

LAKY ILONKA ÁLTALÁNOS ISKOLA

MTK - azonosító: PE 2101

OM - azonosító: 032 496

2233 Ecser, Rákóczi u. 1-3.

Tel/Fax: 06- 29- 335- 164; e-mail: iskola@ecser.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2024

**„A GYERMEKKOR SORÁN MINDIG VAN EGY PILLANAT,
AMIKOR KINYÍLIK AZ AJTÓ, ÉS BELÉP RAJTA A JÖVŐ”**

(GRAHAM GREENE)

Tartalom

BEVEZETŐ	6
Jogszabályi háttér	6
A mi iskolánk	7
I. Nevelési program	9
I.1 Pedagógiai alapelveink	9
I.1.1 Nevelés és oktatás.....	9
I.2 Az iskolában folyó nevelés-oktatás céljai, feladatai, a pedagógiai eszközök és eljárások formái	11
I.2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka színterei	14
I.2.3 A napközi otthonos nevelés célja, feladatai.....	14
I.2.4 Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga, elsajátításának	15
keretei.....	15
I.2.5 Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások	16
I.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
I.4 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	18
I.4.1 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	18
I.4.2 Az iskolai hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok.....	19
I.5 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	21
I.6 A tanítás-tanulás területei	22
I.6.1 Fejlesztési területek – nevelési célok.....	23
I.6.2 Az erkölcsi nevelés	23
I.6.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	24
I.6.4 Állampolgárságra, demokráciára nevelés	24
I.6.5 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	24
I.6.6 A családi életre nevelés	25
I.6.7 A testi és lelki egészségre nevelés	25
I.6.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	26
I.6.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság	26
I.6.10 Pályaorientáció	26
I.6.11 Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	26
I.6.12 Médiatudatosságra nevelés	27
I.6.13 A tanulás tanítása.....	27
I.7 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, és az osztályfőnökök feladata	28
I.7.1 Pedagógusok feladatai	28
I.7.2 Az osztályfőnök feladatai	33
I.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	38
I.8.1 A kiemelt figyelmet igénylő gyermek meghatározása	38
I.8.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	39
I.8.3 A fejlesztésbe bekerülők köre.....	40
I.8.4 Szervezeti formái	40
I.8.5 A fejlesztés célja	41

I.8.6 Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez	41
I.8.7 Módszerek	41
I.8.8 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése.....	43
I.8.9 Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben	44
I.8.10 Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek	45
I.8.11 A felzárkóztatás célja.....	46
I.8.12 Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben	46
I.8.13 A tehetség, a képességek kibontakoztatása	47
I.8.14 A tehetséggondozás szervezeti formái	49
I.8.15 Lemorzsolódás, korai iskolaelhagyás megelőzését célzó intézkedések, tevékenységek	50
I.9 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	52
I.10 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	54
I.10.1 Az iskolai diákközségülés.....	55
I.10.2 A tanulók nagyobb csoportja és nagyobb közössége	56
I.11 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	56
I.11.1 Helyzetkép	56
I.11.2 Jövőkép, célok, feladatok	57
I.11.3 Az egészségfejlesztési program feladata	57
I.11.4 Erőforrások	58
I.11.5 Iskolai környezet.....	59
I.11.6 Étkezés az iskolában.....	60
I.11.7 Tanórai foglalkozások	60
I.11.8 Tanórán kívüli foglalkozások	61
I.11.9 Módszerek	62
I.11.10 Az egészségfejlesztési program megvalósítása	63
I.11.11 Az iskolai egészségfejlesztési program hatékonyság kritériumai	63
I.11.12 Iskolai drogstratégia	64
I.11.13 Pedagógus továbbképzés	65
I.11.14 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	66
I.12 Iskolai környezeti nevelési program.....	68
I.12.1 Célok, alapelvek	68
I.12.2 Az iskola környezeti nevelési szemlélete	69
I.12.3 A környezeti nevelés szinterei iskolánkban, ökoiskolai programok	71
I.12.4 Iskolán kívüli együttműködés.....	73
I.13 A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok	74
I.13.1 A fogyasztóvédelmi oktatás célja	74
I.13.2 A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei	75
I.13.3 A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban.....	76
I.14 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	77
I.14.1 A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend	77
I.14.2 Vizsgaforma, vizsgarészek	78
I.14.3 A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai	78
I.14.4 A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként és évfolyamonként.....	81
I.15 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének rendje	118
I.16 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	120
I.16.1 Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése	120
I.16.2 A szakmai munkaközösségek együttműködése.....	120

I.16.3 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	121
I.16.4 A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése	121
I.16.5 Az iskola és az Intézményi Tanács kapcsolata	124
I.16.6 Elvárásaink a kapcsolatok működésének hatékonysága érdekében	124
I.16.7 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	130
II. HELYI TANTERV	133
II.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	133
II.2 A választott kerettanterv által meghatározott kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám, megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	133
II.2.1 Tanórai foglalkozások száma	133
II.2.2 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	136
II.2.3 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	137
II.2.4 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	139
II.2.5 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	141
II.3 A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	142
II.4 A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzési, értékelési módja és formái	144
II.4.1 Általános elvek	144
II.4.2 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	145
II.4.3 Formatív és szummatív mérés	146
II.4.4 Diagnosztikus mérések	147
II.4.5 Szóbeli beszámoltatás	148
II.4.6 Írásbeli beszámoltatás	148
II.4.7 Eltérő tartalmak és célok – eltérő értékelés	150
II.4.8 Egyéni fejlődéshez, helyzethez igazodó számonkérés, értékelés	150
II.4.9 Eltérő módszerek, szervezeti keretek – eltérő értékelés	151
II.4.10 Szöveges és érdemjeggyel történő értékelés	152
II.4.11 A tanuló magatartása és szorgalma minősítésének elvei	154
II.4.12 Az iskolai jutalmazás formái	157
II.4.13 Az iskolai büntetések formái	158
II.5 Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt szóbeli, írásbeli feladatok elvei és korlátai, szabályai.....	159
II.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei, pedagógusválasztás szabályai	161
II.6.1 Csoportbontás	161
II.7 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	162
II.7.1 Etika/Hit- és erkölcstan	162
II.7.2 Egyéb foglalkozások	162
II.8 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	163
II.9 A projektoktatás	163
II.10 Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	165
II.10.1 Szociális hátrányok és enyhítésük	165
II.10.2 Elhanyagolás és következményeinek enyhítése	167
II.10.3 A pedagógus cselekvési lehetőségei	168
II.10.4 Az iskolapszichológus	170
II.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	173
II.11.1 Az iskola egészségnevelési programja	176
II.11.2 Az iskola környezeti nevelés programja	182

II.12 Az intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	189
II.12.1 Komplex alapprogram.....	189
II.13 A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések.....	206

BEVEZETŐ

Jogszabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései
- A Kormány 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései
- Az emberi erőforrások miniszterének 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az emberi erőforrások minisztere 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- A Kormány 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelete a nemzeti alaptanterv kiadásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A mi iskolánk

Az „alapító atyák” 1740-ben gondoltak egy merészet, és megálmodtak Ecserre egy iskolát, ide, a reményteli jövővel rendelkező apró településre. Akkor 87 család élt itt, elsősorban római katolikus vallású szlovák telepések. Azt gondolták, ha lesz iskola, akkor idővel lesznek, mindig lesznek elegenden, akik megtöltik majd az osztálytermeket és a padokat. És ez így is történt!

1886-ban új iskola épült, ahol akkor még szlovák nyelven folyt az oktatás. Községünk XX. század elején született lakói már mind beszéltek magyarul is. A szlovák származású és a magyar lakosság teljes harmóniában élte itt hétköznapijait.

Ecser mindig is igen gazdag népi kultúrával, hagyományokkal rendelkező község volt, melyet lakói, mint sajátjukat őriztek, és őrzik, mind a mai napig.

Az 1960 őszén kezdődött tanévet új épületben kezdték a diákok Szabó Balázs igazgató vezetésével. Ebben az időben már 2633 fő lakott itt.

Ma is ez az épület ad otthont a helyi diákoknak, mely jelenlegi állapotát folyamatos bővítésekkel, fejlesztésekkel érte el.

Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola épületei, falai, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő ecseri lakosoknak.

Ez volt az életcélja Laky Károlyné, született Székely Ilonának is, több generáció kedves tanító nénijének. Az ő munkásságának, szellemiségének tisztelete jeléül 2011. szeptember 01-jétől iskolánk felvette a Laky Ilonka Általános Iskola nevet.

Ilonka néni a Váci utcai Angolkisasszonyok Királyi Katolikus Tanítóképző Intézetben kapott népiskolai tanítói oklevelet 1941. június 25-én.

1945 májusában érkezett Ecserre. A háború végén egyből elkezdte szervezni a gyerekeket, szülőket, a falu lakóit, hogy a romos iskolaépület újra használható legyen, minél előbb megkezdődhessen a tanítás. Hányatott sorsa ellenére megértéssel és elhivatottsággal foglalkozott a gyerekekkel. Bekapcsolódott a hagyománygyűjtésbe, segítette betanítani a gyerekeknek az ecseri lakodalmast. A szóbeszéd szerint az Operaház színpadán a „Nagykarácsony éccakáján” c. műsorban nagy sikerrel szereplő tanítványainak köszönhető, hogy Rábai Miklós ihletet kapott az „Ecseri lakodalmast” megalkotására.

Ilonka néni 1949 után továbbra is az maradt, aki addig is volt: tanított az iskolában, faliújságot tervezett, rajzolt, szemléltetőeszközöket készített, szakköröket vezetett, szabadidejében népművelői feladatokat végzett, részt vett a táncosok felkészítésében, ecseri motívumokat gyűjtött. Több száz motívumot rajzolt meg kézzel, leírta az ecseri népviselet ruhadarabjainak elkészítési módját, színezését, alkalmazását.

A folyamatos és elmélyült, tudatos gyűjtőmunkájáról a Rajztanítás c. pedagógiai módszertani folyóiratban megjelent cikkek is tanúskodnak, melyek nem csak a díszítési technikákat mutatták be, hanem a falut, a viseletet, az ott élők kultúrkincseit is. Honismereti szakkörével járta a falut, és a gyerekek motiválására iskolai pályázatot talált ki „Ismerd meg szülőfalud népviseletét!” címmel. Az összegyűjtött anyagot kiállították az iskola folyosóján, igazi kis helytörténeti anyag lett belőle.

Ehhez a munkájához a fényképezőgépen kívül a magnó is hozzá tartozott. A szakköröseivel megörökítették a hímző asszonyt, a bujdoskésztőt, a fésülő asszonyt, ráirányította tanítványai figyelmét az értéket mentő emberekre is.

Embersége, nyitottsága kollégái irányában is megmutatkozott, több pályakezdő pedagógust vett szárnyai alá. Mindenkiben elsősorban az emberben megbújó gyermeket kereste. Ecser nagy tiszteletben álló tanító nénije 2001 szeptemberében vette át gyémántdiplomáját.

Ízig-vérig tanító volt, a mi tanítónk!

A Laky Ilonka Általános Iskola (OM azonosító: 032496, MTK-azonosító: PE 2101) alapfeladata a községünk közigazgatási területén élő tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósítása érdekében iskolánkban nappali rendszerű, nyolc évfolyamos integráló általános iskola működik.

A beiskolázási területen élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben és a munka világában boldogulni tudó, szilárd erkölcsi ítélőképességgel bíró embereket kívánunk nevelni.

I. Nevelési program

I.1 Pedagógiai alapelveink

I.1.1 Nevelés és oktatás

Iskolánkban olyan családi légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,

- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót, illetve megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet, a nemzeti történelemhez való kötődést,
- célunk, hogy a tanulók körében legyen becsülete a szorgalmas munkával megszerzett tudásnak, ehhez legyen mód elsajátítani az egyéni tanulás különféle módszereit.

Az iskola a szülői kapcsolatok által folyamatosan részt kíván venni a lakóhely életében, célunk, hogy partnerközpontú intézményként működjünk. Törekszünk arra, hogy partnereinkkel a kapcsolat a kölcsönös tiszteleten és a nyílt párbeszéden alapuljon.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy az iskola életéből, tevékenységéből, eredményeiből minél többet megismertessünk a szülőkkel, Ecser érdeklődő polgárai-val;
- helyszínt és humán erőforrást biztosítunk különböző községi rendezvényeknek;
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a községünkben található óvodákkal, civil szervezetekkel és a művelődési házzal.
- a nevelők fontos feladatuknak tartják, hogy az iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – képviseltesse magát a különféle községi rendezvényeken, és ilyen – a tanulók számára szervezett helyi szintű – megmozdulások szervezésében, lebonyolításában maga is részt vegyen.

Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

Nevelésünk meghatározó elemei azok az értékek, amelyeket a szülők, a tanulók, a fenntartó, és a társadalom oldaláról elvárásként fogalmazódnak meg.

Intézményi pedagógiai munkánkat a humanista erkölcsi értékek, a nemzeti tudat, a demokratikus célok, a tanulók személyiségének fejlesztése, a korszerű technikai - technológiai szemlélet alapján határozzuk meg.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középfokú iskolákban történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap, mint nap, amit alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg. Törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, pedagógusok és a gyerekek szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munkavégzés megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak. Olyan biztonságos, nyugodt és támogató tanulási környezetet kívánunk kialakítani, amely segíti az eredményes tanulást, illeszkedik a tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben megismerjék az oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot (szülői munkaközösséggel kooperatív kapcsolat, szülők iskolája előadássorozat stb.).

I.2 Az iskolában folyó nevelés-oktatás céljai, feladatai, a pedagógiai eszközök és eljárások formái

Alapvető célunk a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

Az iskola – mindenkor pénzügyi lehetőségeitől függően – biztosítja a tanulók számára a tanuláshoz szükséges egészséges, szép, otthonos környezetet, a taneszközjegyzéknek megfelelő mennyiségű és minőségű tárgyi eszközöket.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé, és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom).
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Az iskola nevelői a tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatást (differenciálás) kívánják elősegíteni különféle – e célt szolgáló – módszerek és szervezeti formák alkalmazásával. A tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő oktatás elsősorban a tanulási nehézségek enyhítésében, a felzárkóztatásban és a tehetséggondozásban valósul meg.

Az iskolában a nevelést-oktatást – a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése céljából – sokszínű, változatos tevékenységrendszer egészíti ki a tanulók egyéni érdeklődéséhez és életkori sajátosságaihoz igazodva.

Célunk és feladatunk, hogy iskolánk végzős diákjai a kimenő szakaszok végére a kerettanterv által az összes műveltségi területen előírt követelményeket a saját képességeik szerint optimalisan és a későbbiekben is kimutathatóan tartós eredménnyel teljesítsék. Minden tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a következő iskolafokon megállja a helyét. Tanulóink ismerjék a kulturált viselkedéshez, a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, s alakuljon ki bennük elképzelés saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.

E célrendszernek alárendelten

- a tanórák eredményességének alapfeltételei
 - átgondolt tervezés,
 - a tanulók kellő motiválása, aktivizálása,
 - a tanulók tevékenykedtetése,
 - folyamatos ellenőrzés és értékelés.
- folyamatos fejlesztési feladatok
 - korszerű oktatási tartalom,
 - megújult nevelési és oktatási módszerek,
 - a fenti célok érdekében a pedagógus továbbképzésben való részvétel,
 - jól mérhető ellenőrzési és értékelési eljárások,
 - a minőségi pedagógiai munka anyagi elismerése,
 - a megfelelő minőségi feltételek biztosítása.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek:	- követelés, - gyakoroltatás, - segítségadás, - ellenőrzés, - ösztönzés.	- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése; - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása; - hagyományok kialakítása;

		- követelés; - ellenőrzés; - ösztönzés.
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése:	- elbeszélés, - tények és jelenségek bemutatása, - műalkotások bemutatása, - a nevelő személyes példamutatása.	- a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében; - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tudatosítás (meggyőződés ki- alakítása):	- magyarázat, beszélgetés, - a tanulók önálló elemző munkája.	- felvilágosítás a betartandó magatartási normákról; - vita.

I.2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka színterei

- Tanórai foglalkozások
- Egyéb foglalkozások
 - Szakkörök, műhelyfoglalkozások, tanfolyamok,
 - Tanulmányi és sportversenyek,
 - Korrepetálások,
 - Felzárkóztató foglalkozások,
 - Napközi, tanulószoba,
 - Könyvtár
 - Fejlesztő foglalkozások,
 - Tehetséggondozó foglalkozások.
- Szabadidős tevékenységek
 - Műveltségi foglalkozások,
 - Sportfoglalkozások,
 - Osztályprogramok.
- Közéleti tevékenységek
 - Diákönkormányzat,
 - Társadalmi életben való részvétel (nem köznevelési intézményekkel közösen szervezett rendezvények, megemlékezések).

I.2.3 A napközi otthonos nevelés célja, feladatai

A nevelésnek alapozó jellegűnek, a családdal együttműködésre épülőnek kell lennie. A napközis munkát úgy kell megtervezni, hogy az egységes testi-lelki és szellemi fejlődés feltételrendszere biztosított legyen.

A napközi otthoni programoknak szorosan kapcsolódnia kell a délelőtti nevelési-oktatási folyamatokhoz.

A szabadidős tevékenységet és a tanulási időt úgy kell megtervezni, hogy az megerősítse, illetve kiegészítse a délelőtti iskolai munkát.

I.2.4 Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga, elsajátításának keretei

A vonatkozó hatályos jogi szabályozás alapján a tantervi követelmények teljesíthetők a hagyományos tanórai tanulásszervezési módoktól eltérő formában (kooperatív módszerek, egyéni differenciálás, projektoktatás, erdei iskola stb.) is. Ezzel a lehetőséggel igyekszünk élni, figyelembe véve azt is, hogy mindazok a jogszabályok érvényesek ezekre a módszerekre is, melyek a tanítás mindennapjait szabályozzák.

Az iskolán kívüli tanórák során a tanulókat kiemeljük a szokásos iskolai környezetből. A tanítás-tanulás folyamata a hagyományostól eltérően szerveződik, s a közös (és kötelező) feladatok és élmények hatására felbomlanak a megszokott tanulásszervezési formák keretei. Minden ilyen program az osztályközösség szocializációjának is fontos, meghatározó színtere.

A kötött, iskolán kívüli programok feltételei

- a tanulói (és szülői) igények ismerete;
- programot levezető humán erőforrás biztosítása;
- az anyagi lehetőségek figyelembevétele.

A hagyományos tanítási napoktól eltérő nevelési és oktatási folyamatok három szakaszra oszthatók:

1. Előkészítő szakasz
 - készségek és képességek kialakítása,
 - közös tervezés,
 - kutatómunka,
 - felkészülés.
2. A program biztonságos megvalósítása.
3. Közös
 - ismételtes (felidézés),
 - ellenőrzés,
 - értékelés,
 - önértékelés.
4. Célok megvalósulásának ellenőrzése, javaslatgyűjtés korrigálásra.

A tanítás során rendszeresen megvalósított iskolán kívüli tanórák beépítésre kerülnek a szaktárgyi tanmenetekbe. A múzeum- és színházlátogatások, kirándulások a magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, biológia és egészségtan, földrajz, természetismeret, kémia és fizika órákra vonatkozó tananyagot teszik színesebbé.

I.2.5 Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások

Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulásszervezési egység, mely a szorgalmi időszakban megvalósuló, egybefüggően többnapos (általában öt tanítási nap), az iskola szokásos működési helyétől különböző helyszínen végzett tanulásszervezési mód, melynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére és kommunikációjára épül.

Kiemelt feladata a környezettel harmonikus, egységes életvezetési képességek fejlesztése, és a közösségi tevékenységhez kötött szocializáció.

Osztályaink minden tanév májusában-júniusában egy hetet erdei iskolában, vagy egy napot tanulmányi kiránduláson töltenek.

Az erdei iskolán és a tanulmányi kirándulásokon való részvétel önkéntes, azt kötelezővé tenni nem lehet. A felmerülő költségeket a szülők finanszírozzák. Az iskolai alapítvány (Ecseri Nebulók Szervezete) rászorultsági alapon támogatást nyújt a diákoknak. A támogatás mértékéről és az érintett diákok köréről az osztályfőnökök, a diákönkormányzatot vezető pedagógus és az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse dönt.

Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepet jut a tanulók életkora, már meglevő ismeretei mellett annak is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltékből beilleszteni a további iskolai munkába.

Erdei iskolai, kirándulási projektjeink az alábbi területeket ölelik fel:

Korosztály	Témakör	Érintett tantárgyak
Alsó tagozat	Erdők, mezők, vízpartok állat- és növényvilága, – Tájékozódás a természetben – A vidéki élet szépségei	Környezetismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Rajz és vizuális kultúra Életvitel és gyakorlat Testnevelés és sport
Felső tagozat	Ismerkedés Magyarország tájegységeivel – Magyarország műemlékei – A hagyományok és népművészet szerepe	Természetismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene

Korosztály	Témakör	Érintett tantárgyak
	életünkben	Vizuális kultúra Technika, életvitel és gyakorlat Testnevelés és sport Földrajz Biológia-egészségtan Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

Pályázati lehetőségeink kimerítésével határozott törekvésünk – a nemzeti összetartozás érzésének erősítését szolgálva – annak elérése, hogy diákjaink intézményünkben folytatott tanulmányaik alatt legalább egy alkalommal az iskola által szervezett kirándulás keretében eljussanak olyan Kárpát-medencei területekre – Ecser szlovák kötődése miatt kiemelten úti cél Szlovákia –, amelyeken jelentős számú magyar nemzetiség él.

I.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók erkölcsi nevelése.
Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése.
Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.
- A tanulók akaratnevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

- A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése. Az anyanyelv helyes használatának és ápolásának kialakítása.

- A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önelátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

I.4 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

I.4.1 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

I.4.2 Az iskolai hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

Az iskola eddigi hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola jó hírnévének megőrzése, öregbítése az iskolai közösség minden tagjának joga és kötelessége.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos teendőket, időpontokat, valamint a felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg.

- Hagyományőrző tevékenységek
Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:
 - Tanévnyitó ünnepély;
 - 1849. október 6-a;
 - 1956. október 23-a;
 - Télapó ünnepély (alsó tagozat);
 - Karácsony;
 - A holokauszt áldozatainak emléknapja

- A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja
- 1848. március 15-e;
- A nemzeti összetartozás napja
- Évzáró ünnepély.

Iskolai hagyományként a következő rendezvényeket tartjuk évenként:

- Jótékonysági est;
- Szüreti bál;
- Luca napi vásár;
- Ajándékkészítő délután;
- Farsangi bál;
- Házi versenyek;
- Sportnap;
- Iskolakóstoló;
- Nyílt tanítási napok;
- Autómentes világnap;
- Kampánynap;
- Fordított nap;
- Költészet napja;
- Gyermeknap;
- Ballagás.

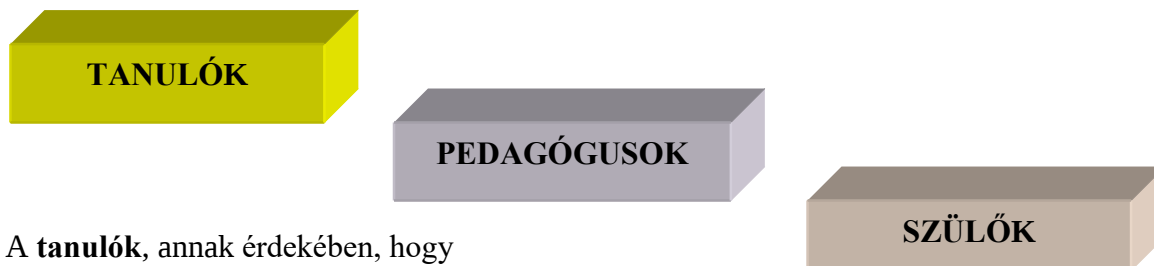
Hagyományosan megrendezett témaheteink – és napjaink:

- Egészségnap;
- Iskolai mozgásnap
- Nemzetek napja;
- Magyar népmesék napja (alsó tagozat);
- Gyümölcsnap;
- Fenntarthatósági témahét;
- Digitális témahét;
- Pénz7.

Intézményünk névadójának szellemisége is kötelez bennünket arra, hogy fontos feladatnak tekintsük községünk történelmének, hagyományainak megismerését, ápolását. Törekszünk arra, hogy iskolánk tevékenyen képviseltesse magát a hagyományőrzésen alapuló közösségi rendezvényeken.

I.5 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola szereplői:

A **tanulók**, annak érdekében, hogy

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat;
- kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élest, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát

az intézmény feladata

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A **pedagógusok**, annak érdekében, hogy

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemző-készséggel

az intézmény feladata

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit, és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák, intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselő és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;

- a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (pl.:szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémiaja-programsorozat, stb.);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermekük nevelésében

az intézmény feladata

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása
- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

I.6 A tanítás-tanulás területei

A nevelőtestület az iskolavezetés és a munkaközösség-vezetők irányításával közösen határozza meg az iskolánkban folyó tanulás tartalmi, formai és szervezeti egységeit.

Pedagógiai programunkban rögzítjük a jelenleg optimálisnak tartott tanulási tendenciákat, amit ha szükségesnek tartunk, a lehetséges keretek között módosítunk.

Iskolánk pedagógiai munkájában a legfontosabb a tanítás-tanulás tevékenysége, melynek középpontjában a motiváló tényezők állnak.

Intézményünk alapvető célja, hogy a tanítás-tanulás folyamata

- teremtsen szilárd alapokat, tegye nyitottá, fogékonnyá az értékek befogadására a tanulókat, és kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában;
- minden irányú tevékenységét a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás, a differenciáltság és a kulcskompetenciák fejlesztése hassa át.

I.6.1 Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

I.6.2 Az erkölcsi nevelés

Alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Hangsúlyt fektetünk a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

I.6.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.

Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

I.6.4 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

I.6.5 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

I.6.6 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is. E foglalkozások nem irányulhatnak a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérés, a nem megváltoztatása, valamint a homoszexualitás népszerűsítésére.

A nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen és az intézménnyel kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szervén kívül más személy vagy szervezet tanórai vagy egyéb, tanulók részére tartott foglalkozás keretében szexuális kultúrával, nemi élettel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos foglalkozást csak akkor tarthat, ha jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vette.

I.6.7 A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket.

A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni

és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

I.6.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást. Célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

I.6.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság

Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

I.6.10 Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

I.6.11 Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvet-

len és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

I.6.12 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsek az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

I.6.13 A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Céljaink elérése érdekében az alábbi tevékenységeket folytatjuk:

- projektnapok szervezése (Nemzetek napja, pályaorientáció, játéknapi, sportnap)
- megemlékezések, ünnepélyek (nemzeti ünnepek, jeles napok, naptári ünnepek)
- tanóraba épített vitafórumok
- konfliktuskezelő csoportok
- honismereti szakkör
- ökoiskolai programok

- pályázatok, iskolai versenyek
- Komplex alapprogram alprogramjai szakköri keretben
- DÖK-konferencia
- állampolgári ismeretek elmélyítését szolgáló napok

I.7 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, és az osztályfőnökök feladata

I.7.1 Pedagógusok feladatai

- A pedagógusok alapvető feladatai
 - A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
 - Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
 - Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
 - Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
 - A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
 - Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
 - Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
 - A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
 - A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
 - Az iskola céljainak képviselte a tanulók és a szülők előtt.
 - A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

- A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás
 - Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
 - A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
 - Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
 - A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
 - Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
 - A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
 - A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
 - Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
 - A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.
- A tehetséges tanulók gondozása
 - Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
 - Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
 - Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
 - A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
 - A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.
- A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása
 - Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
 - Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
 - Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
 - A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.
- Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel
 - Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
 - Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
 - Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.
- Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
- Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében
 - Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
 - Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
 - Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
 - Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés
 - Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
 - Továbbképzéseken való részvétel.
 - A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
 - Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.
- Az iskolai munka feltételeinek javítása
 - Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
 - Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
 - Az iskolai alapítvány működésének segítése.
 - Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
 - Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
 - Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában
 - Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
 - Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
 - Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeken.
- Az iskola képviselete
 - A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
 - Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
 - Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
 - A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
 - Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.
- A vezetői feladatok ellátása
 - Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
 - Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
 - A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.
- Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal
 - A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
 - Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
 - Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
 - Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Ezen feladatok összhangban állnak a pedagógusok munkaköri leírásával, melyek a pedagógusok konkrét feladatait tartalmazzák, szabályozzák.

I.7.2 Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. tanulmányi kirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart, együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.

- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).

- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
 - Tanulók száma, ebből leány
 - Állami nevelt (gondozott)
 - Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló

- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Egyéni munkarenddel tanuló
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő
- Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról
 - Tanulók száma
 - Osztályozott tanulók száma és aránya
 - Osztályozatlan tanulók száma és aránya
 - Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
 - Az osztály tanulmányi átlaga
 - Kitűnő tanulók száma és aránya
 - Szaktárgyi dícsérek száma tantárgyanként a tanév végén
 - Példamutató magatartásért adott dícsérek száma a tanév végén
 - Példamutató szorgalomért adott dícsérek száma a tanév végén
 - Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
 - Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
 - Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
 - A bukások száma tantárgyanként
 - A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
 - Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
 - Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
 - Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya

- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- Technikumba felvett tanulók száma és aránya
- Szakiskolába felvett tanulók száma és aránya
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

Az osztályfőnöki órák témái

- Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai.
- Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák
 - Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.
 - Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
 - Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybevétele.
 - Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
 - Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
 - Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
 - Megemlékezés az iskola névadójáról.
 - Tanulmányi kirándulás előkészítése.

Ezen feladatok összhangban állnak az osztályfőnökök munkaköri leírásával, melyek az osztályfőnökök konkrét feladatait tartalmazzák, szabályozzák.

I.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

I.8.1 A kiemelt figyelmet igénylő gyermek meghatározása

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű/SNI/ gyermek, tanuló;(az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgás-szervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd)
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő /BTMN/ gyermek, tanuló; (az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek)
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség)
- gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos/HH/ és halmozottan hátrányos helyzetű/HHH/ gyermek, tanuló.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanulási zavar vagy a tanulási nehézség magatartászavarral és a szociális hátránnyal gyakran együtt jelentkezik, egymással szoros kölcsönhatásban van. Az érintett tanulók oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

I.8.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarat tényezők ötvöződnek.

A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő.

Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus, a fejlesztő pedagógusok és a szaktanárok közreműködésével.

A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individum.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

- Pszichés zavarok állnak a probléma hátterében (önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarcűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás, stb.
- Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (percepció-dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás, kommunikáció-autisztikus jelek, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).
- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenységgel, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják. A fejlesztő pedagógiai ellátás (Nkt. 4. § 6.a) a BTMN tanulók felzárkóztatására, fejlesztésére előírt kötelező foglalkozás, melynek felzárkóztatás részét a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus végzi, míg a készségfejlesztési részét fejlesztő pedagógus.

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

I.8.3 A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl.

I.8.4 Szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),

- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő),
- a szakvéleményben, illetve a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

I.8.5 A fejlesztés célja

- Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember
 - Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség;
 - Idegrendszer fejlődésének biztosítása;
 - Mozgásfejlődés;
 - Érzelmi élet fejlődése;
 - Beszéd fejlődése;
 - Érzékszervek fejlődése;
 - Prevenció, reeducáció.
- Részképesség zavarok megszüntetése
 - Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
 - Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)
- Ismeretek bővítése
 - Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

I.8.6 Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

- Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása; a kijelölt fejlesztési területek negyedévenkénti felülvizsgálata
- Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések
- Február: értékelések, tájékoztatás
- Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések
- Június: értékelések, tájékoztatás

I.8.7 Módszerek

Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra.

A további célok csak az okok (részleges) elhárításával érhetők el, ennek megfelelően a fenti csoportok mindegyike számára más-más feladatok adódnak.

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

A zavar okai	Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Pszichés zavarok esetén:	Az adott diszfunkció csökkentése, esetleg megszüntetése a korábbi fejlődési szakaszban gyökerező hiányosságok és torzulások feltárása, rendezése, újratanulása. Érzelmi életük egyensúlyban tartása, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozásának segítése. A kompenzáló magatartásformák elhagyása.	Az okok (diszfunkció) felkutatása különböző diagnosztikai módszerekkel (pszichológus). A diszfunkció kezelése megfelelő terápiákkal: - személyiségfejlesztés - egyéni és csoportos tanácsadás, relaxáció kognitív terápiák (Coping Cat) elsődleges és másodlagos kontroll erősítése program (PASKET) - kommunikáció szerepjátékok szerepátvitel szituációs játékok	Életkorának megfelelően a gyermek is értse meg a problémát. Érezze szükségét és fogadja el a segítségnyújtást. Kooperáljon (tanácsadó-kliens kapcsolatban). Csökkenjenek a szorongások. A megküzdő mechanizmusok erősödjének. Érzelmi reakcióik a helyzethez adekvátak legyenek. Kompenzáló mechanizmusaik száma és intenzitása csökkenjen.
Tanulási zavar esetén:	A tanulási nehézség csökkentése vagy megszüntetése (ez feltételezi az ezt kiváltó ok megszüntetését).	Beszédfejlesztés (logopédus): - arány- és hangsúlyeltolódás alkalmazása, - a környezet pontos észlelésén és tapasztalásán alapuló fejlesztés. A tanulási zavart kiváltó okok felderítése és kiküszöbölése a fejlesztő pedagógusok által. Képesség és készség-szint felmérés. Fejlesztő, felzárkóztató programok kidolgozása személyre szabottan, részleges kiemeléssel, arány és hangsúlyeltolódással. A támasztott követelmények pontos, objektív meghatározása az egyén lehetőségeihez mérten. A teljesítményorientáltság csökkentése. Oldott, bensőséges, szeretetteljes légkör megteremtése. Valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítése. A negatív kompenzáló magatartás ignorálása, más kompenzációs lehetőségek feltárása, az	A fejlesztő és fejlesztett összmunkája eredményeként fejlődés, változás mutatkozzék. (A fejlődés mértéke és ritmusa problémánként és tanulóként változó.) Legyen látható eredménye a fejlesztésnek az adott tanuló korábbi szintjéhez képest.

		okok megszüntetése. Törekvés a szülőkkel való együttműködésre.	
Szocializációs zavar esetén:	Mivel a problémák a gyermek rendszerint a korai szocializáció rendellenes tanulási folyamatából, illetve a családi diszfunkciókból, vagy a szűkebb környezetéből erednek, ezért a problémából adódó zavarokat csupán csökkenteni tudjuk, de megszüntetni nem. Célunk tehát a kompenzálás és a kooperáló szülők segítése a nevelési kérdésekben.	Fontos, az életkori sajátosságok ismeretében, az iskolás gyermektől elvárható viselkedésformák, és a még nem követelhető kontroll szétválasztása. Pontos meghatározása annak, amit elvárunk a gyermektől és ennek a gyermek számára jól érthető (életkorának megfelelő) közlése. Feladatunk a pozitív modellnyújtás, a pozitív megerősítés és a minősítés. A gyermekben rejlő pozitív értékeknek kiaknázása. Szeretetteljes, meghitt légkör megteremtése.	Tudja, hogy mit várnak el tőle. Döntéshelyzetben tudjon jó és rossz, helyes és helytelen között választani. Legyen képes elfogadni és követni a pozitív modellt. Érezze tanárai, nevelői jó szándékát.

I.8.8 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok.

A tanulási nehézség vagy a tanulási zavar oka lehet születési, fejlődési rendellenesség illetve fogyatékoság vagy kisgyermekkorai betegség.

Ez megmutatkozik a következőkben:

- az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjén (hibás ejtés, szegényes szókincs, a szöveg- emlékezet fejletlensége),
- olvasás-írás és a számolás zavara,
- mozgáskoordináció zavara,
- kialakulatlan testséma, tér- és irányérzékelési bizonytalanság,
- ritmusérzék fejletlensége,
- a vizuális elemző- és megfigyelőképesség gyengesége,
- a tartós figyelem hiánya.

Az iskolai tanulási kudarcok hatására a gyermekben olyan pszichés tünetek alakulnak ki, (érzelmi labilitás, szorongás, önbizalom hiánya, hiperaktivitás stb.) amelyek kedvezőtlen magatartási megnyilvánulásokat eredményeznek.

A tanulási kudarc komplex jelenség, ezért a leküzdésére irányuló tevékenységnek is sokoldalúnak kell lennie.

I.8.9 Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és főként az elsajátítás módjában, tempójában igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni.
- A fejlesztő pedagógusok meghatározott órarend szerint emelik ki a tanulókat az órákról, szabadidős tevékenységekről, és a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosításával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismételésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- A videóra, hanglezmeze, magnószalagra, vagy kazettára felvett anyagok a csökkent olvasási igényt is pótolják, kiegészítik a tanári közlést. Munkánkat megkönnyítették az írásvetítőkhöz készült fóliák, az előre elkészített feladatsorok, megoldási kulcsok.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.

- Az egyes osztályok közötti átjárhatóságot az azonos értékelési rendszer biztosítja. A felmérő feladatait az osztály szintjéhez alkalmazkodva állítjuk össze. Az értékelés azonban azonos norma szerint történik. Az értékelésbe beleszámítjuk a választható szorgalmi feladatokat, amelyek többnyire valamilyen alapkészség gyakorlását segítik. A tanulók aktivitása szintén beleszámít az értékelésbe.

I.8.10 Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek

A gyerekek túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje az általános iskolából kilépve attól függ, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeretszerzéshez. Ezt legoptimálisabban a kisiskolás korban lehet kialakítani (képességfejlesztés).

Kiemelt területek:

- anyanyelvi (dyslexia, dysgrafia)
- matematikai (dyscalculia)

A tanulók képességeinek nehézségei összefügghetnek a különböző értelmi és személyiségi folyamatok problémáival is.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Dysgrafia, dyslexia esetén: Az írás, olvasás elsajátításának, tanulási zavarainak csökkentése, ha lehet megszüntetése. Az elmaradások mielőbbi felismerése, korrigálása. Súlyosabb esetekben speciális szakemberhez kell juttatni a gyerekeket (pszichológus, logopédus, szakorvos, a szakértői bizottság szakemberei stb.)	Diagnosztizálás, okok feltárása (logopédus, pszichológus). <u>Dysgrafia, dyslexia korrekciója:</u> A fejlesztő pedagógus terápiás foglalkozásai, mozgásfejlesztés – finommotoros, nagymozgások erősítése, írástechnikai gyakorlatok (betűelemek, rajzok stb.), betűkapcsolási gyakorlatok, térbeli tájékozódás, kommunikációs képesség fejlesztése, korrekciója. <u>Logopédiai foglalkozások:</u> artikulációs gyakorlatok, akusztikus gyakorlatok (utánzás, térbeli tájékozódás), összeolvasás, olvasástechnika fejlesztése, intonáció, képzeletfejlesztés, szövegértés fejlesztése.	A gyerekek legyenek tisztában problémáikkal. Fogadják el az erre irányuló javítást, segítséget Működjenek együtt mindenkor segítőjükkal, tanáraikkal, szakemberrel. Legyen az osztályközösség és a család megértő, elfogadó, segítő.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Dyscalculia esetén: A nehézségeket előidéző okok enyhítése, megszüntetése. A tünet intenzitásának csökkentése. A lemaradás korrigálása. Legyen képes a gyermek a matematikai gondolkodás elsajátítására korosztályának megfelelően.	Diagnosztizálás, a legrövidebb időn belül a korrekció megkezdése. <u>Fejlesztő pedagógus, pszichológus:</u> korrigáló korrepetálás egyéni foglalkozással (méret, mennyiség, számfogalom kialakítása), logikus gondolkodás fejlesztése (következtetések, ok-okozat stb.), a sikertelenség, a kudarcélmény minimálisra csökkentése, az értéshez szükséges szókincs biztosítása, megértés gyakoroltatása (elemzés, összehasonlítás), figyelem korrekciója (memória-fejlesztés), önkontroll fejlesztése, kialakítása (önértékelés).	A tanuló legyen partnere segítőinek. Gyakorlásaival önállóan is próbálkozzon problémája megoldásával. Legyen tisztában lehetőségeivel és képességeivel. Vállalja a „küzdést”.

I.8.11 A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

I.8.12 Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A fejlesztő pedagógusok meghatározott órarend szerint foglalkoznak a tanulókkal; a fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejlesztik a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.

- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontosításával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismételésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését.

I.8.13 A tehetség, a képességek kibontakoztatása

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,

- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékoság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórtan élő magyar származású tudósok öröksége is.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények,
- egyéb jelzések (zene, sport stb.),
- pedagógusok megfigyelései,
- szülők, környezet véleménye.

Módszerek:

- óvodai látogatás,
- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése,
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.),
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája,
- adatgyűjtés.

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell! Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata. Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

- tudományos tehetség,
- vezetői tehetség,
- pszichomotoros tehetség,
- művészi tehetség.

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyerekekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik fejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és

feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. Ahányféle emberi adottság és képesség van, annyi fejleszthető tehetséggé, s szinte ahány ember, annyi tehetséges ember is van. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

I.8 14 A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- Szakkörök, klubok,
- Pályázatok,
- Képzőművészeti kiállítások,
- Versenyekre felkészítés (iskolai, területi, megyei, országos),
- Vetélkedők,
- Középiskolai előkészítők,
- Szaktáborok, sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák.

Célok	Feladatok	Kritériumok
Iskolánk célja a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhesük fejlesztésüket.	Látogatás az óvodában, illetve az óvónők látogatása az iskolában, az óvónők véleményének kikérése. Osztályfőnökök, szaktanárok megfigyelései, céltudatos adatgyűjtés. Iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése beszélgetés a szülőkkel, edzőkkel, tanárokkal.	A partnerekkel való permanens kapcsolattartás.
A felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében.	A szükséges szakmai támogatás biztosítása, melynek eszközei: tanórai csoportbontás, differenciálás; érdeklődés alapján szerveződő szakkörök, klubok; tagozatos, speciális tantervű	A szakkörök és klubok sikeres működése. Tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel. Sikeres felvételi vizsgák (to-

Célok	Feladatok	Kritériumok
	osztályok létrehozása; tantervdúsítás; tanulmányi versenyekre való felkészítés; középiskolai előkészítő tanfolyamok; táborok, erdei iskola.	vábktanulás). Közösségi produkciókban való sikeres szereplés. Egyéni produktumok, publikációk, műalkotások létrehozása. Kiegyensúlyozott, elégedett, sikeres gyerekek
Az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.	Meg kell próbálnunk kompenzálni a családi és anyagi háttér hiányosságait. Pályázatok útján biztosítanunk kell a szükséges anyagi, tárgyi feltételeket azon tehetséges tanulók részére, akik rossz anyagi körülmények között élnek. Hozzáférhetővé kell tennünk számukra a különböző szakkönyveket, folyóiratokat, feladatgyűjteményeket.	Táborozási hozzájárulások elnyerése, önkormányzati stb. pályázatok felhasználásával.
A tanulók vállalják tehetségüket és használják fel az érvényesülésükhöz.	Feladatunk a lehetséges helyes utak, lehetőségek minél tágabb körét bemutatni.	A tanulók találják meg a tehetség gyümölcsöztetésének módját.
Tudjuk, hogy a tehetséggondozás csak a család támogatása mellett lehetséges, ezért fontos a családdal való együttműködés.	A családnak tudtára kell adni a felismert tehetséget, a fejlesztés lehetőségét, formáját, helyét. Folyamatosan informálni kell az aktuális helyzetről, az elért (rész) eredményekről, sikerekről, kudarcokról.	A család lehetőségeihez mérten támogassa mind anyagiilag, mind erkölcsileg a gyermek fejlesztését.

I.8.15 Lemorzsolódás, korai iskolaelhagyás megelőzését célzó intézkedések, tevékenységek

1. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló az, aki/akinek

- a magatartás és szorgalom érdemjegyeit kivéve az adott tanulmányi időszakban (fél év) nem éri el a közepes átlagot
- egy félév alatt 1,1 –et ront tanulmányi eredményében
- egy vagy több tantárgyból megbukott
- magatartása rossz (2)
- szorgalma hanyag (2)
- évisméltásra kötelezett
- 50 vagy annál több órát hiányzott igazolatlanul
- magántanuló vagy magántanulói státuszát kezdeményezte a szülő
- a 2007. évi LXXX. tv. szerint menekült, oltalmazott vagy menedékes
- az 1997. évi XXXI. tv. (Gyávát) szerint veszélyeztetett
- aki a Gyvt. szerint ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett

- kettő fennáll az alábbiakból:
 1. kiemelt figyelmet igénylő (kivéve a kiemelten tehetséges tanulókat)
 2. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
 3. 16. életévét betöltötte az általános iskolában

2. Segítő tevékenységek az iskolai lemorzsolódás megakadályozására, melynek célja a komplex, segítő, támogató rendszer kiépítése célzottan a tanulókra szabva

a. általános lépések

- Prevenció – a kockázatok csökkentése
- Intervenció – célzott tevékenység az egyénre, csoportra, intézményre, támogatás, hogy a lemorzsolódást elkerüljék
- Kompenzáció – visszavezetés az iskola, tanulás világába

b. iskolai tevékenységek a cél elérésének érdekében

- lelki egészség megőrzése, megteremtése
- tanulási akadályok leküzdése
- pályakép – jövőkép biztosítása
- tanulmányi eredmény javítása
- tanulási motiváció növelése
- irányított tanulás kialakítása
- az igazolt és igazolatlan hiányzások csökkentése
- szociális helyzetből eredő hátrányok kompenzálása
- kulcskompetenciák fejlesztése

c. a fent felsoroltak gyakorlati megvalósulása

- egyéni fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások (órarendben és azon kívül)
- egyéni és kiscsoportos foglalkozások a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulók részére (megfelelő tanórákról kiemelve)
- egyéni fejlesztési és haladási tervek készítése és alkalmazása (szaktanárok, tanítók, differenciálás)
- pályaaorientációs, pályaválasztási tanácsadás (önismereti, szakmaismereti tesztek, rejtett tehetség feltárása, gyár- üzemlátogatások)
- a szülők bevonása, konzultáció (egyéni fogadóóra, esetmegbeszélés)
- kiközösítés megakadályozása csoportos foglalkozásokkal (szociometria, annak elemzése)
- a drasztikus magatartásváltozások érzékelése, szakmai segítő bevonása (iskolapszichológus, nevelési tanácsadás, kortárs segítő)
- az alacsony tanulási motiváció okainak feltárása a tanuló és körülményeinek jobb és alaposabb megismerésével (családlátogatás, esetmegbeszélés a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel)

- iskolapszichológusi tanácsadások, foglalkozások
- a korai jelzőrendszer bevonása (GYIV-felelős)

d. a tevékenységben közreműködők köre

- szaktanárok
- osztályfőnökök
- osztálytanítók
- fejlesztő/gyógypedagógus
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- gyermekjóléti szakember
- védőnő
- iskolapszichológus
- pályaválasztási tanácsadó

I.9 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
 - a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
 - családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében;
 - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot;
 - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét;
 - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi;
 - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja ke-

zolni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit;
- meg kell keresni a problémák okait;
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához;
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
 - nevelési tanácsadóval,
 - gyermekjóléti szolgálattal,
 - családsegítő szolgálattal,
 - polgármesteri hivatallal,
 - háziorvosokkal,
 - iskolai szociális segítővel,
 - iskolapszichológussal,
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
 - a felzárkóztató foglalkozások;
 - a tehetséggondozó foglalkozások;
 - az indulási hátrányok csökkentése;
 - a differenciált oktatás és képességfejlesztés;
 - a pályaválasztás segítése;
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek);
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
 - a családi életre történő nevelés;
 - a napközis (tanulósobai) foglalkozások;
 - az iskolai étkezési lehetőségek;
 - az egészségügyi szűrővizsgálatok;
 - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
 - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
 - a szülőkkel való együttműködés;

- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról;
- iskolapszichológusi ülések, csoport- és egyéni foglalkozások;
- iskolai szociális munkás tanácsadása.

I.10 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.

- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
- Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskolaéves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.

- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke), a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
- Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.
- Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét az osztályokban megválasztott küldöttekből (2 fő) álló DÖK vezetőség irányítja, melyet minden tanév első napján választanak meg az osztályközösségek.
- A diákönkormányzat saját szabályzata alapján működik. A szabályzat elkészítésekor, módosításakor a nevelőtestület az iskolai szervezeti és működési szabályzatában meghatározott rend szerint nyilvánít véleményt.
- A DÖK évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet. Évenként egy tanítás nélküli munkanap időpontjáról, programjáról, annak szervezéséről, teljes lebonyolításáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt. A DÖK-nek döntési jogköre van a saját közösségi életének tervezésében, szervezésében, tisztségviselőinek megválasztásában.
- A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti. Az intézményben a gyermeki jogok érvényesülésének biztosáa a diákönkormányzatot segítő tanár.
- Az iskolai diákönkormányzat képviselőjét az iskolai diákönkormányzatot segítő nevelő látja el. A diákönkormányzatot megillető javaslattételi, véleményező és egyetértési jog gyakorlása előtt diákönkormányzatot segítő nevelőnek ki kell kérnie az iskolai diákönkormányzat vezetőségének véleményét.
- Tagjait a tanév során folyamatosan tájékoztatja az aktualitásokról:
 - a küldöttek által,
 - a DÖK faliújságon.

I.10.1 Az iskolai diákközgyűlés

- Tanévenként legalább egy alkalommal diákközgyűlést kell összehívni.
- Az évi rendes közgyűlés összehívását a DÖK vezetője kezdeményezi, időpontját a tanév helyi rendje határozza meg.

- A közgyűlés napirendi pontjait a megrendezés előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni, csakúgy, mint a kérdésfeltevés és határozathozatal rendjét.
- Rendkívüli közgyűlés összehívását a DÖK vezetője és az igazgató kezdeményezheti, mely küldöttközgyűlésként is megszervezhető.
- Az iskolai diákközgyűlésen minden tanulónak joga van részt venni és véleményt nyilvánítani. Ez a jog csak a törvények által előírt korlátozásoknak vethető alá (pl.: mások jogainak és jó hírének tiszteletben tartása, közrend- közérkölcse védelme stb.)
- A diákközgyűlésen a diákönkormányzatot segítő nevelő, valamint a diákönkormányzat gyermekvezetője, illetve az osztályok diákönkormányzati vezetői beszámolnak az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, valamint az iskola igazgatója, vagy képviselője tájékoztatást ad az iskolai élet egészéről, az iskolai munkatervről, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az iskolai házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól, azonnal válaszol a neki feltett kérdésekre.

I.10.2 A tanulók nagyobb csoportja és nagyobb közössége

- A szülői szervezetnek (közösségnek) a köznevelési törvényben biztosított jogainak gyakorlásával kapcsolatosan a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdés az, amelyik legalább az egy évfolyamra járó tanulókat érinti.
- A diákönkormányzat kötelező véleményezési joga szempontjából a tanulók nagyobb közösségének legalább az egy évfolyamra járó tanulók minősülnek.

I.11 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

I.11.1 Helyzetkép

A település egészségügyi helyzete az országos átlagnak megfelelő. A 6-14 éves gyermekek körében gyakoriak a mozgásszegény életmód és a helytelen táplálkozás következtében kialakult megbetegedések. A dohányzás, az alkoholfogyasztás és a drog kipróbálása egyre alacsonyabb életkorban történik. A serdülőkori virtusság, a kíváncsiság és a túlzott kockázatvállalási készség lehet az alapja, hogy a felnőtt társadalom intelmei ellenére sem mondanak nemet gyermekeink ezekre a szerepekre.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

I.11.2 Jövőkép, célok, feladatok

Cél, hogy mindenki (tanuló, pedagógus, szülő) felismerje az életmód, a környezet, a viselkedés és az egészségi állapot közötti összefüggéseket, hogy megértse: az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szellemi és szociális jóllét állapota. Tudatosuljon bennük, hogy a mindennapi életvezetés, az életmódbeli szokások fogják döntő mértékben meghatározni későbbi egészségi állapotukat, életkilátásaikat. Megismerjék az alapvető elsősegély-nyújtási eljárásokat, valamint a szűrővizsgálatok és a védőoltások jelentőségét a betegségek megelőzésében.

I.11.3 Az egészségfejlesztési program feladata

tandestület	tanuló	szülő
•tagjainak megnyerése az egészség- és környezeti nevelési munkához •team létrehozása •az egészségfejlesztéssel kapcsolatos továbbképzés szervezése, •az egészség- és környezeti nevelés módszereinek bemutatása •példamutató magatartás •kedvező környezet kialakítása	•ismerjék: •az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalókat; •a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit; •az egészséges táplálkozást; •a mindennapos testnevelést, testmozgást; •a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzését (cigaretta, alkohol, drog fogyasztása); •a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzését; •az egészséges életvitelhez szükséges képesség fejlesztésének lehetőségeit; •az egészségérték tudatosítását (figyelemfelkeltés, tájékoztatás, motiváló és aktivizáló egészségérték tudatosítás); •a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtást.	•a szülő, a család a legfontosabb társ a munkában •megfelelő tájékoztatása, információhoz juttatása •aktív résztvevője, segítője a programnak

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával: egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelők áruinak felhasználása); mindennapos testnevelés/testedzés minden gyermeknek;

Az iskola egészségnevelésének ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőséget felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez diákjainknak meg kell érteniük az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát.

Intézményünknek minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe szükséges beépülniük.

Ezek közé tartoznak:

önmaguk és egészségi állapotuk ismerete;	személyi higiéné;	az egészséges testtartás, a mozgás fontossága;	aktív szabadidő eltöltése;
az értékek ismerete;	az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe;	a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat;	a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészség megőrzésben;
a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete;	lelki egyensúly megteremtése;	tanulási technikák;	az idővel való gazdálkodás szerepe;
a rizikóvállalás és határai;	a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése);	a tanulási környezet alakulása;	a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

I.11.4 Erőforrások

Személyi feltételek

Az iskolai egészségnevelő program szereplői:

- a diákok,
- az iskolaigazgató,
- a tantestület (kiemelt szerepük van a testnevelőknek, biológia szakos tanároknak és az osztályfőnököknek valamint az egészségfejlesztésben képzett pedagógiai szakembereknek),
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,

- a szülők,
- szülői szervezetek,
- az iskolaorvos,
- a védőnő,
- az iskolapszichológus,
- iskolai szociális munka,
- Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Nevelési Tanácsadó,
- Vöröskereszt járási szervezete,
- NÉBIH,
- rendvédelmi szervek.

Anyagi erőforrások

- Az Ecseri Nebulók Szervezete (ENeSZ) – rászorultság alapján – támogatja a tanulók erdei iskolában való részvételét. Minden diák esetében külön-külön az osztályfőnök, a DÖK segítő pedagógus, valamint a gyermek és ifjúságvédelmi felelős dönti el a támogatást és annak mértékét.
- Az ENeSZ lehetősége szerint más intézményi programot, a programok megvalósításához szükséges eszközök vásárlását is támogatja.
- A szervezet bevételeinek nagy része a szülők által felajánlott 1%-os adóból, illetve a diákönkormányzattal közösen szervezett akciók bevételeiből (pl.: papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés stb.) áll.
- Pályázatok, támogatások útján (iskolai gyümölcsprogram) is jelentős erőforrásokhoz jutunk.

I.11.5 Iskolai környezet

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

- Gondoskodni kell az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről;
- Tájékozódni kell a tanulók tanulását is befolyásoló egészségi állapotról, a részképeség zavarokról;
- Az iskolai környezet higiénikus és barátságos legyen;
- Az osztálytermek berendezése megfeleljen az egészségügyi szempontoknak;
- A pedagógusok figyeljenek a gyermekek megfelelő testtartására;

- Az ülésrend kialakításánál a tanulók egyéni adottságait (rövidlátás, hallási zavar, testmagasság, stb.) figyelembe kell venni;
- A napi munkarend, az órarend tervezésénél az iskola gondoskodik a mozgás igény kielégítéséről;
- Lehetőség szerint minden napra iktatunk készségtárgyat az órarendbe;
- Ösztönözzük a tanulókat a szünetek szabad levegőn töltésére;
- Biztosítjuk a nyugodt tízóraiás lehetőséget;
- Részt veszünk az iskolai gyümölcs- és tejprogramban.

I.11.6 Étkezés az iskolában

A gyermekek táplálkozási problémái és ezek tanulásra gyakorolt negatív hatása közismert. Sajnos a kutatási eredmények azt igazolják, hogy vagy egészségtelenül, vagy hiányosan táplálkozik az iskolás korosztály nagy része. Nem ritka a gyermekek túltápláltsága sem, mely számos anyagcsere- és keringési betegség előidézője.

Az iskolai étkeztetésekkel kapcsolatban gyakran fogalmazódnak meg mennyiségi és minőségi kritikák, azaz nem tartják kielégítőnek a menzák és büfék kínálatát. A helyzetet súlyosbítja, hogy nem csak az oktatási intézményekben vannak gondok a megfelelő táplálkozás biztosításával és népszerűsítésével, hanem mind több családról is bebizonyosodik, hogy - akár a szűkös anyagi lehetőségei, akár a szülők nem megfelelő otthoni munkaszervezése következtében - otthon sem gondoskodik a gyermekek kívánatos szintű ellátásáról.

Iskolánk nagy gondot fordít az egészséges táplálkozás népszerűsítése és az iskolai étkeztetés egészségesebbé tételére. Ennek érdekében részt vesz az iskolagyümölcs programokon, folyamatos kapcsolatban áll az iskolai étkeztetést ellátó konyha vezetőjével.

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy gyermekeink, megfelelő helyen, megfelelő ételeket fogyasszanak. Mivel tanulóink sok időt töltenek az intézmény falai között, el kell érünk, hogy a gyerekek nagy része helyben étkezzen. Ezért fontos szerepet tölt be az ellátásban az iskolai büfé is, melyet szintén a konyha üzemeltet.

I.11.7 Tanórai foglalkozások

- a környezetismeret-, biológia-, háztartástan-életvitel-, kémia, osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek;
- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele;

- évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.
- Iskolaegészségügy feladatai:
- Oltások
 - Oltások előtt szülők, tanulók, osztályfőnökök, igazgató tájékoztatása
 - Iskola-egészségügyi törzslapon a tanulók személyes adatainak, oltásainak, a szűrővizsgálat eredményének dokumentálása.
- Szűrővizsgálatok
 - tisztasági vizsgálatok negyedévente (tetvesség megelőzése)
 - fejlettség vizsgálata: súly, magasság; (2., 4., 6., 8. osztályban van)
 - érzékszervek vizsgálata: hallás, látásélesség, színlátás;
 - vérnyomásmérés, tartási rendellenességek stb.
 - Szükség esetén beutaló írása szakrendelőbe.
- Orvosi vizsgálat
 - Bőr, csont, izom, keringési, emésztőszervi, húgy – ivarrendszerei légzőszervi stb. betegségek szűrése.
- Felvilágosító, egészségnevelő előadások tartása:
 - Egészséges táplálkozás: 5. évfolyamos tanulók,
 - Serdülés, menstruáció; szenvedélybetegségek megelőzése: 6. évfolyamos tanulók,
 - Felvilágosító óra 7-8. évfolyamos tanulók számára,

I.11.8 Tanórán kívüli foglalkozások

Ha jó a tervezés és az együttműködés a tanítók, a szaktanárok között, akkor kitűnően kiegészítheti a tanórai programot a napközis foglalkozás, hiszen kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak.

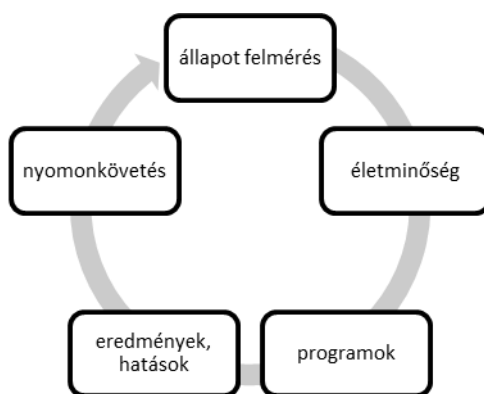
Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:

- szakkörök (pl.: elsősegélynyújtás, természetjárás);
- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása (játékos, egészségfejlesztő testmozgás (tömegsport foglalkozások);
- az iskolai sportkör foglalkozásai (úszásoktatás);
- minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre;

- minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- egészségnap szervezése;
- „aranyseprű” tisztasági verseny alsó tagozaton;
- egyéni- és csapatversenyek;
- pályázatokon való megjelenés;
- beszélgetés meghívott vendégekkel;
- tanulmányi kirándulás, erdei iskolakeretében szem előtt tartjuk az egészségfejlesztés céljai;
- filmvetítés – vita.

I.11.9 Módszerek

Intézményünk a hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás, a rizikócsoportos prevenció módszerén túl az érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozásokat, a kortárscsoportok bevonását alkalmazva kívánja elérni a közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programot. Így döntően helyben megfogalmazó igényeket veszi figyelembe a központi, társadalmi igények mellett.

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza ma már számos lehetőséget biztosít az egészségnevelési program eredményes megvalósítására.

- az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása érdekében szakirányú végzettséggel rendelkező előadókat hívunk;
- szebbé tesszük az iskola környezetét;
- kirándulásokat szervezünk, a rendszeres testmozgás feltételeit biztosítjuk;

- áttekintjük, hogy egyes tantárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete;
- interaktivitások foglalkozások:
 - bábjátékok (alsó tagozaton),
 - tematikus játékok,
 - riportmódszer,
 - kreatív tevékenység,
 - művészi kifejezés,
 - kiselőadások órákon,
 - plakátkészítés,
 - projektmódszer,
 - gondolattérkép.

I.11.10 Az egészségfejlesztési program megvalósítása

Rövidtávú (azonnal beavatkozást igénylő, egy éven belül megoldandó feladatok)

- Középtávú (3-4 évre tervezett feladat)
- Hosszútávú (8-12 évre tervezett célkitűzés)

Az egyes szakaszok után célszerű áttekinteni, értékelni a teljesítéseket, szükség esetén beavatkozni, módosítani a célokat.

I.11.11 Az iskolai egészségfejlesztési program hatékonyság kritériumai

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- ha nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészségkockázati tényezőt befolyásolja;
- ha nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- ha nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- ha nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- ha nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

I.11.12 Iskolai drogstratégia

Az időben elkezdett tudatos nevelés célja a hozzáállás, az érzelmi viszonyulások, a szokásrendszer, a viselkedés-és magatartásminták korai és tartós kialakítása.

A mai család működése során csökken az óvó-értékközvetítő hatás, mert egyrészt a szülőknek a szükségesnél kevesebb idejük jut a gyermekükre, másrészt maguknak a szülőknek is alkalmazkodási problémát okoz a jelenlegi kihívásoknak történő megfelelés.

A drog-prevenációs munka nem korlátozódhat egyetlen tantárgyra, és nem kötődhetnek csak egyetlen személyhez. El kell érni, hogy az egész iskola komplex nevelési hatásrendszerébe beépüljön a szerfogyasztással kapcsolatos egységes pedagógiai állásfoglalás és gyakorlat.

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a drog-prevenációs tartalmak:

- **Biológia:** a drogok szervezetre gyakorolt hatásai;
- **Kémia:** a drogok szervezatkárosító anyagai;
- **Idegen nyelv:** különböző országok drogstratégiái;
- **Történelem:** drog-jogi ismeretek;
- **Testnevelés,** háztartástan-életvitel: egészséges életmódra nevelés;
- **Digitális kultúra:** drog enciklopédia tanulmányozása,
- **Földrajz:** drogtermelés a világban, drogterjesztés;

- Irodalom: a drogok befolyásoló szerepe az alkotómunkában.
- Osztályfőnöki órák: önismeret, személyiségfejlesztés (közösségi életre nevelés, kommunikációs képesség fejlesztése, személyiségleltár készítése, konfliktuskezelő technikák,); a serdülőkor testi és pszichés jellemzői; egészséges életmódra nevelés.

A tanórán kívüli program-formák:

- drog-prevenációs nap,
- filmvetítések,
- versenyek, vetélkedők, pályázatok,
- iskolarádió,
- könyvtár (kézikönyvek, szakanyagok),
- tematikus előadások (szülőknek, tanulóknak, pedagógusoknak).

A személyiségfejlesztő munka részeként a tanulók életvezetési készségét úgy kell alakítani, hogy képessé váljanak az antihumánus szenvedélyek tudatos elutasítására. Minden nevelési helyzetben biztosítani kell, hogy a tanulók megkapják a szükséges odafordulást és törődést, különösen a segítségre szoruló és a támogatást igénylők.

Cél, hogy erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások:

- információközlés: az életkorral bővülő és mélyülő ismeretek átadása;
- önismeret fejlesztés: pozitív énkép, önbecsülés kialakítása, belső lelki egyensúly megteremtése;
- társismeret fejlesztés: kapcsolatok, társ-kapcsolatok, csoportszerveződés, tájékozódás a társas környezetben;
- döntéshozó képesség fejlesztés: a lehetséges döntések közül megtanulják a körülmények ismeretén alapuló „legjobb” választást; megtanulják a pozitív minták követésének értékét; szerezzenek jártasságot a veszélyhelyzetek felismerésében, kezelésében;
- stressz kezelés fejlesztése: ismerjék meg a valós élethelyzetekben keletkező szorongások feloldásának technikáit; az egészséges és biztonságos élet értékeit;
- egészségszemléletű magatartás kialakítása.

I.11.13 Pedagógus továbbképzés

A tantestület továbbképzésének megtervezésekor külön figyelmet kell fordítunk arra, hogy abban az egészségnevelés elveinek és gyakorlatának fejlesztése is helyet kapjon.

I.11.14 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket,
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit,
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
 - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - az Ecseri Önkéntes Tűzoltó Egyesület szakköri keretben tanítja az elsősegélynyújtást és az újraélesztést;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
kémia	mérgezések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgezés
fizika	égési sérülések forrázás
testnevelés	magasból esés
technika és tervezés	háztartási sérülések

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
 - minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
 - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Az iskolaegészségügyi szolgálat készíti el és tartja nyilván a szükséges dokumentációt (oltási könyvek, vizsgálati lapok stb.).

I.12 Iskolai környezeti nevelési program

I.12.1 Célok, alapelvek

Az iskolai környezeti nevelési program akkor szolgálja a tanulók érdekeit, ha hozzájárul a közoktatás-fejlesztés stratégiai céljainak eléréséhez az alábbiak szerint:

- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztésével.(pl: értő olvasás, tudományos adatgyűjtés és elemzés, információszerzés)
- Az oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklése. A hagyományos óraszervezéstől eltérő tanulási formák sok lehetőséget adnak azon diákok érvényesülésére, fejlődésére, akiket hagyományos tanórai keretekben nem, vagy csak kevésbé sikerül aktivizálni, fejleszteni.
- Az oktatás minőségének fejlesztése. A környezeti nevelés jelen-, illetve jövőorientált-sága segíti a tanításközpontú pedagógiából a tanulásközpontúba való átmenetet.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kezeljük.

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság, biztonság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom;
- jog az egészséges élethez.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ezért szem előtt tartjuk, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;

- a fenntarthatóság elvét.

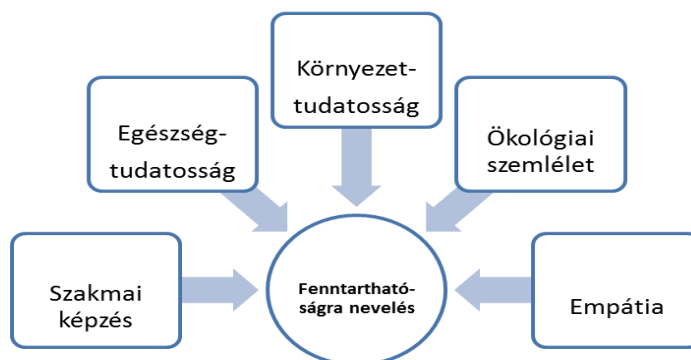
A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, médiahasználat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

I.12.2 Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is.

A **fenntarthatóság** ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk.

Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségek kialakítására törekszünk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok megvalósításához hatékony tanulási, tanítási stratégiákat alakítunk ki.

Iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak tartjuk, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, egészség-, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki.

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Ezért a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között még nagyobb együttműködésre törekszünk

Szeretnénk bővíteni a kört a humán területeken is.

Tanórán, és tanórán kívüli foglalkozásokon, kiemelten az önkéntes részvételű és egyéni finanszírozású erdei iskolában megismertetjük, megszerettetjük gyerekeinkkel a természetet.

- Úgy alakítjuk ki a programokat, hogy az iskolai elméleti oktatást az erdei iskolai adottságoknak leginkább megfelelő gyakorlati témával kiegészítse. Cserében viszont a gyerekek olyan komplex, semmivel nem helyettesíthető tapasztalatokon nyugvó ismeretekkel rendelkeznek majd, ami mélyen bevésődik és sokáig (legalább a következő erdei iskoláig) alapokat képez a tovább haladáshoz.
- A konkrét tudás megszerzésén kívül nem elhanyagolható az a nevelési lehetőség, ami a tanuló – tanár 24 órás napi együttlétéből adódik.
- Az erdei iskolában eltöltött napok kiválóan biztosítják az osztályközösségek fejlesztését, új barátok szerzését, saját maguk és barátaik jobb megismerését.
- Célunk, hogy tanulóink egy jól összehangolt erdei iskolai évek után az ország nagy részét megismerjék, földrajzi, néprajzi, kulturális stb. ismereteket is szerezzenek.
- Gyakoroltatjuk az egyszerű és komplex természetvizsgálatokat is. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos egészség- és környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.
- Kiemelt lehetőséget ad a különböző tanítási órákon elsajátított környezet – és természetvédelmi, embervédelmi ismeretek bővítésére, az elméleti tudás gyakorlati alkalmazására. Szűkebb és tágabb környezet, környék természeti, kulturális, történelmi értékeinek megismerésére.
- A közvetlen környezet állapotának tanulmányozásával, felmérésével, környezetkímélőbb életmód kialakítását és alternatívák megismerését tervezzük. Szeretnénk egyfajta természetbarát szemléletet és viselkedési normát, szokást megalapozni, kialakítani (pl. a természet szeretete, tisztelete és védelme). Célunk, hogy tanulóink legyenek alkalmasak életük folyamán kulturált életvitelre, legyenek fogékonyak a környezeti problémák iránt.

I.12.3 A környezeti nevelés színterei iskolánkban, ökoiskolai programok

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van (pl.: a környezetszennyezés hatása a természeti, és az épített környezetre, az emberre; közlekedés).
- Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és IKT eszközök lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok).
- A számítógéppel segített real-time információszerzés és feldolgozás a tanórákon.
- Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni az egészség és a környezet megóvásáért.
- Külön, kiemelten kezeljük a tapasztalatszerzést, az elemzést, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalatok hatásainak értékelését.
- Kiemelt területe iskolánkban a környezeti nevelésnek a technika és tervezés, a biológia, a földrajz, kémia, fizika, a természettudomány, a környezetismeret óra, de a hon-és népismeret, az erkölcstan órák is a környezeti szemlélet kialakításának fő területei.

Nem hagyományos tanórai keretben

- A tanév során a teljes felső tagozat az elméleti képzést gyakorlati ismeretekkel alátámasztó, önkéntesen szerveződő erdei iskolai speciális tanulásszervezeti formában vesz részt. Az erdei iskolában a munka a helyszínhez alkalmazkodó munkaterv szerint, adaptív tanulási módszereket használva folyik.
- Múzeumlátogatásokat szervezünk 1-8. évfolyamosoknak. Az itt folyó munka a tanév szerves része.
- A tanulmányi kirándulások során a diákok a közösségfejlesztésen túl megtanulják a természettel, élő környezetükkel való együttélés, a fenntarthatósági elvek betartásának szükségességét, mikéntjét.
- Takarítási, tisztasági akciók
- Környezetvédelmi projectek
- Pályázatok

- Gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
- Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem-, és papírgyűjtés, iskola területén szelektív hulladékgyűjtő, kupakgyűjtés, használt olaj, zsír, használt telefon) szervezünk.
- A „Föld napja” alkalmából történő megemlékezés a környezetvédelemmel kapcsolatos játékos vetélkedővel, akadályversennyel, szemétgyűjtési akcióval
- **Alkalmazott módszerek**
A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. A hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Az általunk alkalmazott módszercsoportok:
 - játékok;
 - modellezés;
 - házi dolgozat készítése;
 - kiselőadások tartása;
 - művészi kifejezés;
 - kreatív tevékenység;
 - terepgyakorlati módszerek.
- **Erőforrások**
A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki.

Személyi erőforrások

- **Tanárok**
Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, kialakítjuk, illetve továbbfejlesztjük a munkaközösségek együttműködését. A közös munka alapja a tantárgyak közötti koordináció, a tapasztalatcsere. A tantestületen belüli továbbképzés szervezése, az egészség- és környezeti nevelés módszereinek bemutatása folyamatos.
- **Diákok**
Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon egészségére, környezetére, és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint az egészség

és a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.

○ Szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési ismeretek otthoni alkalmazásának anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

I.12.4 Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó: Célunk, hogy a fenntartó elfogadja és támogassa környezeti nevelési programunkat.

Civil szervezetek: A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat.

Hivatalos szervek: A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az intézmény.

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és a nevelés valamennyi területén jelenjen meg.	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is jelöljük meg a feladatot és a módszereket.	Az iskolai életet átfogó környezeti nevelés valósul meg-átdolgozott tanmenetek, több környezeti nevelés tartalom a tanórakon,- változatosabb módszerek.
Tantárgyközi kapcsolatok erősítése.	Projektek kidolgozása – esetleg külföldi testvériskolával (szelektív gyűjtés, takarékoskodjunk energiával).	Ismeretek összekapcsolása, egyre több tanuló részvétele a projektekben, gyermekek öröme.
A pedagógusok, felnőtt dolgozók és szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles szereplői.	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek a témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság során mintaként szolgálnak. Egyre több tanár vesz részt a környezetkímélő programokon.
Az iskola tisztaságának	DÖK tisztasági őrjárat.	Iskola tisztasága javul.

javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Szelektív gyűjtés és tárolás. Helyes vásárlói szokások kialakítása. Nagyobb odafigyelés a takarításra.	Szelektív hulladékkezelés. Kevesebb elszállított szemét.
Takarékosság vízzel, villannyal, fűtéssel.	Rendszeres és alkalmi ellenőrzések. Mérések és számítások, következtetések. Eredmények közlése.	Nem lesz nyitva hagyott csap, lekapcsolatlan villany, ok nélkül kinyitott ablak. Csökken az iskola energia és közmű költsége.

A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, a problémákat, és ápolják a hagyományokat.	Kirándulás a település környékén. Kutatómunka, helyi pályázatokon részvétel. Előadásokon, kiállításokon, vetélkedőkön való részvétel.	Jobban szeressék, óvják a gyerekek környezetüket. Kötődjenek lakóhelyükhöz, ismerjék a természeti szépségeket és a népi hagyományokat.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői	Faültetés, madáretetés, iskola környékének rendben tartása.	Morálváltozás. Beszélgetés osztályfőnöki órán, kiránduláson a szülőföld értékeiről. Kötődjön jobban hazához, szülőföldhöz.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva az élethosszig tartó tanulást.	Virágok elhelyezése a termekbe és ápolása. Folyóirat, könyv, videó, internet hozzáférés ebben a témában a könyvtárban.	Egyre többen vannak a könyvtárban, többen vállalnak kiselőadást. Eredmények pályázatokon és versenyeken.

I.13 A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

I.13.1 A fogyasztóvédelmi oktatás célja

- fogyasztói kultúra fejlesztése;
- tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése.

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése, és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti. Különösen fontos, hogy az iskola befejezésekor a diákok értsék, és saját életükre alkalmazzni tudják az alábbiakat:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:
 - a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége;
 - fogyasztói szükségletek mérlegelése;

- a felmerülő fogyasztói problémák mérlegelésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége.
- Ökológiai fogyasztófejelem:
 - a környezet szempontjait is figyelembe vevő, ökológiailag tudatos fogyasztóvá válás;
 - vásárlási választásaikkal ökológiai környezetük megtartására törekedjenek.
- Környezettudatos fogyasztás:
 - a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás.
- Fenntartható fogyasztás:
 - csökkenti a természeti erőforrások és a mérgező anyagok használatát, a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását.
- Megelőző fogyasztóvédelem:
 - már vevőként is tudja érvényesíteni jogait.

I.13.2 A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. (Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.)

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése.

A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése. (NAT)

A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú és sokoldalú folyamat. Ennek során a tanuló

- megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat;
- megtanulja a viselkedési formákat a piaci viszonyok között;
- képessé válik fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

Ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálnia fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamasz korban már megjelenik a jogérzék,

kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend, és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztási ismeret meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a család bevonása a nevelési folyamatba.

Az iskolai programba a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni.

Az értékek formálásában lényeges:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása;
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása;
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége;
- a döntési helyzetfelismerése;
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

I.13.3 A fogyasztóvédelemi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

- Technika és tervezés: áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései;
- Matematika: fogyasztási számítások;
- Fizika: mérés, mértékegységek, mérőeszközök;
- Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
- Magyar: reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái;
- Biológia: génmódosított élelmiszerek (GMO); amíg egy élelmiszer a boltba kerül; táplálkozás kiegészítők és divatjaik; egészséges táplálkozás;
- Kémia: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatok;

- Digitális kultúra: elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia;
- Történelem: EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története;
- Tantárgyközi projekt: (pl.: Hogyan készül? A zsebpénz?)

Tanórán kívüli tevékenységek:

- Vetélkedők, versenyek, rendezvények;
- Piaci séták, üzletek, bankok látogatása;

I.14 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- javítóvizsga,
- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló vizsga.

I.14.1 A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

I.14.2 Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga,
- írásbeli vizsga.

I.14.3 A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.

- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbelyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.
- Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- egyéni munkarend alapján teljesíti tankötelezettségét,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor)
- közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Angol	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Angol	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	

Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Dráma és tánc		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

I.14.4 A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként és évfolyamonként

Alsó tagozat

Matematika

1. évfolyam

- Legyen képes tárgyak, személyek tulajdonságainak megfigyelésére, megnevezésére.
- Tudjon csoportosítani azonosság, azonos tulajdonság alapján.
- Tudjon tájékozódni térben és síkban, megfelelően használja a viszonyszavakat.
- Legyen szilárd számfogalma 20-as számkörben.
- Legyen jártas az összeadás, kivonás elvégzésében.
- Értse az egyszerű szöveges feladatokat, és ismerje azok megoldásának menetét.
- Tudjon egyszerű sorozatokat alkotni megadott szabály alapján.

2. évfolyam

- Ismerjen fel összefüggéseket személyek, tárgyak, számok között.
- Legyen képes adott szempont alapján rendezésre.
- Legyen biztos számfogalma 100-as számkörben.
- Legyen képes kétjegyű számok bontására.
- Tudjon összeadni és kivonni készségszinten 100-as számkörben.
- Legyen jártas a szorzó-és bennfoglaló táblákban.
- Tudjon egyszerű sorozatokat alkotni megadott szabály alapján.
- Tudja megnevezni és csoportosítani a tanult síkidomokat és testeket.
- Gyűjtsön tapasztalatokat a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő méréséhez.

- Értse az egyszerű szöveges feladatokat, és ismerje azok megoldásának menetét az adott számkörben.

3. évfolyam

- Legyen jártas a tulajdonságok változásainak megfigyelésében, megfogalmazásában.
- Legyen biztos számfogalma 1000-es számkörben.
- Legyen tisztában az alaki-, valódi- és helyi érték fogalmával.
- Ismerje a kerekítés szabályait az adott számkörben.
- Tudjon szóban és írásban összeadni, kivonni 1000-es számkörben készségszinten.
- Legyen képes írásban egyjegyűvel szorozni. Ismerje a maradékos osztás műveletét.
- Gyűjtsön tapasztalatokat a negatív számok leolvasásában és viszonyításában.
- Képes legyen törtrészek jelölésére, megnevezésére.
- Ismerje a római számokat az adott számkörben.
- Ismerje a szabványmértékegységeket.
- Tudja megnevezni és csoportosítani a tanult síkidomokat és testeket.

4. évfolyam

- Tudjon alaphalmazokon adott tulajdonságú részhalmazt előállítani.
- Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását.
- Legyen biztos számfogalma 10000-es számkörben.
- Ismerje a kerekítés szabályait az adott számkörben.
- Tudjon szóban és írásban összeadni, kivonni 10000-es számkörben készségszinten.
- Legyen képes írásban egyjegyűvel és kétjegyű számmal szorozni.
- Tudjon egyjegyű számmal többjegyű számot osztani írásban.
- Legyen képes a negatív számok értelmezésére adósság, készpénz, vagyoni helyzet alapján.
- Tudjon szöveges feladatokat megoldani a tanult műveletek alkalmazásával.
- Tudjon egyszerű nyitott mondatokat értelmezni, ábrázolni, lejegyezni és megoldani.
- Ismerje a négyzet és a téglalap tulajdonságait.

- Legyen jártas a négyzet és a téglalap kerületének, területének tapasztalati számításában.

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

- Legyen képes a nyelvi formák alkalmazására a mindennapos társas érintkezésben.
- Tudja gondolatait kifejezni összefüggő mondatokban.
- Legyen biztos betűismerete.
- Alakuljon ki megfelelő olvasástechnika.
- Legyen képes 3-4 mondóka vagy vers memorizálására.
- Képes legyen rövid szövegek olvasására és az olvasottakról beszámolni.
- Legyen képes szövegértést bizonyító feladatok megoldására.
- Ismerje a betűk kis írott alakját.
- Tudjon szavakat, rövid mondatokat másolni írottról, nyomtatottról.
- Látó-halló tollbamondás után képes legyen írni.

2. évfolyam

- Mutasson fel a tanuló mérhetően folyamatos fejlődést a kommunikációs készségében, tudjon beszélgetésekbe kérdésekkel, válaszadással.
- Tudja elmondani és leírni nevét és lakcímét.
- Legyen képes szövegértést bizonyító feladatok megoldására.
- Ismerje a betűk nagy írott alakját.
- Legyen képes alkalmazni a gyakorolt helyesírási szabályokat.
- Ismerje a teljes ábécét.
- Tudja megkülönböztetni és felismerni a kijelentő és kérdő mondatfajtákat.
- Tudja megfelelően használni a tanult mondatfajták mondatvégi írásjelét.
- Írásképe legyen tiszta, rendezett, könnyen olvasható.

3. évfolyam

- Egy oldal terjedelmű szép irodai mi, fél oldal terjedelmű ismeretterjesztő szöveg néma olvasás
- a megértés bizonyítása szóbeli és írásbeli feladatok megoldásával

- megnevezi a szereplőket, azonosítja a történet idejét, és helyszínét, cselekményeinek sorrendjét helyesen állapítja meg
- egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal
- ismert szöveg felkészülés utáni érthető, tagolt felolvasása
- hat-nyolc értelmes, összefüggő mondat írása megadott vagy választott témáról
- a beszélő szándéka szerint megkülönbözteti és megnevezi a mondatfajtákat
- a mondatokat nagy betűvel kezdi és megfelelő írásjellel zárja
- a mondat szavait külön írja
- a tanult tulajdonnevek nagybetűvel való kezdése
- az időtartam helyes jelölése a begyakorolt esetekben
- egyszerű szavak elválasztása önállóan
- igék, főnevek, melléknevek felismerése és szófajának megnevezése
- szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és az igekötőket
- a j hang helyes jelölése a tanult szófajokban
- a korosztály szókincsében megtalálható, a kiejtésnek megfelelően írandó szavak helyes rögzítése
- a szöveg mondatokra tagolása, a mondatkezdés- és zárás helyes jelölése
- írásmunkák elvégzése, olvashatóan, tetszetős formában, az, íráshasználathoz szükséges tempóban
- az önálló írásbeli munkák javítása tanítói segédlettel

4. évfolyam

- Érthető, helyesen tagolt, a magyar nyelv hangzástörvényeinek megfelelő beszéd a mindennap kommunikációban.
- Előzetes felkészülés után kb. fél oldal terjedelmű szöveg pontos, folyamatos, a tartalmat kifejező felolvasása megfelelő tempóban és hanglejtéssel.
- A felolvasott mű által keltett élmények megfogalmazása tanítói segítséggel.
- Az olvasott szöveg tartalmának elmondására néhány összefüggő, értelmes mondattal.

- Egy oldal terjedelmű, az életkornak megfelelő szöveg néma elolvasása után a szövegértés bizonyítására egyszerű feladatok megoldása.

- Legnagyobb költőink, íróink nevének és a tőlük olvasott művek címének, és azok témájának egymáshoz rendelése.
- Egy kortárs magyar költő szabadon választott versének elszavalása.
- Az ábécérend ismerete, szavak betűrendbe sorolása.
- A magán-és mássalhangzók helyes időtartamának jelölése ismert szavakban.
- A j hang betűjelének helyes megválasztása ismert szavakban.
- A mondat és a tulajdonnevek tanult eseteinek nagybetűs kezdése.
- A múlt idő jelének helyes használata.
- Az igekötő és az ige leírása, ha az igekötő közvetlenül a hozzá tartozó ige előtt vagy után áll.
- Igeragozás, igemódok felismerése.
- A melléknév, a számnév fokozott alakjának helyes írásmódja.
- Szavak elválasztása (kivéve a tulajdonnevek nehezebb eseteit).
- Szavak csoportosítása a tanult szófajok szerint.
- A mondatfajták megnevezése konkrét esetekben, a mondatvégi írásjel helyes alkalmazása.

Környezetismeret

3. évfolyam

- Aktívan vegyen részt a tapasztalatok önálló vagy kiscsoportos gyűjtésében.
- Legyen képes a tapasztalatait mondatokba foglalni, rajzban vagy írásos formában rögzíteni.
- Használja a földrajz neveket, ismerje a fő égtájak nevét.
- Legyen képes megfigyelni különböző anyagokat.
- Ismerje fel a közvetlen környezetében a halmazállapot - változásokat.
- Tudja csoportosítani megadott szempontok alapján lakóhelye élőlényeit.
- Sorolja fel kép vagy a valóság alapján a virág és a gyümölcs részeit.
- Vegyen részt környezetvédelmi tevékenységben.
- Ismerje a baleset megelőzés fő szabályait.

4. évfolyam

- Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján. Vegye észre, hogy a tulajdonságok egy része fontos, lényegi, míg mások kevésbé fontosak.
- Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének.
- Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét. □ Tudja megkülönböztetni a tűlevelű és a lomblevelű fát.
- Ismerje a lényeges különbséget a fa és a cserje között.
- Fedezze fel, hogy az évszakok változása periodikus változásokat okoz a növények életében.
- Tudja felismerni a különböző élőhelyek jellemző állatait.
- Ismerje fel a háziállatokat képen és lehetőség szerint a valóságban is.
- Tudja, hogy az ember gondoskodik az állatokról és az állatok táplálékot nyújtanak az embernek.

Angol nyelv

4. évfolyam

- az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kéréseket, utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- megérti a hozzá intézett gondosan és lassan megfogalmazott kérdéseket.
- ismert dolgokat megnevezni;
- 5-6 dalt, mondókát, kiszámolót reprodukálni;
- kifejezni a tudást illetve a nem tudást
- véleményt nyilvánítani
- néhány ismeretlen szót is tartalmazó egyszerű, rövid szöveget megközelítőleg helyes hanglejtéssel felolvasni.
- felismerni a tanult szavak írott alakját;
- megérteni az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat;
- megtalálni információkat ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben □ a tanult témakörhöz kapcsolódó egyszerű, rövid szöveget tollbamondás után lejegyezni.
- A tanuló szókincse kb. 350 aktív, 150 passzív szóból, kifejezésből álljon.

Etika/hit és erkölcsan

1. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő. □ Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

2. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztába van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.

- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösség életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.

3. évfolyam

- A tanulónak megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására.
- Ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, hagyományaik is. Kész arra is, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa.
- Értse mi a jelentősége a szabályoknak a közösség érdekében, kész a szabályok betartására. Kész szabályok kialakítására.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk otthona és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeik hoztak létre!
- □ Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

4. évfolyam

- A tanulóknak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait.
- Képes másokkal kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- félév
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék szokásaik és hagyomá-

nyaik is. Kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tarts és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.

- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösség életében, kész a szabályok betartására.

Ének-zene

1. évfolyam

- Éneklés: 20 magyar népi mondóka, népi játék, népdal, műdal éneklése emlékezetből, egységes hangszínnel, helyes levegővétellel. A gyermekdalokhoz tartozó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása. egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklés, járás.
- Improvizáció: Saját név ritmikai megjelenítése.
- Zenei ismeretek: A vonalrendszer ismerete. Ritmusírás.

2. évfolyam

- Éneklés: 20 magyar népi mondóka, népi játék népdal, műdal éneklése emlékezetből, egységes hangszínnel, helyes levegővétellel.
- A gyermekdalokhoz kapcsolódó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása.
- Kifejező, szöveghű éneklés, a dalok ritmusának, hangulatának megfelelően.
- Improvizáció: Saját név ritmikai és dallami megjelenítése.
- Zenei ismeretek: A tanult ritmusértékek felismerése, hangoztatása kottaképről.
- Vonalrendszer ismerete, ritmusírás.

3. évfolyam

- Éneklés: A dalanyagból kiválasztott 10 dal éneklése emlékezetből, a tanult technikai megoldások, tempójelzések és dinamikus jelek alkalmazásával.
- Improvizáció: Azonos dallamhoz befejezés rögtönzése
- Zenehallgatás: A kürt és az üstdob megnevezése hangzás alapján. A megismert kórustípusok hallás utáni megnevezése.
- Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek: Ritmusképletek elrendezése ütemmutató szerint.

4. évfolyam

- Éneklés: A dalanyagból kiválasztott 10 magyar népdal, műdal éneklése emléke-

zetből. A Himnusz szöveghű éneklése.

- Improvizáció: Ritmussor szabad és kötött szempontok szerinti rögzítése max. 8 ütem terjedelemben.
- Zenehallgatás: A meghallgatott zenés mesék felidézése. A tanult népdalok felismerése zeneművekben, feldolgozásokban.
- Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek: Az alsó tagozaton tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerése és megszólaltatása kottaképről.

Vizuális kultúra

1. évfolyam

- Gyakorlatot szerezzenek a különböző térbeli viszonylatok megfigyelésében.
- A lapfelületen ösztönösen koordinálni tudják kezüket, a különböző irányoknak megfelelően.
- Szándékuk szerint módosítani tudják egy-egy forma lap széléhez viszonyított helyzetét.
- Térbeli tapasztalataikat egyénik módon építik be ábrázolásaikba.
- Fölismerik az alapvető formai jegyeket és meg tudják figyelni, különböztetni egy-egy figura vagy forma fő jegyeit.
- Adott szempontok szerint képesek csoportosítani és megnevezni a legfontosabb színeket.
- Színkeverés alapműveleteit elsajátítják.

2. évfolyam

- Jártasság szerzése a jellegzetes térviszonyok felismerésében. Formák szubjektív ábrázolása.
- Rajzolásban egyes alakzatok, térrészek ábrázolása.
- Képesek legyenek a képmező betöltésére.
- Tudatos vizuális megfigyelés, rajzolás.
- A munkáin bővüljenek a formák jellegzetes részleteivel, és azok rendeltetésével.
- Képzalkotásuk ösztönös, prelogikusmozzanatai egészüljenek ki tudatos vizuális megfigyeléseikkel is.

3. évfolyam

- Téralkító és ábrázoló tevékenységük során érvényesítsék egyéni látásmódjukat és

ismerjék fel az alapvető formákat.

- Ismerjék a formák ábrázolását.
- Szerezzenek tapasztalatot a színeltalálás és színkeverés műveletében. /Eszközök/
 - Színek fogalmának ismerése, árnyalatok használata.

Szín és az eszközök használatának egyre jobb és gyakorlati alkalmazása.

4. évfolyam

- Tudják mit jelent a téri ábrázolás.
- Tudják szabadon érvényesíteni a témával kapcsolatos egyéni elképzeléseiket, s a bennük képződő érzelmi, hangulati hátteret.
- Szerezzenek jártasságot a különböző felületek megkülönböztetésében és képi érzékelésében.
- Tudjanak színeket keverni!
- Használják a különböző eszközöket a színek kialakításához!
- Érvényesítsék a színek közötti különbségeket! Színek keverése, sötétítése, világosítása.
- Formák, alakok megfelelő ábrázolása.

Technika és tervezés

1. évfolyam

- Családtagok bemutatása. Családi szerepek.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és ezzel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges táplálkozás terén.
- Testápolás eszközei, anyagai.
- Napszakoknak, évszakoknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés.

2. évfolyam

- A család szerepének, időbeosztásának és egységes munkamegosztásának ismerete.
- A vízi, szárazföldi és légi közlekedés eszközeinek ismerete.
- A közlekedési veszélyforrások ismerete.
- Az útesten való átkelés szabályainak ismerete.
- A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszkö-

zön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak ismerete.

3.évfolyam

- Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról, a családtagok feladatvállalásáról.
- Munkamegosztás a családban.
- A téli ünnepkör jeles napjainak és az ezekhez kapcsolódó hagyományok ismerete.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok ismerete.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek.
- Alkalomhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

4.évfolyam

- Egészséges táplálkozás ismerete és az egészségtelen táplálkozás következményei.
- Családi rendezvények, ünnepek, események és ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok.
- A gyalogosokra és a kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok ismerete.
- Mindennapokban használt háztartási eszközök ismerete és balesetmentes használatuk.
- Alkalomhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés

1.évfolyam

- Ismerje a természetes mozgásokat.
- Legyen képes gurulóátfordulást végezni előre-hátra.
- Tudjon mérlegállást végezni.
- Legyen képes 3 percig folyamatos futásra.

2. évfolyam

- Ismerje és tudja megnevezni a testrészeket.
- Legyen képes 4 perc folyamatos futásra.
- Tudjon 2-4 percből álló mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlatot bemutatni
- Legyen képes futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtására.

3.évfolyam

- Legyen képes 5 perc folyamatos futásra.
- Legyen képes 3-6 torna-és /vagy táncelem összekötésére.
- Tudjon különböző mozgás intenzitású feladatokat végrehajtani (futásnál sprint, közepes, hosszútávú).

4.évfolyam

- Legyen képes 7 perc folyamatos futásra.
- Ismerje a 3 lépéses dobóritmust.
- Tudjon részben, önállóan tervezett 3-6 torna és vagy táncelemet összekötni zenére is.

Digitális kultúra

3. évfolyam

- Az iskola honlapján önállóan barangol, a kihelyezett oktatóprogramok között válogat.
- Az egeret gyakorlottan használja, a billentyűzeten a speciális jeleket is ismeri
- Eligazodik az asztalon, a start menüben. Megtalálja, elindítja és használja a megfelelő alkalmazást.
- Önállóan meg tud építeni egy egyszerűbb Lego robotot.

4. évfolyam

- a. Az ismertebb honlapokon (iskolai honlap, nkp sb..) önállóan barangol, a kihelyezett oktatóprogramok között válogat.
- b. Képes egyszerűbb szövegeket helyesen begépelni, hibákat javítani
- c. Tud barangolni egy mappaszerkezetben..
- d. Önállóan meg tud építeni egy egyszerűbb Lego robotot.

Felső tagozat

Irodalom

5. évfolyam

- a. Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt.
- b. Adott műcímhez tudjon szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani (Pl.: Petőfi: János vitéz, Alföld, Egy estém otthon, Arany: Családi kör, Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk, stb.).
Ismerje és tudja vázlatosan elmondani Petőfi életét.
- c. Ismerje és tudja elmondani a János vitéz, a Tündérszép Ilona, a Fehérlófia, A Pál utcai fiúk tartalmát.
- d. Ismerje az alábbi fogalmakat, tudja azok legfőbb sajátosságait: elbeszélő költemény, népdal, regény, mese, monda.
- e. Tudja elmondani az alábbi műveket önállóan (memoriterek):
 - i. Petőfi: János vitéz 1. fejezet / 1-6.vsz.
 - ii. Az alföld (1-2. vsz.)
 - iii. Arany: Családi kör (1.vsz.)

6. évfolyam

- a. Monda: fogalma, fajtái
- b. Egy monda tartalmának ismertetése
- c. Arany János: Toldi
- d. Az elbeszélő költemény fogalma, a cselekmény ismerete
- e. Balladák: a ballada fogalma és jellemzői
- f. Egy ballada tartalma
- g. A történelmi regény: Gárdonyi Géza: Egri csillagok
- h. J. Pannonius, Balassi, Csokonai rövid életrajza,
- i. Fazekas Mihály: Ludas Matyi
- j. Memoriterek:
 - i. Arany: Toldi /Előhang, 1. ének-1-2. vsz./
 - ii. A walesi bárdok /1-6. vsz./

iii. J. Pannonius: Pannónia dicsérete

iv. Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez /1-2. vsz./

7. évfolyam

a. Kölcsey Ferenc élete

– Himnusz - memoriter

b. Vörösmarty Mihály élete

– Szózat - memoriter

c. Petőfi Sándor élete

– Kiskunság

– Reszket a bokor, mert ...

– Szeptember végén

– Egy gondolat bánt engemet

– Nemzeti dal - memoriter

d. Arany János: Szondi két apródja

e. Jókai Mór élete

– A köszívű ember fiai /részlet/

f. Mikszáth Kálmán élete – A néhai bárány

g. Csokonai Vitéz Mihály

– A Reményhez

8. évfolyam

h. Nyugat mozgalom

i. Ady Endre élete

j. Őrizem a szemed – memoriter

k. Móricz Zsigmond élete

l. Hét krajcár című novella tartalma

m. József Attila élete

n. Tiszta szívvel című vers – memoriter

- o. Radnóti Miklós élete
- p. Nem tudhatom című vers elemzése

Magyar nyelv

5. évfolyam

- Tudja, mit jelent a kommunikáció szó, mik a tényezői.
- Ismerje a következőket: hangok felosztása, a magán-és a mássalhangzók felosztása.
- Ismerje a mély és magas magánhangzókat, a zöngés és zöngétlen mássalhangzókat.
- Tudja, mi a hangrend törvénye, és azt ismerje fel a szavakban, ill. maga is tudjon példákat gyűjteni.
- Tudja felsorolni és alkalmazni a helyesírási alapelveket: a kiejtés, a hagyomány, a szóelemzés és az egyszerűsítés elvét.
- Ismerje az ábécét, a betűrendbe sorolás szabályait, s ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni.
- Az elválasztás szabályait elsajátítva tudjon helyesen szótagolni.
- Tegyen különbséget egyjelentésű, többjelentésű és azonos alakúszó között, legyen képes rokon értelmű kifejezéseket gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentésű szavakat.
- Legyen képes egyszerűbb szavakat elemeire bontani /szótő+toldalék/

6. évfolyam

- Nyelvtani ismeretek:
 - Nagyobb szófaji csoportok és főbb sajátosságaik megnevezése: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, névmások, igenevek, viszony-
szók, mondatszók
- Az alapvető és gyakran használt tulajdonnevek helyesírása legyen hibátlan.

7. évfolyam

- Az egyszerű mondat részei.
- A mondat fő részei: alany, állítmány.

- Bővítmények: tárgy, határozók (hely-, idő-, mód-, eszköz-, ok-, cél- részeshatározó), jelzők (minőség-, mennyiség- és birtokos jelző).
- Fogalmuk, kérdéseik, jelölésük, ábrázolásuk, rövidítésük, kifejezőeszközeik és helyesírásuk.

8. évfolyam

- Alárendelő és mellérendelő összetett mondatok fajtái, elemzése, jelölésük.

Történelem

5. évfolyam

- Tudja a történelem korszakait
- Őskor
Ókori Kelet államai
- Egyiptom, Mezopotámia, India, Kína
 - Az ókori Görögország (Hellász)
- Az ókori Róma
- Képek a középkori Európa történetéből
 - A középkori vár bemutatása
 - Lovagi erények, lovagi torna
 - A középkori földbirtok (majorság, jobbágytelek, közös használatú területek),
 - A középkori egyház felépítésének jellemzése
 - Magyarország az Árpádok idején

6. évfolyam

- Virágzó középkor Magyarországon
- I. Károly uralkodása, adói, külpolitikája

- Nagy Lajos törvényei
- Nándorfehérvári diadal
- Hunyadi Mátyás uralkodása
- Mohácsi csata
- Magyarország az újkor kezdetén
- Várháborúk oka, eredménye
- A Rákóczi –szabadságharc története
- Felvilágosodás és forradalom, ipari forradalom
- Amerikai függetlenségi háború jelentősége, Függetlenségi Nyilatkozat
- Ipari forradalom találmányainak bemutatása
- Manufaktúra és gyár közötti különbségek ismerete
- Francia forradalom okai, eredménye, kiemelkedő vezetői
- Témakör: Hazánk a XVIII. Században
- Mária Terézia rendeleteinek ismertetése
- II. József rendeleteinek ismertetés
- Reformkor, forradalom és szabadságharc
- A reformkor jelentős alakjainak felsorolása
- Reformkori országgyűlés felépítése
- gróf Széchenyi István tevékenysége
- Kossuth Lajos tevékenysége
- 1848. március 15-e eseményei
- Áprilisi törvények (Batthyány Lajos az első felelős magyar kormány miniszterelnöke)
- A szabadságharc jelentős csatái, hadvezérei
- Függetlenségi Nyilatkozat helyszíne, időpontja, tartalma
- A bukás okai, következményei

7. évfolyam

- 1848- 49- es forradalom és szabadságharc
- Az első világháború

8. évfolyam

- A második világháború

Angol nyelv

5. évfolyam

- Bemutakozás: név, életkor, lakóhely.
- A család: családtagok (apa, anya, fiú/lánytestvér, nagyszülők).
- Tőszámnevek 1-50 között.
- A hét napjai, a hónapok neve.
- Az iskola: tantárgyak, iskolai felszerelések, tanterem részei, órarend.
- sein, haben igék jelentése, ragozása jelen időben.
- Determinánsok: határozott névelők.

6. évfolyam

- Bemutakozás: név, életkor, lakóhely, tevékenység.
- A család: Szűkebb családtagok (apa, anya, fiú/lánytestvér, nagyszülők), tágabb rokonság (nagynéni, nagybácsi, unokatestvér). Családi ünnepek.
- Tőszámnevek 1-100 között.
- A ház/ a lakás: helyiségek, berendezési tárgyak.
- Lakóhely: fontos épületek (orvosi rendelő, posta, bolt, iskola, városháza, étterem)
- Az idő: pontos idő kifejezése, napirend.

- Hobbitevékenységek.
- sein, haben igék jelentése, ragozása jelen időben.
- Melléknévfokozás.
- Determinánsok: határozott és határozatlan névelők, vonatkozó névmások.

7. évfolyam

- bemutatkozás
- egyszerű múlt idő
- előljáró szavak
- ház részei
- bútorok, berendezési tárgyak
- földrajzi nevek

8. évfolyam

- bemutatkozás
- képleírás
- összetett múlt idő
- birtokviszony kifejezése
- betegség, egészség
- szabadidős tevékenység
- melléknévragozás

Matematika

5. évfolyam

- Műveletek természetes számokkal:
 - összeadás, kivonás, szorzás
 - osztás kétjegyű osztóval

- szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel
- Szögek: szögek fogalma, fajtái
- Törtek:
 - értelmezése
 - bővítése, egyszerűsítése
 - összeadása, kivonása
 - szorzása és osztása természetes számmal
- Téglalap és négyzet területének, területének kiszámítása
- Egész számok: összeadása és kivonása
- Tizedes törtek: összeadása, kivonása, szorzása és osztása természetes számmal

6. évfolyam

- Négy alpművelet a természetes számok körében
- Négy alpművelet a tizedes törtek körében
- Négy alpművelet a törtek körében
- Oszthatóság a természetes számkörben, oszthatósági szabályok
- Prímtényező felbontás
- Egyenes arányosság felismerése
- Fordított arányosság felismerése
- Százalékérték kiszámítása
- Párhuzamos, merőleges szerkesztése
- Tengelyes tükrözés végrehajtása

7. évfolyam

- műveletek racionális számkörben
- műveletek sorrendje
- hatványozás
- egyszerű egyenletek megoldása
- hasáb, henger felszíne, térfogata

- kör területe, kerülete

8. évfolyam

- Egyszerű algebrai kifejezések helyettesítési értékének meghatározása.
- Egyszerű egyenletek megoldása.
- Pitagorasz tétele és alkalmazása.
- Kocka, téglatest felszíne és térfogata.
- Alapműveletek a racionális számkörben.
- Hatványozás, gyökvonás.

Fizika

7. évfolyam

- a tanult mennyiségek jele, mértékegysége
 - (út, idő, sebesség, tömeg, térfogat, hőmérséklet, erő, energia, munka...)
- a tanult törvények
 - Newton I., Newton III., Energia megmaradás, Pascal
- halmazállapot-változások

8. évfolyam

- Az anyagok felépítése, testek elektromos állapota
- Az elektromos áram fogalma
- Áramkör fő részei, soros-párhuzamos kapcsolat felismerése
- Az ellenállás kiszámítása, ohm törvénye
- Egyenáram hatásai
- Az indukció fogalma
- Indukció jelenségén alapuló eszközök
- A fény terjedése, hatásai
- A fényvisszaverődés törvénye
- A fénytörés törvénye

k. A síktükör képalkotása

l.

Földrajz

7. évfolyam

- É-Amerika, D-Amerika tájainak megnevezése TK. 43-45.o., Atlasz 58, 60.o.
- É-Amerika országai, fővárosaik megnevezése TK. 54.o., 59.o, 63. o., Atlasz 62.o.
- USA nagyvárosainak megnevezése térkép-vázlatról TK. 52-55.o., Atlasz 62, 58.o.
- Ázsia tájainak, vizeinek megnevezése TK. 75- 77.o., 78-80. o., Atlasz 42 o.
- Ázsia 5 országának, fővárosainak megnevezése TK. 81-92.o., Atlasz 46 o.
- Európa tájainak megnevezése TK. 106-108.o., Atlasz 26. o.
- Európa 5 országának, fővárosaiknak megnevezése TK 116-146.o., Atlasz 28. o.

8. évfolyam

- Közép-Európa országainak, fővárosainak megnevezése TK. 10-45.o., Atlasz 38. o
- Alpok növényzeti öveinek megnevezése TK. 10-45.o., TK. 30 o. 30.2 ábra
- Magyarország tájainak felismerése, megnevezése TK 102- 139.o., Atlasz 10. o.
- Magyarország nagyvárosainak (5) megnevezése jellemzők alapján TK 102-139.o., Atlasz 12. o.
- Térképjelek felismerése (földgáz, kőolaj, hőerőmű), Atlasz eleje

Digitális kultúra

5. évfolyam

- Wordben tudjon szöveget írni, betűjellemzőket állítani.
- Tudjon mappákba belépni, képeket nézegetni, programot elindítani.
- Tudjon információt keresni a háttértárakon és a Neten.
- Képes legyen a Kréta felületen együttműködni a társakkal és a pedagógusokkal.
- Powerpoint segítségével képes legyen elkészíteni egy bemutatót, ami pár diából áll.

6. évfolyam

- Paint segítségével tudjon kört, téglalapot, négyzetet és más egyszerűbb alakzatot rajzolni, ezekből képet összeállítani.
- Tudjon mappát és szöveges dokumentumokat létrehozni.
- Ismerje az információ fogalmát, típusait, a kommunikáció folyamatát. Igazodjon el az online kommunikációs csatornákon. □ Tudjon egyszerű Lego robot-hoz blokkprogramot készíteni, használni.

7. évfolyam

- Tudja felsorolni a számítógép részeit.
- Tudjon állományokat másolni.
- Igazodjon el az interneten, tudjon keresni.
- Tudja állítani a jellemzőket wordben.
- Tudjon képleteket használni Excelben.

8. évfolyam

- Ismerje a számítógéphardver- és szoftver összetevőit.
- Excelben tudjon képet beilleszteni.
- Tudjon egyszerű PowerPoint bemutatót létrehozni.

Biológia

7. évfolyam

- Ismerjék a trópusi esőerdők, a trópusi lombhullató erdők, a szavannák és a sivatagok földrajzi helyét, éghajlatát.
- Legyenek képesek a hazai és a forróövi erdők és füves területek hasonlóságainak és különbségeinek a megállapítására.
- Tudják a forró övezet életközösségeihez tartozó fajok nevét, küllemét, életmódját.
- Állítsanak össze a megismert fajokból táplálékláncot.
- Ismerjék a keménylombú erdők, bükkösök, tölgyesek, a tajga és a préri földrajzi helyét, éghajlatát.
- Ismerjék az erdők szintjeit és a különböző erdők hasonlóságainak, különbségeinek okait.
- Ismerjék az ide tartozó fajok nevét, küllemét, életmódját, készítsenek táplálékláncot.

8. évfolyam

- Ismerjék a szerveződési szintek nevét, fogalmát, egymáshoz való viszonyát, a szervezetben betöltött szerepét.
- Tudják, hogy a bőr szervezetünk első védelmi vonala, s e feladatot milyen szerkezettel végzi.
- Ismerjék a bőr leggyakoribb kamaszkori elváltozásait, a bőrápolás és az öltözködés ismereteit.
- Ismerjék meg a mozgás szervrendszerének szerveit és a szervek feladatait.
- Lássák a sport és a rendszeres mozgás jelentőségét a szervezet egészségének megőrzésében, tudják milyen a helyes testtartás.
- Ismerjék a legfontosabb tápanyagokat, azok tulajdonságait és a szervezetben betöltött szerepüket.
- Ismerjék az anyag és energiafogalom lebonyolításában részt vevő szervrendszerek felépítését és működését.
- Sajátítsák el az egészséges táplálkozás szokásait.
- Legyenek képesek ellenállni az alkohol és a cigaretta csábításának.

5. évfolyam

- A kert haszon növényeinek ismerete (a növényi szervek- gyökér, szár, levél, virág, termés- jellemzése, termesztési igényük, élettartamuk, hasznosításuk, táplálkozásban betöltött szerepük).
- A kert állatai: földigiliszta, cserebogár, burgonyabogár (testfelépítésük, életmódjuk, szaporodásuk, a kertben betöltött szerepük).
- A kert kártevői: gombakártevők, rovarkártevők (felismerésük, kártételük, az ellenük való védekezés).
- Haszonállatok: sertés, szarvasmarha, házityúk, házi kacsa (testfelépítésük, életmódjuk, hasznosításuk, tenyésztésük).
- A ház körül élő állatok: kutya, macska, veréb, fecske, rágcsálók (testfelépítésük, életmódjuk, szaporodásuk).
- Tájékozódás a térképen: a domborzat és a vizek ábrázolása, iránymeghatározás, távolságmérés, Magyarország domborzati térképe (nagytajak, főfolyók, nagyobb tavak), a megyetérkép.
- A földfelszín formái: a hegységek (kialakulásuk, fajtáik és jellemzésük), a síkságok (alföldek és fennsíkok, kialakulásuk és jellemzésük), a folyóvizek (vízgyűjtő, vízvásztó, vízjárás, torkolat, folyóhasznosítás), az állóvizek (a tavak keletkezése és pusztulása), a víz körforgása.
- Anyagok és tulajdonságaik (talaj, víz, levegő, égés, tűzoltás, természetes és mesterséges anyagok) jellemzése, összetételének ismerete
- Mérések, mértékegységek, mérőeszközök ismerete a mindennapi életben (hőmérséklet mérés)
- Alapvető légköri jelenségek és folyamatok (levegő felmelegedése, csapadék, szél, éghajlat)
- Az emberi szervezet működése, a testi-lelki egészség (sejtek, szervek, szervrendszerek működése)
- Anyagok és tulajdonságaik (talaj, víz, levegő, égés, tűzoltás, természetes és mesterséges anyagok) jellemzése, összetételének ismerete
- Mérések, mértékegységek, mérőeszközök ismerete a mindennapi életben (hőmérséklet mérés)

- Alapvető légköri jelenségek és folyamatok (levegő felmelegedése, csapadék, szél, éghajlat)
- Az emberi szervezet működése, a testi-lelki egészség (sejtek, szervek, szervrendszerek működése)

6. évfolyam

- A Föld: alakja, felszíne (kontinensek és óceánok), mozgásai és ezek következményei, a földrajzi fókusz, nevezetes szélességi körök, éghajlati övek, éghajlat módosító tényezők.
- Európa: helye a Földön, határai, részei, éghajlata.
- Magyarország: a nagytáj jellemzése (felszín, éghajlat, vízrajz, természetes növényzet, ásványkincsek, mezőgazdaság, ipar, védett értékek, nemzeti parkok).
- Magyarország természetes életközösségei: hazai erők, vizek, vízpartok, füves területek jellemzése (előfordulásuk, környezeti tényezők).
- Az erdő élőlényei: fák (tölgy, fenyő), cserjék (kőris, vadrózsa), lágyszárú növények (moha, erdei pajzsika, hóvirág), gombák (csiperke, gyilkos galóca), ízeltlábúak (szarvasbogár, gyapjaslepke, vöröshangya, keresztes pók), madarak (cinege, fakopáncs, fülesbagoly), emlősök (egér, szarvas, őz, vaddisznó, róka).
- A vizek, vízpartok élőlényei: egysejtűek (papucsállatka), vízinövények (fonásos zöldmoszat, nád, fűzfa), gerinctelenek (pióca, kagyló, rák, szitakötő, szúnyog), gerincesek (ponty, harcsa, kecskebéka, vízisikló, vadkacsa, rétihéja).
- A füves területek élőlényei: növények (pityang, angol perje, zsálya, búza, kukorica, napraforgó, cukorrépa), ízeltlábúak (sáska, tücsök, szöcske), gerincesek (varangy, gyík, gólya, fűz, varjú, sün, vakondok, pocok, nyúl).
- Az ember szervezete és egészsége (testünk felépítése, működése)
- Kölcsönhatások és energia vizsgálata (hővezetés, hőáramlás, hőszigetelés, mágnesesség, mozgás, gravitáció)

7. évfolyam

- Az anyagok: egyszerű anyagok – elemek, összetett anyagok – keverékek, oldatok, vegyületek. Halmazállapotok.
- A kémiai részecskék: az elemi részecskék (proton, neutron, elektron). Az atom felépítése, a periódusos rendszer és az atomszerkezet összefüggései. A molekulák keletkezése, elemmolekulák (hidrogén, oxigén, nitrogén), vegyületmolekulák (víz, szén-dioxid, ammónia, hidrogén-klorid). Az ionok keletkezése, egyszerű és összetett ionok.
- Az anyagi változások: fizikai és kémiai változások lényege. Endoterm és exoterm változások. A kémiai reakciók csoportjai: redoxireakciók (redukció, oxidáció), sav-bázis reakciók (savak, bázisok, közömbösítés, a kémhatás)

8. évfolyam

- A nemfémes elemek és vegyületeik (jelölésük, előfordulásuk, fizikai tulajdonságaik, reakcióik, felhasználásuk): a hidrogén, a víz, a klór, a sósav, az oxigén, a kén, a kénsav, a nitrogén, a salétromsav, a foszfor, a szén.
- A fémek elemek és vegyületeik (jelölésük, előfordulásuk, fizikai tulajdonságaik, reakcióik, felhasználásuk): a fémek közös tulajdonságai, a nátrium és vegyületei, a kalcium és vegyületei, az alumínium, a vas, a fémek előállítása, a korrózió, nemesfémek, színesfémek, nehézfémek.
- Hétköznapi kémia: környezetünk anyagainak ismerete. Energiaforrásaink, tápanyagok, építőanyagok, műanyagok, háztartási vegyszerek.

Etika

5. évfolyam

- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.

- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- A tanuló törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

6. évfolyam

- A tanuló megérti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, értékrendjük és nézeteik egyaránt befolyásolják.
- Képes reflektálni saját maga és mások tetteire.
- Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, képes reálisan felmérni a lehetőségeit, van elképzelése saját jövőjéről.
- Képes mérlegelni különféle cselekedeteket.
- Érti, hogy felelősséggel tartozik.
- Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- A tanuló törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

7. évfolyam

- Meg tudja fogalmazni, hogy milyen kapcsolat van a szavak és a tettek között.
- Meg tudja fogalmazni, miben sikeres és miben nem. Erősségek, gyengeségek.
- Meg tudja fogalmazni mit jelent a barátságban az őszinteség és a titok.
- Meg tudja fogalmazni milyen csoportokhoz, közösségekhez tartozik. Meg tudja fogalmazni, hogy az emberiség milyen hatással van a Földre.
- Ismeri a felelősség fogalmát. Példákkal tudja alátámasztani.

8. évfolyam

- Kialakultak benne az európai identitás csírái.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie. Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére. Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Technika és tervezés

5. évfolyam

- ismerje a legfontosabb településfajtákat, azok jellemzőit;
- tudja összehasonlítani a különböző településtípusokhoz kötődő életformákat, azonosságokat, különbségeket fogalmaz meg;
- tudja összehasonlítani a különböző életformákhoz kötődő lakó- és gazdasági épületeket;
- ismerje a saját települését;
- átlátja a lakóház tervezésének szempontjait – alaprajz, tájolás, épület alakja;

- ismerje a lakóház részeit,
- ismerje a település épületeit,
- gyalogos közlekedés helye, alkalmazkodás a közlekedési szituációkhoz
- Közlekedésbiztonsági ismeretek

6. évfolyam

- lakásalaprajzot tervezzen.
- lakás berendezése, karbantartása,
- tudjon összeállítani egy egészséges napi étrendet
- ismerje az ünnepekhez tartozó hagyományos, jellegzetes magyar ételeket
- ismerjen Hungaricumokat (felsorolásból kiválasztani)
- Kerékpáros közlekedés
szabályai Közlekedés-
biztonsági ismeretek

7. évfolyam

- tudja, hogy milyen közszolgáltatások tartoznak a háztartáshoz
- ismerjen takarékosági megoldásokat a háztartásban
- ismerje az alapvető gyalogos- és kerékpáros közlekedési szabályokat
- ismerje fel az alapvető KRESZ táblákat
- tudja, hogyan lehet a természetben kerékpározni, annak károsítása nélkül
- családi költségvetés ismerete
- családi bevételek
- családi kiadások
- ismerjen munkakörnyezeteket
- pályaválasztás, önismeret, tudjon magáról felsorolni erősségeket és gyengeségeket

Testnevelés

A továbbhaladás feltételei, tanulói tevékenységek:

5.-8. évfolyam

A rendgyakorlatok végrehajtása az utasításoknak megfelelően:

- A rendgyakorlatoknál a kijelölt hely késlekedés nélküli megtalálása, az együttes mozgások vezény szavakhoz igazodó pontos végrehajtása.
- Vigyázz és pihenj állások, jobbra és balra át, hátra arc, egyes, kettes, hármas, négyes vonal és oszlop alakzatok, fejlődések, szakadozások.

Aktív részvétel a gimnasztikai gyakorlatok végzésében:

- Bemelegítésre és a testtartási rendellenességek megelőzésére is alkalmas gimnasztikai gyakorlatok ismerete és a pedagógus utasításainak megfelelő végzése.
- A gimnasztikai gyakorlatokból összeállított mozgások pontos és folyamatos végzése, a ritmus és a mozgás összhangja. Fegyelmezett, pontos, szép kivitel.

Alapvető jártasság az atlétikai és tornamozgásokban, a saját test feletti uralom a támaszgyakorlatokban:

- Álló- és térdelőrajt technikája. Gyorsfutás (60 m.).
- Ingafutás.
- Aerob jellegű tartós futás 8-12 percig az egyéni képességeknek megfelelő szinten.
- Rajt különböző jelekre, változatos testhelyzetekből.
- A magas és távolugrás alapvető fázisainak, (a fel és elugrás, a helyes légmunka és talajfogás) ismerete.
- Kislabda hajítás helyből és nekifutással, az ívképzés ismerete.
- Gurulóátfordulások előre és hátra, mérlegállás, fejállás, tarkóállás, a tanult talajgyakorlati elemek biztonságos végrehajtása.
- Támaszugrások szekrényen: felguggolás, átguggolás, a saját testtömeg feletti uralom a támaszgyakorlatokban.

Labdajátékok:

- A labdatovábbítás és birtoklás, labdaátvétel biztonságos végrehajtása.
- Aktív bekapcsolódás a választott sportjátékba.
- Sportszerű test-test elleni küzdelem.
- Kosárlabda. A labda kezelése, fogása, labdavezetés, labdaátadások, megindulás, megállás, fektetett dobás.
- Labdarúgás. Labdavezetés külső és belső csüddel, akadályok között, irány és iram-változtatással, álló és mozgó labda rúgása belsővel, guruló labda átvétele belsővel, fejelés állóhelyben.
- Kézilabda. A labda kezelése, fogása, labdavezetés, labdaátadások, kapura lövés.

Hon és népismeret

8. évfolyam

- Ismerjék meg a tanulók lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit, történetének nevezetesebb eseményeit, jeles személyeit.
- Ismerjék a hagyományos gazdálkodó életmód fontosabb területeit, a család felépítését, a családon belüli munkamegosztást.
- A tanulók fedezzék fel a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak hagyományainak jelentőségét, közösség megtartó szerepüket.
- Tudják a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek nevét, valamint szülőföldjük hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit.
- Ismerjék a hazánkban élő nemzetiségeket és etnikai kisebbséget.

Ének-zene

5. évfolyam

- Johannes Brahms: V. magyar tánc felismerése

- Ritmustapsolás
- Érik a szőlő dal éneklése
- Himnusz éneklése

6. évfolyam

- Erkel Ferenc: Hunyadi László – Palotás, Meghalt a cselszövő felismerése □ ritmustapsolás
- Szózat éneklése
- Tavaszi szél című dal éneklése
- Ének-zene

7.évfolyam

- Zenefelismerés: Erkel Ferenc Hunyadi László művéből,
- Ritmusgyakorlatok
- A szennai lipisen, laposon című dal éneklése
- Egy tetszőleges karácsonyi dalok éneklése

8.évfolyam

- Zenefelismerés: Haydn: Évszakok-Tavaszi
- Ritmusgyakorlatok
- Ballagó dalok éneklése:
- Gaudeamus igitur
- Máté Péter: Egyszer véget ér a lázas ifjúság

Dráma és színház

7. évfolyam

- Arany: Rege a csodaszarvasról című mű dramatizálása
- Improvizáció: napi események bemutatása
- Egy tetszőleges színházi mű bemutatása

Vizuális kultúra

5. évfolyam

- A geometriai alapfogalmak (mint: pont, egyenes, sík, tér, síkidomok, alapvető geometrikus testek) ismerete.
- Ismerje, és tudja alkalmazni az árnyék fajtákat.
- Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk)
- Ismerje a főszínek fogalmát. Ismerje az őskori-, egyiptomi-, görög-, római-, ókeresztény és bizánci művészettörténeti korszakok korát, főbb jellemzőit, művészeti alkotásait.
- Ismerjen egyes nép munkaeszközöket.
- Ismerjék a színek világos és sötét árnyalatait, és tónusozással tudják érzékelteni az egyszerűbb fényárnyék viszonylatokat.
- Képesek legyenek kikeverni adott színeket.
- Ismerjék és készítsék el a tizenkét tagú színekört, és szerezzenek jártasságot a különböző színátmenetek létrehozásában, valamint a színeltalálásban.
- Színvázlataikban tudjanak egy-egy új színt kikeverni, illetve egy adott színt vagy színcsoportot reprodukálni.
- Természeti és mesterséges térformák alapszintű megjelenítése.
- Többféle technika alkalmazásával, alapszintű formaelemzés és megjelenítés.

6. évfolyam

- A geometriai alapfogalmak (mint: pont, egyenes, sík, tér, síkidomok, alapvető geometrikus testek) ismerete.
- Ismerje, és tudja alkalmazni az árnyék fajtákat.
- Ismerje a fénytani alapfogalmakat (fény, spektrum, fény főszínek) a fénykeverés szabályosságait.
- Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk).
- Ismerje a főszínek fogalmát és a legfontosabb kontrasztokat (világos – sötét, hideg – meleg, komplementer, és alapvető színekontrasztot).
- A romanika, gótika, reneszánsz, barokk, rokokó, copfstílus kormeghatározásának, emlékeinek, jellemzőinek ismerete.

- Népi edények és hímes tojás készítésének jellemzői.
- Rajzaikban legyenek képesek valamely technikai vagy természeti folyamat fázisait, változásait érzékeltetni.
- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése.
- Fesse meg a 24 tagú színekört.

7. évfolyam

- A geometriai alapfogalmak (mint: pont, egyenes, sík, tér, síkidomok, alapvető geometrikus $\square$ testek) ismerete.
- Ismerje, és tudja alkalmazni az árnyék fajtákat.
- Ismerje a fénytani alapfogalmakat (fény, spektrum, fény főszínek) a fénykeverés $\square$ szabályosságait.
- Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk, telített szín, telítetlen szín, kevert szín, tompítás, derítés, fakítás). Összeadó és kivonó színkeverés ismerete.
- Ismerje a főszínek fogalmát és a kontrasztokat (világos – sötét, hideg – meleg, komplementer, és alapvető-, minőségi, mennyiségi, telítettségi-, szimultán-, szukcesszív szíkontrasztot).
- Rajzaikban legyenek képesek valamely technikai vagy természeti folyamat fázisait, változásait érzékeltetni.
- Tanulmányrajzaikban legyenek képesek a formák szerkezetét, arányait, felületi minőségeit érzékeltetni.
- Tudják deríteni és tompítani az egyes színeket.
- Képes legyen elvont formákkal dolgozni. Tudja alkalmazni az alapvető tapasztalati távlattani ismereteket (pl.alagút rajzok).
- Fesse meg a 6-os színháromszöget.

8. évfolyam

- A geometriai alapfogalmak (mint: pont, egyenes, sík, tér, síkidomok, alapvető geometrikus $\square$ testek) ismerete.
- Ismerje, és tudja alkalmazni az árnyék fajtákat.
- Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk, telített szín, telítetlen szín, kevert szín, tompítás, derítés, fakítás). Összeadó és kivonó színkeve-

rés ismerete.

- Ismerje a főszínek fogalmát és a kontrasztokat (világos – sötét, hideg – meleg, komplementer, és alapvető-, minőségi, mennyiségi, telítettségi-, szimultán-, szukcesszív szíkontrasztot).
- Művészettörténetből ismerje a főbb „modern” stílusirányzatokat, ismerjen híresebb képviselőket. Ismerje a „modern” építészet főbb jellemzőit, anyagait, területeit. Ismerjék a népi építészet főbb jellemvonásait.
- Rajzaikban legyenek képesek valamely technikai vagy természeti folyamat fázisait, változásait érzékeltetni. Tanulmányrajzaikban legyenek képesek a formák szerkezetét, arányait, felületi minőségeit érzékeltetni.
- Az emberi arc arányainak ismerete, formái szerkezetének ismerete.
- Az emberi egészalak arányainak, szerkezetének ismerete.
- Képes legyen elvont formákkal dolgozni. Ismerje a „modernség” jelenségét (nonfiguratívitás).
- Tudja alkalmazni az alapvető tapasztalati távlattani ismereteket (pl. utcák dombra fel és le).
- A külső tér, és a nagyméretű térformák ábrázolásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalataikat tudják hasznosítani.
- Fesse meg egy tárgy színátírását.

I.15 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének rendje

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendeletben foglalt eljárás szerint.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az **első évfolyamba** történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány;
- nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,
- sajátos nevelési igényű gyerekek esetében Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

A **második-nyolcadik évfolyamba** történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a tanuló lakcímkártyáját (vagy tartózkodási hely létesítését igazoló lakcímkijelentő lap),
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

- Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók körében előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat, az ezen kívül maradt helyekre pedig a tanulók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokról a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Felkészülését a pedagógusok egyéni segítségnyújtással segítik. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, türelmi időt kap, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

I.16 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

I.16.1 Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus-vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az igazgatóság ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól;
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével, az intézményi tanáccsal, illetve a szülői szervezettel.

I.16.2 A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat, különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- iskolán kívüli továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

I.16.3 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szűleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve alsó tagozaton tájékoztató fűzetben, egyébként az elektronikus napon keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökűkhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy a szűlői szervezethez fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményűket, javaslataikat szóban vagy írásban egyéniileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestűlettel vagy szűlői szervezettel.

I.16.4 A nevelők és a szűlők kapcsolattartása és együttműködése

A szűlőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szűlői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szűlői értekezletben,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szűlői értekezletein.

A szűlők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szűlgálnak:

- Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

- Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- A szülői értekezlet feladata

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása;
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól;
- a helyi tanterv követelményeiről;
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról;
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról;
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé,

- Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

- A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- Az iskola életéről a szülők az iskola honlapján is tájékozódhatnak. (<https://laky.ecser.hu>)
A honlapon megtalálhatják az iskolai élettel kapcsolatos híreket, tudnivalókat, a közzételti listát.
- z elektronikus napló
- üzeneteket a szülők, tanulók felé minden hozzáférési kóddal rendelkező pedagógus küldhet, a faliújság-bejegyzéseket az intézmény vezetője teheti meg
- a szülők az e-Ügyintézés felületén kommunikálhatnak az intézménnyel, itt tölthetik fel a tanulói hiányzások igazolásait is

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az szülői szervezet-hez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- a könyvtárban;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;

- az iskola igazgatóhelyetteseinél;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

I.16.5 Az iskola és az Intézményi Tanács kapcsolata

Az intézményi tanács a helyi közösségek érdekeinek képviselője céljából létrehozott egyeztető fórum, mely a nevelőtestület (2 fő), a szülői szervezet (2 fő) és a helyi önkormányzat által delegált (2 fő) tagokból álló autonóm testület. Jogi személyiséggel rendelkezik.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 73. § (5) bekezdésének e) pontja alapján készül ügyrendje.

- A Tanács tagjait a delegálásra jogosult közösségek által javasolt személyek közül az iskola igazgatója bízza meg, s dönt megbízatásuk – delegáló közösség által kezdeményezett – visszavonásáról. Az igazgató a tag delegáló közösség általi megbízatását vagy megbízatásának visszavonására irányuló kezdeményezését csak rendkívül indokolt esetben utasíthatja vissza.
- A Tanács üléseit a munkaprogramjában meghatározott időpontokban (rendes ülés) illetve szükség szerint (rendkívüli ülés), de legalább félévente tartja.
- A Tanács általános képviselőjét az elnök látja el, az iskolavezetéssel való konzultációs alkalmakon is.
- A Tanács üléseinek állandó meghívottja az iskola igazgatója.
- A Tanács elnöke az éves iskolai munkatervben és a Tanács munkaprogramjában foglaltaknak megfelelően vesz részt az iskolavezetés és a nevelőtestület egyes rendezvényein.

I.16.6 Elvárásaink a kapcsolatok működésének hatékonysága érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogait: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanuláshoz legyenek tekintélyesek;
- fejlődjen önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek;

- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.	<u>Az osztályközösség</u> az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei: - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége, Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába. Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű. Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások: - szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása. - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (titkár, helyettes, tanterem-, tanulmányi-, kulturális-, sport-, szekrényfelelős, ügyeletvezető és ügyeletesek stb.), - az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába.	A tanulók tudjanak: - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, - felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.
A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és kötelességeiket.	<u>Diákönkormányzat (DÖK)</u> működtetése: Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógus támogatja és fogja össze. Tevékenységét működési szabályzata határozza meg. Véleményüket és egyetértésüket a jogszabályokban meghatározott kérdésekben ki kell kérni. A DÖK képviseli tanulótársait az iskola vezetésébe, a nevelő-	A tanulók: - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni, - az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartsák be, - tudjanak és merjenek véleményt mondani.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	testület, az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja.	
Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élelét, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.	Az Iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak: - munkájáról, és minősítheti azt, - a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, - tanulmányi versenyekről, - ügyeletesi munkáról. Az iskolagyűlésen: - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.	Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.
A tanuló egyéni (akár magánjellegű) problémáival keresse meg tanárát.	- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.	A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.

Pedagógusaink

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékálló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;

- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülők

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhesen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együtt-működésének előmozdítása.	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.
Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeiket nehéz feladat összefogni.	A környéken lakók segíteni tudnak minket: - programjaink megvalósításában. Az iskola segítséget adhat: - rendezvények megtartásához, - hasznos hulladék gyűjtéséhez, - akciók, kulturális és sport programok szervezéséhez.	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.
A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására.	Szülői munkaközösség (SZMK) dönt saját szervezeti és működési rendjéről. Tevékenységét szervezeti és működési szabályzata szerint végzi.	Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.
Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.	Igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával: - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezletek (évente két alkalom), - évzáró ünnepély- a tanulmányi év értékelése, jutalmak, oklevelek kiosztása.	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.
A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele. A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése.	Szülői értekezlet (3 alkalom/év) - Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja.	Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban. Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak meg-

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.	- A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. - Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről. - 5. évfolyamon szeptemberben összevont formában a tantárgyi követelményeket, 8. évfolyamon decemberben a beiskolázási rendjét ismertetjük. - Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan. (Szülők Akadémiája-program) - Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kéri. Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében.	oldásához.
A tanuló körülményeinek objektív megismerése.	Szükség esetén az osztályfőnök a gyermekvédelmi felelőssel, esetleg családgondozóval családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalomból a következőket vizsgáljuk: - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről.	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.
Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.	Fogadóórák tartása - Szaktanári és tanítói fogadóóra	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szü-

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	november és március hónap első hétfőjén. - Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. - Igazgatói fogadóóra. A szülőkkel való találkozás alkalmával - Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. - Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa az véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. - Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül. Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról.	lőkkal.
Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.	Írásbeli tájékoztatás (tájékoztató füzet) - Érdemjegyek beírása: a tanár feladata (szóbeli feleletet aznap, az írásbelit a kiosztás napján). - Az egyes tantárgyaknál félévente az éves óraszámnak megfelelő számú, de minimum kettő érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók. - Negyedévente aktuális a szöveges értékelés bejegyzése minden tantárgyból 1. évfolyamon és 2. évfolyam félévéig. - A fejlesztő pedagógusok negyedévi értékelése a tanuló egyéni haladásáról. - Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicsérek, elmarasztalások) - Szülői értesítések, meghívók. - A szülők közlései, igazolások. Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást.	A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban. Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezérelnek.
A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.	Nyílt napok szervezése a szülőknek	Gyermeük megítélése realisabb legyen.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- Minél többféle tantárgyi óra bemutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket. Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben. - Érezzék a tanórák légkörét.	Fontos mutató számunkra a részvételi arány.
Az iskola mutassa be a nevelő-oktató munka sikereit.	Kulturális bemutató - A legjobbak mutassák be, mit tudnak az irodalom, zene, színjátszás, tánc területén. - Különböző korábbi programok sikeres szereplőinek, versenyek (nem csak iskolai) helyezettjeinek bemutatója. Kiállítás - Tanulók munkáiból: a legszébb (legjobb) füzetek, rajzok, kerámiák, kézműves munkák. - Versenyeken szerzett díjak, oklevelek, sport trófeák bemutatása. Szakmai konferencia: - Bemutató órák és foglalkozások az érdeklődő kollégák és szülők számára.	A szülő: - tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, - ismerje meg gyermeke tehetségét. Váljanak széles körben ismertté szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei
Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.	További programjaink: - farsang, - sport- és egészségnap, - anyák napja, - karácsony, - kirándulások, - nemzetek napja, - ballagás.	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

I.16.7 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával: Monori Tankerületi Központ
2200 Monor, Petőfi S. u. 28.
- Az intézmény működtetőjével: Monori Tankerületi Központ
2200 Monor, Petőfi S. u. 28.
- Területileg illetékes Kormányhivatallal:

Pest Megyei Kormányhivatal

Vecsesi Járási Hivatala

2220 Vecsés, Szent István tér 1.

- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivattal:
Polgármesteri Hivatal
2233 Ecser, Széchenyi u. 1.
- A kisebbségi önkormányzattal: Szlovák Kisebbségi Önkormányzat
Ecser Községi Önkormányzat
2233 Ecser, Széchenyi u. 1.
- A megyei, fővárosi pedagógiai intézettel: POK Szolnok
- A helyi nevelési intézmények vezetőivel és nevelőtestületeivel:
Cserfa Kuckó Óvoda
2233 Ecser, Grassalkovich A. tér 1-3.
Andrássy utcai Óvoda
2233 Ecser, Andrássy u.11-13.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- A következő közművelődési intézménnyel:
Rábai Miklós Művelődési Ház és Könyvtár
2233 Ecser, Bajcsy-Zs. E. u.1-3.
- A következő társadalmi egyesületekkel, szervezetekkel:
 - Zöld Koszorú Hagyományőrző Kör
2233 Ecser, Bajcsy-Zs. E. u. 1-3.
 - Ecseri Nebulók Szervezete
2233 Ecser, Rákóczi u. 1-3.
 - Polgárőr Egyesület
2233 Ecser, Széchenyi u. 1.
- A tanulók egészségi állapotának megóvásaért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, az iskolafogászattal, a védőnői szolgálattal.
2233 Ecser, Zrínyi u. 24.

- A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal:

2220 Vecsés, Telepi u. 44/a,
(2233 Ecser, Bajcsy-Zs. u. 3.)

- A tanulói szakértői véleményekkel kérése során:

Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
2. sz. Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői
és Rehabilitációs Bizottság
2700 Cegléd, Buzogány u. 23.
PMPSZ Üllői Tagintézménye
2225 Üllő, Pesti út 98.

- Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:

- Római Katolikus Egyházközség
2233 Ecser, Grassalkovich tér 1.
- Maglódi Református Egyházközség
2234 Maglód, Sugár út 2
- Maglódi Evangélikus Egyházközség
2234 Maglód, Sugár út 79.
- Egyéb államilag elfogadott – és oktatásra jelentkező - egyházak

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület döntése alapján térítésmentesen használhatják:

- DÖK (Diákönkormányzat),
- ENeSZ (Ecseri Nebulók Szervezete),
- Intézményi Tanács.

II. HELYI TANTERV

II.1 A választott kerettanterv megnevezése

Helyi tantervünket a 110/2012 (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről és alkalmazásáról elnevezésű rendelet és az 51/2012 (XII. 21) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről rendelet alapján készítettük el. 1-4. és 5-8. évfolyamra is a 2020-as NAT-hoz illeszkedve.

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók alapján a választott kerettantervek, melynek alapján megalkottuk helyi tantervünket:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára,
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára.

Iskolánk tanítóinak és szaktanárainak szakmai javaslatára a magyar nyelv és irodalom tantárgyat két tantárgyra bontva oktatjuk alsó és felső tagozaton is. A két tantárgy:

- Magyar nyelv
- Irodalom

A helyi tantervbe beépül a 2011. szeptember 1-jétől vállalt feladat, a sajátos nevelési igényű gyerekek (Dg.: F.80.1.; F.80.9.; F.81.0.; F.81.1.; F.81.2.; F.81.9.; F.83.) alapító okiratunkban leírt körének integrált oktatása, ezért programunk kialakításakor alkalmaztuk a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletet a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó irányelveket.

II.2 A választott kerettanterv által meghatározott kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám, megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

II.2.1 Tanórai foglalkozások száma

Helyi tantervünkben a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretet nem teljes mértékben fedik le, a fennmaradó órákat pedagógusaink a kerettantervben szereplő tananyagok, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel

Helyi tanterv óraszámai 1-4 évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok							
	1.		2.		3.		4.	
	köt.	sz.t.	köt.	sz.t.	köt.	sz.t.	köt.	sz.t.
Magyar nyelv	3	1	3	1	2	1	2	1
Irodalom	4		4		3		3	
Idegen nyelv (angol)		1		1		1	2	1
Matematika	4		4		4		4	
Etika/Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötelező óraszám összesen:	22	2	22	2	22	2	23	2
<i>Szabadon tervezhető óra</i>		2		2		2		2
Összes óraszám-tanuló (kötelező+szabadon választott)	22	2	22	2	22	2	23	2
Csoportbontás								
ÖSSZESEN FELHASZNÁLT ÓRÁK	22	2	22	2	22	2	23	2
	24		24		24		25	

Helyi tanterv óraszámai 5-8 évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok							
	5.		6.		7.		8.	
	köt.	sz.t.	köt.	sz.t.	köt.	sz.t.	köt.	sz.t.
Magyar nyelv	2		2		1		1	
Irodalom	2		2		2		2	
Idegen nyelv (angol)	3		3		3		3	
Matematika	4		4	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret								1
Etika/Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2					
Dráma és színház						1		
Biológia					2		1	
Kémia					1		2	
Fizika					1		2	
Földrajz					2		1	
Ének-zene	2		1		1		1	
Digitális kultúra	1	1	1	1	1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Technika és tervezés	1		1		1			
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező óraszám összesen:	27	1	26	2	28	2	28	2
<i>Szabadon tervezhető</i>		1		2		2		2
Összes óraszám-tanuló (kötelező+szabadon választott)	27	1	26	2	28	2	28	2
Csoportbontás	5		6		8		8	
ÖSSZESEN FELHASZNÁLT ÓRÁK	27	1	26	2	28	2	28	2
	33		34		38		38	

Piros színnel jelölve a csoportbontásban tanított órák

II.2.2 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltóságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkezet, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

II.2.3 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- **A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.**
Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.
Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

- **A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.**

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség éérését.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanuló-csoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekintve legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében:

problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önelenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és probléma-megoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

II.2.4 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a

megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzattú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése.

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, meg-
alapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jel-
legű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikai-
lag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítésnek a komplex intézményi
mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját
képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és fe-
szültségoldó programok);
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesz-
tésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsola-
tokban, a barátságban, a csoportban;

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsstan tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

II.2.5 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

II.3 A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

(http://www.oktatas.hu/koznevelés/tankönyv/jegyzék_es_rendeles/tankönyvjegyzék)

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika és tervezés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév év végi szülői értekezletén) tájékoztatjuk, illetve a bizonyítvánnyal együtt a tanév végén átadjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A szempontok között első, hogy megfeleljenek a helyi tantervben rögzített követelményeknek, műveltségisményünk szellemében támogassák a kulcskompetenciák, a kiemelt fejlesztési területek, a korszerű műveltségi anyag elsajátítását.
- Szövegében, megjelenésében, fizikai jellemzőiben (hasznosság, méret, vastagság) feleljen meg az életkori sajátosságoknak.
- Előnyben részesítjük a több évfolyamot átfogó tankönyvcsaládokat, azokat a tankönyveket, munkafüzeteket, melyeknek szerkesztő elve, belső logikája több évfolyamot fog át, mert ezeknél érvényesül leginkább az egységes stílus, a tananyagok egymásra épülése, a fokozatosság elve.
- Munkáltató tankönyvek helyett a tankönyv és munkafüzet használatát tartjuk célszerűnek.

- Választásunkban a tankönyv, taneszköz, segédlet ára is szempont, amennyiben a tartalmi vonatkozások, a használhatóság tekintetében nincs vagy kicsi az eltérés közöttük.
- Előnyt élveznek a kipróbált, a gyakorlatban bevált tankönyvek, taneszközök, amennyiben a kompetenciaalapú oktatás követelményeinek és az új elvárásoknak, megfelelnek.
- Jónak azt a tankönyvet tartjuk, amely áttekinthető, anyaga rendezett, kiemelések hívják fel a figyelmet az összefüggésekre, szabályosságokra, a szemléltető ábrák könnyen értelmezhetőek, a tényközlések (ahol szükséges) adatokkal alátámasztottak, tartalmaz kitekintést az érdeklődők számára és fogalomtárat, hogy a gyerekek által önállóan is használható legyen.
- A munkafüzetek kiválasztásánál szempontjaink a következők: kövesse a tankönyv témaköreinek építkezését, megfelelő számú és különböző nehézségi fokú gyakorló feladatot foglaljon magába, adjon módot az új anyag elmélyítése mellett a rendszeres ismétlésre, interaktív lehetőséget tartalmazzon, alkalmas legyen önálló munkára és a differenciálásra is.
- Keressük az új, hatékony tananyag-közvetítő formákat, IKT eszközöket, melyek segítenek a problémák megoldásában, elősegítik a könnyebb megértést.
- Keressük az egyéni és kiscsoportos, differenciált oktatást segítő eszközöket.
- A sajátos nevelési igényű tanulók taneszköz-ellátásánál figyelembe vesszük a törvényi ajánlásokat, a számukra megjelentetett, a speciális tantervhez igazított nyomtatott taneszközöket.

(Szempontjaink összessége természetesen nem érvényesül egyszerre minden egyes választásunkkor.)

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket, tankönyveket és segédanyagokat a munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Egyetértés esetén a kötelezően előírt tankönyvekről, taneszközökről és felszerelésekről, a szülőket a megelőző tanév végi szülői értekezleteken tájékoztatjuk.

II.4 A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzési, értékelési módja és formái

II.4.1 Általános elvek

Az általános iskolás korosztály nevelésében kitüntetett szerepe van a tanulás folyamatát kísérő, folyamatos, fejlesztő értékelésnek. Ennek módja szóbeli és írásbeli is lehet. Célja, hogy megőrizze a kezdeti tanulási motiváltságot, ösztönözzön az esetleges lemaradások pótlására.

- A szóbeli értékelés általában a pedagógus feladata, de értékelhetik a tanulók egymást, önmagukat is.
- A tanulók fejlesztésében és fejlődésük követésében megkülönböztetett szereppel bír az írásbeli munkák javítása, értékelése és javíttatása, valamint az e tapasztalatokra épülő, folyamatos, személyre szabott, differenciált gyakorlás.
- A szóbeli és írásbeli értékelés egyaránt két szempontot vesz tekintetbe: vizsgálja a relatív teljesítményt, regisztrálja a fejlődést, illetve a tanuló aktuális teljesítményét, fejlettségét összeveti az elvárt normákkal, fejlettségi kritériumokkal. Akkor éri el a célját, ha segíti a diákot a vele szemben támasztott követelmények megértésében és az ezeknek való megfeleléshez vezető utak, módok megtalálásában, felismerésében és megvalósulásában.
- A fejlesztési területek (részben) műveltségi területekbe/tantárgyakba integráltak. Ezek mérése, számonkérése a befogadó műveltségi anyaggal együtt történik.
- A követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján mérjük és ellenőrizzük.
- Az ellenőrzés kiterjedhet a megelőzően tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- Tanulóink tanulmányi teljesítményét, minősítését a tantervei követelményekhez viszonyítjuk. Figyelembe vesszük továbbá – egyéni haladási ütem engedélye esetén – a tanuló saját magához viszonyított fejlődését is.
- Az év végi értékelés mindig a teljes tanévet fogja át, tanítványunk egész éves teljesítményének összegzése, átlagolása.
- A követelményeket kiemelkedően teljesítők bizonyítványába, tájékoztatójába a dícséret a megjegyzés rovatba rövidítve kerül 1-8. évfolyamig.

- Az év közben történő formatív értékelés soha nem rangsoroló, hanem tájékoztató jellegű. Célja, hogy motiválja növendékünket, hozzájáruljon az önértékelés képességének kialakításához, miközben önállóságra, kötelességtudatra, felelősségre nevel.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítményt (% és pontszám) érdemjegyekre váltjuk át.
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében tantárgyanként és témakörönként minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón, tájékoztató füzetten keresztül. A bejegyzéseket az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírására felhívja a szaktanár figyelmét.

II.4.2 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A tanuló részére első évfolyamon engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

Iskolánkban az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kapott, akkor a teljesítményében mutatkozó hiányosságok megszüntetése céljából felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokon kell részt vennie, melyen egyéni fejlesztési terv szerint teljesíti a követelményeket. Ez a továbbhaladásnak nem akadálya.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a pedagógus a tanuló teljesítményét osztályzattal minősíti.

A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tananyagrészekből az értékelés és minősítés alól. Számukra az iskola egyéni fejlesztő foglalkozást szervez – egyéni fejlesztési terv alapján –, melynek célja a tanuló felzárkóztatása a többiekhez.

A tantárgyakból, tananyagrészekből való értékelés, minősítés alóli mentesítést az osztályfőnök az egyéni haladási naplóban a tanulónál írásban rögzíti, és arról tájékoztatja az érintett szaktanárt is. A továbbhaladásnak nem akadálya a tantárgyi, tananyagrész alóli felmentés. Egyéni továbbhaladás esetén – a szakértői vélemény alapján – az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többieket.

Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat. A tanuló értékelése az egyéni fejlesztési terv alapján történik.

II.4.3 Formatív és szummatív mérés

A beszámoltatás akár szóbeli, akár írásbeli, mindenképpen összetett tevékenység. Egyre aktívabban az ismeretek, a képességek, készségek, attitűdök, a szükséges gondolkodási műveletek: maguk a kompetenciák.

A kompetenciák összetevői azonban nem fejleszthetők egyforma ütemben. Erre a számonkérés, az értékelés rendszerének kialakításakor is tekintettel voltunk.

Intézményünkben fejlesztési szakaszonként, témakörönként, a készségek, képességek, kompetenciák fejlődési üteméhez igazított szakaszokban legalább egy szummatív mérést végzünk.

Alapelvünk, hogy szummatív számonkérésre csak akkor kerülhet sor, ha növendékeink megkapták a szükséges időt (és fejlesztést) ahhoz, hogy fejlődésük ténylegesen mérhető legyen.

A szummatív számonkérések tervezésekor megeshet, hogy egyes tudáselemeket az elsajátításukhoz elegendő időigényből fakadóan egy hét után mérhetünk, értékelhetünk, (pl.: memoriter), míg másokat csak jóval hosszabb idő elteltével. (pl.: a helyesírás fejlődésének mérése).

Beszámoltatáskor a következőket szükséges figyelembe vennünk:

- Az ismeretek milyenségét és mennyiségét úgy állapítjuk meg, hogy az megfeleljen az életkorban elvárhatónak.
- Az ismeret mechanikus birtoklását és alkalmazásra kész tudását megkülönböztetjük egymástól, hiszen az utóbbi köztudottan hosszabb időt, több gyakorlást igényel.
- A mérőeszköz feladatai által mozgósított képességekről, készségekről, kompetenciákról eldöntjük, bevonhatóak-e az értékelésbe, elérték-e azt az időhatárt (és fejlesztési szükségletet), amikor változásuk mérhető. Ha igen, követelményként a számonkérés értékelésbe vont részeivé lesznek, ha nem, pedagógusaink csak formatív értékelést végeznek, az eredményekről tájékoztató jellegű megállapításokat tehetnek.

A formatív méréseket nem kell előre megtervezni, de intézményünkben elvárás, hogy minden szummatív mérést legalább egy tájékoztató jellegű formatív mérés előzzön meg.

A formatív méréseket minden esetben szöveges és/vagy százalékos tájékoztatás követi a tudás pillanatnyi állapotáról. A formatív mérés érdemjegye informáló jellegű, nem kerül a naplókba, nem alkotója a féléves értesítésnek, az év végi osztályzatnak.

II.4.4 Diagnosztikus mérések

Az intézmény munkaközösségei pedagógiai tevékenységük eredményességét vizsgáló méréseket dolgoznak ki.

Első évfolyamon azon tanulóknál, akiknél a pedagógus szükségesnek véli, elvégezzük a DIFER tesztet. Célunk, hogy a tanulási nehézséggel küzdőket mihamarább azonosítsuk, megsegítésüket, fejlesztésüket mielőbb megkezdhessük.

Minden kilépési ponton (negyedik, hatodik, nyolcadik) vizsgáljuk az alapkészségek, a nyelvi készségek, a kulcskompetenciák állapotát.

Amennyiben intézményünk növendékeinek eredményessége az országos kompetenciaméréseken nem haladja meg az országos átlagot, vagy jelentős visszaesést mutat, az érintett munkaközösség(ek) feltárják a kudarc okait, és intézkedési tervet készítenek.

Szülői közösségi panasz esetén; osztály vagy évfolyam kiugróan gyenge teljesítményét tapasztalva az érintett munkaközösség(ek) vizsgálatot, mérést végeznek. Célja az okok megállapítása, a rendszer hibáinak javítása.

Szükség esetén méréseket végezzünk osztályok, évfolyamok összehasonlítása, a pedagógusok munkájának megítélése, módszerek, taneszközök bevétele megállapítása végett.

II.4.5 Szóbeli beszámoltatás

A szóbeli beszámoltatás legalább egy leckéből, rövidebb projektből, annak jól elkülöníthető részéből, önállóan értelmezhető műveltségéből történhet.

A szóbeli felelet nem csupán ismeretek egyszerű felidézése, hanem komplex tevékenység. Ezért minden munkaközösség megállapítja elvárásait, és rögzíti azokat a szempontokat, melyeket évfolyamonként értékel szóbeli feleleteknél.

Minden tanév elején minden pedagógus felhívja ezekre tanítványai figyelmét.

Kiemelt fejlesztési területünk az önálló előadás. Harmadik évfolyamtól növendékeink szöveges értékelést vagy érdemjegyet kapnak a műveltségi területek/tantárgyak témaköreiből tartott előadásaira.

A legalább egy óra anyagát, rövidebb projektet, leckét, témakört átfogó szóbeli számonkérést is szummatívnak tekintjük, egyenértékűnek a nagyobb fejlesztési szakaszokat záró írásbeli számonkéréssel.

Növendékeink figyelmét legalább a mérést megelőző órán felhívjuk a formatív (szóbeli vagy írásbeli) beszámoltatásra, a szummatív számonkérésre minimum egy héttel előbb figyelmeztetjük.

II.4.6 Írásbeli beszámoltatás

Tanulóink írásbeli beszámoltatása történhet téma vagy nagyobb, logikailag, tanulásmódszertanilag összefüggő műveltségi anyag elsajátítása közben (formatív értékelés) és végén (szummatív értékelés). Az első csupán a tanulási folyamatról ad visszajelzést: a pedagógus által tervezett ütemben és szinten történik-e az elsajátítás.

Ennek ismeretében folytathatja munkáját, ahogyan elkezdte, vagy módosítania kell. Az átlagtól lemaradókat a tanórán kívüli időszakban megtámogatja, esetenként más pedagógus vagy szakember segítségét kéri. Értesíti az osztályfőnököt, a munkaközösség-vezetőt, a szülőt, és közös stratégiát dolgoznak ki a lemaradók sikeres felzárkóztatása érdekében.

Az írásbeli munka, melynek a célja a szummatív értékelés, mindig szöveges vagy érdemjeggyel történő visszajelzéssel jár.

A tanulók tudásának ellenőrzése írásban a következő módokon történhet: felmérők, témazárók, szintmérések, tantárgyi feladatlapok (kisebb résztéma), tantárgytesztek (belső mérés-

sek, külső mérések), összefüggő írásbeli munkák (esszé, projekt), munkafüzet feladatlapjai, röpdolgozatok (idejük 10-15 perc, tartalmuk lényegre irányuló fogalom, definíció, szabály, stb.), kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött írásbeli munka.

Az írásbeli beszámoltatást (a már leírtak szerint) céljától függetlenül előre be kell jelenteni. Az időpont előrejelzésén túl kötelező előzmény a számonkérésre váró anyagrész ismételése. Ennek elmaradása a szummatív értékelés eredményeit érvényteleníti.

Ugyancsak kötelező elem az érintett anyagrészek és feladattípusok előzetes ismertetése, füzetben való lejegyzése, könyvben történő bejelölése.

Mivel a tanmenetekben időben is tervezik a pedagógusok a számonkéréseket, ezek összehangolhatóak. Nagyobb műveltségi szakaszt mérő írásbeli dolgozathoz egy nap csupán egy, egy héten kettőnél több nem íratható.

Azokat az írásbeli beszámoltatásokat szorgalmazzuk, melyek hosszabb felkészülési időt hagynak, de önálló anyaggyűjtést, kutatást tesznek szükségessé. Műfajuk megköveteli az írásműben az érvelve kifejtés, bizonyítás természettudományos, más esetekben esszé jellegű, irodalmi felépítését és művészi eszközök használatát.

Minden területen előnyben részesítjük az egyszerű, ismeretek megtanulását ellenőrző írásbeli munkákkal szemben az önálló gondolkozásra serkentő, a gondolat írásbeli kifejtésének különféle szerkesztési lehetőségeit, műfajai sokféleségét elváró számonkéréseket.

A házi dolgozat írója munkáját 6. évfolyamtól e-mailen is beadhatja.

A sajátos nevelési igényű és az átmenetileg lemaradó vagy helyzeténél fogva motiválatlan növendékünknek minden támogatást megadunk az írásbeli beszámoltatáskor. Hosszabb időt, más típusú feladatsort, számítógépet vagy egyéb segédeszközt biztosítunk számára szükségletének megfelelően. Hosszabb felkészülési időt igénylő házi dolgozat esetén konzultációs lehetőséget biztosít részére a szaktanár.

A legkiválóbb természettudományos vagy irodalmi, képzőművészeti munkákat közreadjuk.

Az írásbeli beszámoló javításának várható időpontját előre közli a pedagógus.

Valamennyi írásbeli munka a pedagógus javítását követően, értékelés, minősítés esetén annak érdemi indoklásával kerül vissza növendékeinkhez.

A pedagógus az írásbeli számonkéréseket tartalmazó dolgozatfüzeteket magánál tartja, lehetőséget ad arra, hogy a szülő megtekinthesse azt.

II.4.7 Eltérő tartalmak és célok – eltérő értékelés

Mivel oktatási rendszerünk célja a felnőtt létre való felkészítés, ezért a műveltségi ágak elsajátításában, a beszámoltatásban, számonkérés formáiban is lehetségesek az eltérő tartalmak, illetve az eltérő értékelés.

A főként tanulói tevékenységre épülő tantárgyak esetében (pl.: ének-zene, vizuális kultúra, stb.) módot adnak az előadással, fellépéssel, közös és egyéni szerepléssel, önálló szövegek írásával, képzőművészeti alkotások, termékek és gyakorlati tevékenységek produktumainak értékelésére.

A tantárgyak egy részének természetes közege a nyilvánosság. A hagyományos értékelést kiegészíti az osztály vagy iskolai szintű színi előadás, önálló előadás, szereplés, táncművészeti, zeneművészeti fellépés, kiállítás; a megmérettetés és az elismerés természetes formái.

Ezek az események nyilvánosak, minden érdeklődő számára nyitottak, így lehetővé válik az összehasonlítás. Ezzel a szülőknek biztosítjuk, hogy gyermekük produktumait összehathassák a többiekével.

Az egészség megőrzését és megtartását szolgáló testnevelés teljesítménye súlyban, hosszban, magasságban, időben, eredményességben mérhető. Maga a mérés értékelésük alapja, ezért nem csak az átváltott érdemjegyet, hanem a mérhető eredményeket is a tanulók és a szülők tudomására hozzuk, mert ezek az érdemjegynél sokkal pontosabb képet adnak a tanuló teljesítményéről, fizikai képességeiről, egészségi állapotáról.

A magatartás és szorgalom nem a teljesítményt értékeli, hanem magát az embert. Az ember egészéből azonban csak az iskolák számára fontos két dimenziót vizsgál: a közösséghez és kötelezően előírt feladataihoz való viszonyt. Mivel az embert összetettebbnek gondoljuk, és közösséghez, feladataihoz való viszonyának megfelel – nem felel meg, sikeres – kudarcos szemléletét leegyszerűsítőnek találjuk, ezért tanítványaink magatartását és szorgalmát nem az átlag normáival, hanem személyiségük eltérő alapokról induló fejlődésével vetjük össze értékeléskor.

II.4.8 Egyéni fejlődéshez, helyzethez igazodó számonkérés, értékelés

Mivel valamennyi növendékünk fejlesztésekor törekszünk az egyéni bánásmódra, ezért nem csak a sajátos nevelési igényű gyerekeknél vagy a nevelési tanácsadó által javasolt esetekben alkalmazzuk az eltérő ütemű fejlesztést, a követelmények előírtánál későbbi időpontban való teljesítését, vagy biztosítunk plusz időkeretet megsegítésükre, hanem mindenkinél, aki-nek ezt pedagógusaink javasolják és/vagy a szülő kéri. A lehetőségek a következők:

- Jogszámban rögzített esetekben mentesítés vagy felmentés, az egyéni haladási ütem engedélyezése, a követelmények késleltetett teljesítése, műveltségi területek/tantárgyak értékelésének, minősítésének részei vagy egésze alóli felmentés.
- Egyéni és kiscsoportos foglalkozásokkal, egyéni fejlesztési terv alapján támogatott felzárkózás.
- Amennyiben az érintett tanuló az első évfolyamra jár – ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, szakértői vélemény alapján – mentesíthetjük az értékelés és minősítés alól. Így az első évfolyamot a többi tanulóval azonos csoportban előkészítő évfolyamként végezheti és fejezheti be.
- Indokolt esetben egyéni haladási ütemet biztosítunk a tanuló számára, ezáltal a tantárgyi követelményeket legkésőbb a 4. évfolyam végére kell teljesítenie.
- SNI növendékeink számonkérése, értékelése, minősítése a szakértői és rehabilitációs bizottság/nevelési tanácsadó szakvéleménye és javaslatai alapján történik.
- SNI növendékeink írásbeli számonkérésekor a gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus együtt állítják össze az egyéni fejlesztési tervnek megfelelően a felmérőket a tanítóval, majd közösen értékelik, minősítik a teljesítést.
- SNI tanuló esetén a pedagógus tesz javaslatot a tanuló szöveges értékelésére, tanév végi minősítésére. Döntést azonban – a tanuló egyéni fejlődési útjára tekintettel – a gyógypedagógussal, a fejlesztő pedagógussal, a felzárkóztató és megsegítő oktatásban részt vevő más szakemberrel együtt hoz.
- Az intézményünkbe elsőnél magasabb évfolyamon átvett növendékeinknek szülői kérésre megadjuk a felzárkózás lehetőségét azokból a tárgyakból, melyekből az átvételt megelőző vizsga eredménye az elvártnál (tantervi követelmény) gyengébben sikerült. A felzárkózás időszakára a szülővel egyetértésben egy félévre vagy egy tanévre felmentjük a tanulót a tantárgy értékelése alól azzal a feltétellel, hogy tanév végén osztályozó vizsgát tesz.

II.4.9 Eltérő módszerek, szervezeti keretek – eltérő értékelés

A közös projekteket, témanapokat, a kooperatív munkaformában végzett tevékenységeket az érintett csoportok szintjén értékelik a csoport tagjai, a tevékenységeket támogató pedagógusok és/vagy más szereplők. Kapcsolódhat hozzájuk szöveges vagy érdemjeggyel kifejezett szummatív vagy formatív értékelés. (A szülők megnézhetik az elkészült dokumentumokat, alkotásokat.)

A projektmunkák során nyújtott kimagasló tanulói teljesítményt a szaktanárok jeles érdemjeggyel, vagy írásbeli dicsérettel értékelhetik.

Az értékelés elvei

Az értékelés célja

- Az önértékelés képességének kialakítása,
- Motiváció,
- A teljesítményszint és tudásszint jelzése,
- Jelzi a pedagógus számára a tanuló fejlődését, fejleszthetőségét,
- Tájékoztatja a szülőt, gyermeke hogyan teljesítette a követelményeket.

Az értékelés közös követelményei

- Sokszínű, serkentő, ösztönző hatású legyen, ne a minősítés, hanem a fejlesztés domináljon.
- Folyamatos, rendszeres, minden tevékenységre kiterjedő legyen.
- Tárgyilagos, objektív, a tanuló személyiségét fejlesztő, segítő szándékú, szemléletben a pozitív képességelemeket jelenítse meg,
- Adjon lehetőséget az önértékelésre.
- Következetes, szakszerű és felelősségteljes, nyelvezete legyen érthető,
- Céljai és követelményei mindenki számára legyenek előre ismertek.

Területei

- Az ismeretek, készségek, a tárgyi követelmények,
- A tanórán kívüli magatartás,
- A szorgalom; feladatvállalás, feladatvégzés,
- Szabálytisztelt, felelősségvállalás, viselkedés,
- A korábbi teljesítményhez képest megmutatkozó fejlődés.

II.4.10 Szöveges és érdemjeggyel történő értékelés

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük.

- 1-4. évfolyamon egyénileg választott módon (matrica, pont, csillag stb.) is ösztönözhet a pedagógus. Ezek azonban nem az értékelés és minősítés, hanem kizárólag a motiváció eszközei lehetnek.
- Második évfolyam második félévétől a Köznevelési törvény érdemjegyekre és osztályzatokra vonatkozó előírásaihoz igazodunk. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek javításakor a feladatonkénti eredményt százalékkal vagy pontszámmal mérjük, majd ugyancsak egységes elvek szerint érdemjegyekre váltjuk át:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)
51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**
- A témazáró dolgozatok érdemjegyei duplán számítanak az értékelésben.
- Hetedik és nyolcadik osztályban a tanulókra komplex év végi számonkérés vár, mellyel az iskola segítséget kíván nyújtani a későbbi továbbtanuláshoz. Hetedik osztályban kötelező tantárgy a magyar nyelv és irodalom. Nyolcadik osztályban kötelező a matematika és az angol nyelv, választható a biológia, kémia, földrajz, fizika és történelem. Ezek közül a tanuló azt az egy tantárgyat választja, melyben a leginkább otthonosan mozog. A beszámoló a szaktanártól függően, előre egyeztetett formában történik. A számonkérés során a tanulók érdemjegyet kapnak, mely két témazáró dolgozatnak felel meg, és a naplóban témazáró jegyként szerepel, vagyis duplán számít, tehát a számonkérés eredménye az év végi érdemjegy alakulásában nagy hangsúlyt kap.
- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet

kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón, tájékoztató füzetten keresztül legkésőbb az érdemjegy megszerzése után két napon belül. A bejegyzéseket az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírására felhívja a szaktanár figyelmét.

II.4.11 A tanuló magatartása és szorgalma minősítésének elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése és minősítése első évfolyamon és második évfolyam első félévében szövegesen történik. Második évfolyam második félévétől 8. évfolyam tanév végéig érdemjegyeket, osztályzatokat, illetve szöveges bejegyzéseket alkalmazunk.

A tanulók magatartását és szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén értékeli az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérését követően. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

- **Magatartás**
 - **Példás (5)** az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - tiszteletudó;
 - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
 - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
 - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
 - **Jó (4)** az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;

- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- **Változó (3)** az a tanuló, aki.
 - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
 - feladatait nem minden esetben teljesíti;
 - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
 - igazolatlanul mulasztott;
 - osztályfőnöki intője van.
 - **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
 - a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- **Szorgalom**

- **Példás (5)** az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
 - munkavégzése pontos, megbízható;
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;

- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- **Jó (4)** az a tanuló, aki:
 - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - a tanórákon többnyire aktív;
 - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti;
 - taneszközei tiszták, rendezettek.
- **Változó (3)** az a tanuló, akinek:
 - tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
 - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:
 - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
 - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
 - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
 - feladatait többnyire nem végzi el;
 - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
 - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
 - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
 - példamutató magatartást tanúsít,
 - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,

- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.
- Az iskolai jutalmazás formái.
 - Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
 - Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
 - Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
 - Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
 - Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
 - A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

II.4.12 Az iskolai jutalmazás formái

A tanulói jutalmazás formái	A jutalmazás feltételei	Ideje	Adományozza
Szaktanár által kialakított egyéni értékelés	Tantárgyi teljesítményért, példamutató magatartásért,	A tanév folyamán	A szaktanár

A tanulói jutalmazás formái	A jutalmazás feltételei	Ideje	Adományozza
	kiemelkedő szorgalomért		
Szaktanári dicséret	Kiemelkedő tantárgyi teljesítményért	A tanév folyamán	A szaktanár
Osztályfőnöki dicséret (szóbeli, írásbeli)	Kiemelkedő közösségi munkáért	A tanév folyamán	Az osztályfőnök (a szaktanárok, a napközis nevelők, a diákönkormányzat javaslata alapján)
Igazgatói dicséret	Kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért, példamutató magatartásért	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Az osztályfőnök és a szaktanár javaslatára az igazgató
Jutalomkönyv	Kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért	A tanév végén	A szaktanárok, vagy az osztályfőnök, napközis nevelő
Oklevél	Kitűnő tanulmányi eredményért	A tanév végén	Az osztályfőnök
Nevelőtestületi dicséret	Példamutató magatartásért és/vagy kiváló tanulmányi eredményért	A tanév végén	Az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület
Az év tanulója	Kitűnő tanulmányi eredményért és példamutató magatartásért	A tanév végén	Az osztályfőnök és a szaktanárok javaslatára a nevelőtestület
Az év sportolója	Kiemelkedő sport eredményért	A tanév végén	Szaktanárok javaslatára a nevelőtestület
Jutalomkirándulás	Tantárgyi kimagasló teljesítményért, kimagasló kulturális és sporteredmény	A tanév végén	Az igazgató

- Azt a tanulót, aki
 - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
 - vagy a házirend előírásait megszegi,
 - vagy igazolatlanul mulaszt,
 - vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

II.4.13 Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;

- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.
- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.
- A tanuló súlyos kötelességzegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességzegésnek minősülnek az alábbi esetek:
 - az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
 - az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
 - a szándékos károkozás;
 - az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
 - ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

II.5 Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt szóbeli, írásbeli feladatok elvei és korlátai, szabályai

Mivel tanítványaink többsége reggel (héttől) nyolctól délután négyig (ötig) az intézményben tölti idejét, ezért hét közben otthoni (este végzett) feladatokat a motiváló gyűjtőmunka, önként vállalt felkészülés, más időpontban nem végezhető tevékenység, megfigyelés (Pl.: hírek hallgatása a másnapi elemzéshez) kivételével hét közben nem adunk.

A hét közben kapott feladatokat a délutáni foglalkozások tanulási ideje alatt tanulják, írják meg, készítik el tanítványaink pedagógus felügyeletével és segítségével.

Aki szülői kérésre felmentést kap a délután négy óráig való benntartózkodás alól, továbbra is otthon, önállóan készül fel, és készíti el feladatait.

Aki délutáni foglalkozásokra jár (pl.: sport, zenetanulás, felzárkóztatás, szakkör, előkészítő stb.) azokon a napokon, mikor ideje egy részét vagy egészét a foglalkozások miatt nem délutáni csoportjával tölti, a felmentettekhez hasonlóan otthon, önállóan készül fel, és készíti el feladatait.

Az ebédet követő időszakban egy, másfél óra áll a tanuláshoz növendékeink rendelkezésére. Ez elsőtől hatodik évfolyamig napi öt-hat órát feltételezve azt jelenti, hogy a másnapra készítendő feladatok időigénye tantárgyanként (írásbeli és szóbeli együtt) nem haladhatja meg átlagban a 10 – 15 percet. Ez az idő hetedik évfolyamtól nő, elérheti tantárgyankénti átlagban a 20 percet. Az elméleti tárgyak számának növekedése elkerülhetetlenné teszi a tanulási idő növelését. Ez a 7-8. évfolyamosok kötelező órái után fennmaradó napi időt egészében felemészt.

Mivel a feladatok és az elvégzésükre szánt idő az átlaghoz mért, a lassabban haladók, az alaposabbak vagy bármilyen okból átmenetileg lemaradók a délutáni foglalkozásokról lemondva megnövelhetik napi tanulásra szánt idejüket.

Az időkorlátból következik, hogy nagyobb témakör (több lecke) összefoglaló számonkérésére a délutáni időszakban nem tudnak felkészülni tanítványaink, ezért ezek szóbeli vagy írásbeli számonkérése csak akkor történhet, ha a feladat meghatározása és annak számonkérése közé legalább egy hétvége esik, mely esélyt ad a hosszabb ideig tartó, egyetlen tantárgyra koncentráló, elmélyült tanulásra.

Az időigényesebb feladatok (pl.: hosszabb írásbeli munkák, előadásokra való felkészülés stb.) jobbára hétvégére maradnak. Törekszünk arra, hogy ezek összességükben a két napból legfeljebb egyet raboljanak csak el. A csak hetek alatt elvégezhető munkák (pl.: kötelező olvasmány, prezentáció készítése stb.) teljesítéséhez hosszabb, több hetes vagy hónapos határidőt kell megadni.

Az 5-8. évfolyam pedagógusai a műveltségi területek/tantárgyak nagyon eltérő természete miatt tájékoztatják a gyerekeket és a szülőket az otthoni, a délutáni iskolai és iskolaszüneti feladatok meghatározásának egyedi elveiről. Ahol ezt elmulasztják, nem adható föl szabadidőben végezhető feladat.

Támogatjuk és minden lehetséges módon ösztönözzük azokat az esti, hétvégi, iskolaszüneti tevékenységeket, melyek a közösségfejlesztést, az önismeretet; az informatikai ismeretek felhasználást; a művészeti-, kulturális- vagy sporteseményekre, szabadon választott tanulmányi versenyre, más megmérettetésre való felkészülést; az azokon való részvételt; az egészséges életmód és a környezetvédelem, egészségvédelem érdekében történő tájékozódást,

aktív cselekvést; alkotó tevékenységet, művelődést, a világ alaposabb megismerését szolgálják.

Tanulóinknál esetenként figyelembe vesszük ezt az aktivitást, az írásbeli vagy szóbeli felkészülés elmaradását időhiányban indokoltnak tekintjük, szankció nem érheti emiatt. Az elmaradás pótlására tanítványunk egyénileg állapodik meg pedagógusaival.

A különleges gondozásra jogosult tanulóknál figyelembe vesszük az egyéni haladási ütemet, az egyéni sajátosságokat, s ehhez igazítjuk egyéni házi feladataik mértékét.

Az iskolai szünetek a javításra való felkészülés, az idegen nyelvi környezetben való nyelvgyakorlás időszakai is. Mindkét tevékenység intézményünk pedagógusai által szervezett; kötelezettség nélküli lehetőség. Ebben az időszakban pedagógusi segítséget biztosítunk a javításra készülőknek, akik nem a tőlük elvárt vagy általuk remélt módon teljesítettek.

II.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei, pedagógusválasztás szabályai

II.6.1 Csoportbontás

Iskolánkban csoportbontást a felső tagozatban alkalmazunk, így tanítjuk az idegen nyelvet, a digitális kultúrát (ha az osztály létszáma indokolja, illetve a csoportlétszám eléri a 14 főt), és 7–8. osztályban a matematikát, a magyar nyelv és irodalom tantárgyakat, ha a fent leírtak teljesülnek, illetve a humán erőforrás erre lehetőséget ad.

A csoportbontásokról minden tanév elején a tanulócsoporthat létszáma alapján döntünk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, valamint a tanulók tudásának megalapozására, differenciálásra az egyéni haladás és visszacsatolás biztosítására.

A csoportbontás oka lehet a fentiekén kívül:

- **Fizikai korlát**
Intézményünk több kisebb méretű tanteremmel rendelkezik, amelyek befogadó képessége korlátozott. Számítástechnika szaktantermünk a számítógépek száma miatt legfeljebb 24 tanuló befogadására alkalmas.
- **Sikeres középiskolai felvétel elősegítése**
Matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyak csoportbontásban történő oktatásával (7-8. évfolyam), a sikeres továbbtanulást kívánjuk elősegíteni.

Általános elvek

- Ha egy osztály két csoportjának létszáma a kilépők, távozők miatt összességében 28 főnél kevesebbre csökken, a csoportbontás megszűnik, az oktatás a továbbiakban bontás nélkül folytatódik.
- Csoportbontáskor a pedagógus nem választható, mert felborulhat az arányos létszám.
- Csoportváltás kizárólag tanév végén történhet. Kezdeményezheti a szülő, a bontásban tanító két pedagógus vagy a munkaközösség. Bármelyik kezdeményező fél alapos és tárgyyszerű indoklása szükséges a váltáshoz, melyet az igazgatóhelyettes hagy jóvá. Bármelyik érintett fél az igazgatóhoz fordulhat jogorvoslatért egyet nem értés esetén.

II.7 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

II.7.1 Etika/Hit- és erkölcsan

Az etika/hit- és erkölcsan tantárgyak választásának szabályai:

Minden tanulónak 1-8. évfolyamon kötelező választania, hogy etika vagy hit-és erkölcsan oktatáson vesz-e részt.

Az első évfolyamon a beiratkozáskor nyilatkozik erről a szülő/gondviselő papíralapon vagy a Kréta beiratkozási felületén.

A tantárgyak közötti váltás szándékáról a szülőnek/gondviselőnek minden tanév május hónap 20. napjáig kell nyilatkoznia egy erre rendszeresített nyomtatványon. A nyilatkozatot határidőig el kell juttatnia az intézmény igazgatójához.

Év közben a váltás nem lehetséges.

II.7.2 Egyéb foglalkozások

Iskolánk 1-8. évfolyamig gondoskodik a tanulók délután négy óráig való foglalkoztatásáról.

- A választható foglalkozások (felzárkóztatás, tehetséggondozás, tanulószoba, szakör) esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, mely pedagógusnál, milyen foglalkozáson szeretnének részt venni, amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi.

- Szükség esetén a tanuló érdekében a felzárkóztatáson való részvételre javaslatot teszünk.
- A szabad tanulói időkeretet tekintve, a kötelező óraszámom felül maradó idő öt napra elosztva legfeljebb a levegőzésre, az ebédeltetésre és (szűken) a másnapra való felkészülésre elegendő. Ezért, intézményünk nem tervez délutáni programokat a megszokott szakkörökön, korrepetálásokon, egyéni felkészítésen, középiskolai felkészítőkön kívül, melyek mellett a sportköri foglalkozások, gyógytestnevelés, egyéb – a szülők által kezdeményezett és finanszírozott – foglalkozások tovább csökkentenék az egyes gyerekek esetében a tanulás és pihenés egészséges arányát.

II.8 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

- Iskolánk a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
- Ennek alapján
Az iskola minden osztályban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
 - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett versenyszerű sportolással.

II.9 A projektoktatás

A projektoktatás a konkrét élethelyzetekből bontakozik ki, a választott téma a tanulók érdeklődésének megfelelő, és így a tevékenység folyamatában ez az érdeklődés továbbfejlesztődik. A projektmunka tervezése, kivitelezése, bemutatása során a tanulók önszervezése és felelőssége érvényesül, sőt a projektmunka során sokféle szellemi és fizikai tevékenységformára van lehetőség, az együttműködés során sokszínű, intenzív szociális tanulás folyik. A projektmunka eredménye mindig valamilyen mások számára is bemutatható produktum, a projekt megold-

dása során a pedagógus szerepe a szemmel tartás, szükség esetén a segítő, továbbleadó indirekt vagy direkt beavatkozás.

A projektoktatás központjában a gyerek áll. A projektoktatásban folyó tanulás jellegzetességei megegyeznek a természetes tanulási folyamat sajátosságaival. Azaz a tanulás mögött valódi érdeklődés van; a saját feladat tartalmának, megoldásmódjának meghatározásában a tanulóknak döntő szava van; a feladattal való foglalkozás időtartamát, a munkában való részvétel módját, a munkatársak megválasztását a tanuló befolyásolhatja. A projekt munka megvalósítása komplex módon történik. Céljai: A tanuláshoz kötődő, de tanuláson kívüli tevékenységbe ágyazott feladat megvalósítása. Emellett megjelenhetnek azok a "tudások" és technikák, amelyek nem kötődnek tantárgyi ismeretanyaghoz, de fontos részei a mindennapos életben használható ismereteknek. A projekt egy-egy műveltségi terület komplex megközelítésére vállalkozik (pl. művelődés-, társadalom-, gazdaság- és technikatörténeti, természet- és gazdaságföldrajzi, idegenforgalmi, turisztikai és néprajzi elemeket integrálva a programba). Mindezt a teljesség igénye nélkül, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően kívánja megtenni. Célunk, hogy az ismereteket olyan formában juttassuk el a tanulókhoz, amely a korosztály érdeklődésére számot tarthat, és amely a hagyományos tantárgyak keretébe nem fér be. Elsődlegesnek tekintjük a lexikális tudás helyett a szemlélet megalapozását, a tanulók emberorientált társadalomszemléletét, értékviszonyulásuk kialakítását, az érdeklődés felkeltését. A projekt jellegénél fogva elősegíti a további tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztését és általános értékek felismerését és átélését. Fejleszti a szóbeli és képi kifejezőkészségeket, az együtt dolgozás képességeit, csoportos és önálló kutató- és alkotómunkát, a könyvtári tevékenységet, az olvasmányok beépítését, alkotótevékenységet, manualitást, a játékoságot, ötletességet és fantáziát a tanulásban.

Munkaformák:

- az önálló kutatómunka: egyéni vagy csoportos könyvtári munka, múzeumi megfigyelés,
- a projekt során az osztályok közös alkotást hoznak létre, mely lehet színpadi jelenet, irodalmi vagy egyéb művészi alkotás, tárlat, kiállítás, híradás (újság, esetleg film formában),
- alkotás, dramatizálás, manuális tevékenységek,
- források közös elemzése szöveges, képi, tárgyi forrásanyag,
- olvasmányélmények beépítése,
- kézműves foglalkozások. Iskolánkban a projektoktatás nem csak tantárgyakat átfogó formában, hanem egy-egy tantárgyon belül is megvalósul.

Projektmunka: az órakeretet meghaladó, és hosszabb időszakra kiadott, gyakran több lehetőség alapján választható egyéni vagy kiscsoportos feladatok, tevékenységi formák (pl. kutatás, adatok, tények, információk összegyűjtése, rendszerezése és feldolgozása)

II.10 Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

II.10.1 Szociális hátrányok és enyhítésük

Általános megállapítások

A szociális hátrányok típusainak leggyakoribb esetei általában három gyűjtőfogalommal leírhatók. Léteznek az anyagi eredetű, a kulturális eredetű és a gyermek egyedi fejlődéséből következő szociális hátrányok. (Noha külön foglalkozunk mindhárommal, elkülönítésüket csak a praktikus megközelítés indokolja, hiszen egymásból sokszor szükségszerűen eredők, az egyes esetekben majdnem szétválaszthatatlanok.)

Anyagi eredetű hátrányok

A többségi iskolákba járó, intézményesítetten (látszólag) nem elkülönített gyermekek sokasága elszenvedője az iskolai kirekesztésnek. Mindez akkor jelentkezik, mikor szembesülnek azzal a ténnyel, hogy a fogyasztói társadalom vonzó kínálatához nem férnek hozzá úgy, mint a többiek. A szegény gyerekek az osztály perifériájára kerülnek, így gyakran csoporton belüli helyzetükre agresszióval, ellenállással, normaszegéssel válaszolnak.

Esetükben a pedagógus feladata a szülők tájékoztatása a különféle iskolához kötődő, vagy attól független támogatásokról, melyet igényelhetnek. Források keresése, hogy a gyermek a többiekkel együtt vehessen részt minden nem ingyenes iskolai programon (pályázatok, alapítványok).

A pedagógusra hárul a szülői közösség támogató közösséggé alakítása is.

Kulturális eredetű hátrányok

A mélyszegénység küszöbén élők, munkanélküliek, szétesett családban vergődők, szenvedélybeteg szülők gyermekei, az etnikai kisebbséghez tartozók, a migránsok (hosszan folytatható a sor) jelentős hátránnyal érkeznek az iskolába.

A kiemelkedő anyagi helyzet, az anyagi jólét, akár a gazdasági elit szűk köréhez való tartozás sem záloga annak, hogy a gyermek a képességeinek megfelelő felkészültséggel lép az

oktatási intézménybe, vagy a későbbiekben megkapja a fejlődéséhez nélkülözhetetlen támogatást, illetve nem hoz otthonról tanulást gátló attitűdöket, beilleszkedését akadályozó személyiségvonásokat, az értékek zavarait, a közösségtől elidegenítő szokásokat.

Ezek a gyermekek mind tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarral küzdenek, ezért szakemberek segítségével törekszünk állapotuk és státuszuk rendezésére.

Idegen országokból vagy nagyon eltérő társadalmi közegből érkező tanulóink kultúrája, értékei, szokásai, hagyományai, tanulási beállítódásai, motivációi jelentősen eltérőek a közép-osztály értékeit közvetítő iskolákban megszokotthoz és közvetítetthez képest.

Nem akarjuk őket „átprogramozni”, asszimilálni, de megpróbáljuk a többséggel és saját magukkal egyaránt elfogadtatni másságukat. Rajtuk is csak a gyerekek és a felnőttek által egyaránt elfogadott inkluzív nevelés segíthet: a feltétel nélküli befogadó és elfogadó közegben megtaníthatóak az együttműködésre, a többségi kultúra és normák önfeladás nélküli elfogadására.

Az inkluzív közeg kialakítása után elsajátíttatjuk velük az iskolai tanulási szokásokat, a közösségben való mindennapi boldoguláshoz szükséges tudnivalókat. Azokat a normákat, elvárásokat, ismereteket, élethelyzeteket és gyakorlatokat, melyek nélkül beilleszkedésük és tanulásuk feltételhiányos lenne.

Az egyén fejlődéséből eredő hátrányok

Az egyedfejlődés által genetikusan/társadalmilag meghatározott vagy a fejlődés során szerzett hátrányokból eredő tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok, a sajátos nevelési igény, a normálisnak minősülő határérték alsó küszöbe környékén mutatkozó testi adottságok vagy lelki tevékenységek mind hajlamosítanak az iskolai kudarcra. Gyermekkorban hamar halmozódnak és visszafordíthatatlanokká válnak.

Szociális hátrányok ezek is, hiszen egy részükért a társadalmi környezet, az életmód és társadalmi státusz, illetve a szülő egészség- és magzatveszélyeztető életmódja, törődésének hiánya a felelős.

Hasonló tüneteket mutathatnak egészséges gyermekek is. Szerzett hátrányaikért viszont a nevelés vagy a családi együttélés mindennapi hibái a felelősek.

Esetükben megpróbáljuk a megbomlott egyensúlyt helyreállítani, a különbségeket kiegyenlíteni, az ártalmakat hatástalanítani, tanítványunkat a sikeres teljesítés és megfelelés útjára visszavezetni. Ez az osztályfőnök feladata, aki szakértői vizsgálatot kezdeményez, eljuttatja pszichológushoz a gyermeket, a diagnózist követően felveszi a kapcsolatot megfelelő

szakemberrel, együttműködik vele, a gyermek fejlődését és fejlesztését figyelemmel kíséri. Társaival elfogadtatja az eltérő bánásmódot és értékelést.

II.10.2 Elhanyagolás és következményeinek enyhítése

A gyermek elhanyagolása legfontosabb és egyetlen eddig tudományosan bizonyítható okának a szegénységet, az egzisztenciális bizonytalanságot találták. Jellemző típusai:

- **Fizikai bántalmazás**

A gyermekekkel szembeni rossz bánásmód egyik fajtája, a fizikai bántalmazás, mely nehezen tetten érhető, mert a társadalom a gyermek – bizonyos mértékű – testi fenyítését a nevelés elfogadott velejárójának tekinti.

- **Szexuális bántalmazás**

A gyermekek szexuális bántalmazása sem az a terület, ahol a bántalmazottak gyakran és könnyen megnyilatkoznának. A bántalmazók köre pedig a szülők, a család, a rokonok, az ismeretségi kör.

A fizikai és/vagy szexuális bántalmazás jeleit tapasztalva a pedagógus a gyermekvédelmi felelőshöz és az igazgatóhoz fordul. A gyermekvédelmi felelős megkeresi a gyermekvédelmi szolgálatot, az igazgató pedig hivatalból feljelentést tesz. A megindított büntetőeljárásal egyidejűleg a területre célzottan felkészített szakembert keres, aki az ártalmakat enyhíteni képes.

- **Kortárs bántalmazás**

A kortárs bántalmazás az a terület, melyet a gyermeket istápoló szülő, pedagógus az esetek többségében az osztályban, iskolában folyó gyermeki pozíciószerezés járulékos következményének tekint. A gyerekek közel 30%-a kitett az alkalmoszerű vagy rendszeres kortársi bántalmazásnak. Az áldozatok általában kisebbek, gyengébbek, szorongók, bizonytalanok, normakövetők. Az áldozatok és az elkövetők pszichoszociális alkalmazkodása gyengül, teljesítményük csökken, az elkövetők útja gyakran a fiatalkorú bűnözésig vezet.

A megfelelő időben történő beavatkozás és a gyermeki személyiség még korrigálható szerkezete jelenthet kitörést az előfordulás és/vagy az ártalmak csökkentése esetében egyaránt.

- **Oktatási szükségletek elhanyagolása**

A rendszertelenül iskolába járó, igazolatlanul mulasztó, vagy nyitástól zárásig az intézményben lődörgő gyerekek esetében felmerülhet az oktatási szükségletek el-

hanyagolása. Ha ezek a jelek kiegészülnek az ebédbefizetés rendszeres elmaradásával, hiányos, elhanyagolt felszereléssel, gondozatlansággal, a szülői érdeklődés teljes elmaradásával, feltételezhetjük, hogy a szülő érdektelen gyermeke iskolai életével, eredményével kapcsolatban.

Az osztályfőnök elsőként maga vizsgálódik, majd – ha feltételezése megerősítést nyer – értesíti a gyermekvédelmi felelőst, aki nyomban a gyermekvédelmi hatósághoz fordul.

II.10.3 A pedagógus cselekvési lehetőségei

A pedagógus a pedagógiai cselekmény tervezője, kezdeményezője, irányítója. Feladata a másság „jegyeit” hordozó vagy a veszélyeztető környezet által torzult személyiségfejlődésű gyerekeket elfogadtatnia a szülőkkel és az osztálytársakkal. Ennek kizárólagos eszköze az inkluzív nevelés. Nem távolságtartó sajnálkozás, hanem aktív támogatás, elfogadás és befogadás.

A szülő

A gyermek korai szocializációjának kizárólagos forrása a család. A közösségbe alakítható személyiség szerkezettel, értékstruktúrával kerül, de az alapokat a szülők már lerakták.

Az inkluzív nevelés bevezetése folyamatában a szülői megnyilvánulásokból következtethetünk az osztály várható reakcióira is befogadó csoporttá formálásuk folyamatában.

Osztályközösség

Az iskolában a családban megkezdett szocializáció kiterjesztése és céltudatos, társadalmi elvárásoknak megfelelő mederbe terelése történik az iskola „mesterséges világban”. Az osztályok fő alakító tényezője nem a kölcsönös vonzódás. Iskolakezdekor az osztály nem közösség, csak egyének halmaza.

- **Osztályon belüli homogén csoportok**

A gyermek alkalmazkodik, megtanulja és elfogadja a formális közösség, az osztály normáit, értékeit, az elvárt viselkedést. Ezzel egy időben azonban spontán módon, szuverén egyénként csoportosul, közösségeket alkot saját szokásaira, normáira, vonzódásaira hagyatkozva. Osztályon belüli kapcsolataik kialakításakor társadalmi mintákat, csoportokat modelleznek kicsiben. Társválasztásuk a családból hozott normák keresése és azonosítása segítségével történik.

A gyermekek egy része az osztályon belüli közösségek alakulásakor elszigetelődik, perifériára kerül. Veszteségük és csalódásuk mértéke és helyzetük pedagógiai

következményei megbecsülhetetlenek. Az első pillanattól önfeladásra, kényszerű szerepek elfogadására kárhoztatnak, csak így van esélyük (legalább átmenetileg) valamelyik gyerekközösséghez közelebb kerülniük.

- **Domináns csoport(ok)**

Míg a többi csoportban változó súllyal és szerepekkel vesznek részt a gyerekek, mégis viszonylag egyenrangúak. A domináns csoportban gyorsan kialakul a szilárd személyi hierarchia, mely csak azért életképes, mert a gyermekek (a felnőtthöz hasonlóan) elfogadják az autokráciát fenntartó szabályokat.

A pedagógus

Az inkluzív nevelés előkészítésekor nem csak a szülők ellenállásával vagy támogatásával kell számolnia, hanem az osztály csoportalkotó tényezőivel, a kialakult homogén csoportok és a domináns csoport/ok zártságával, belső normáikkal, értékrendjükkel, a néha „átlagos” osztálytársaikat is elutasító attitűddel.

- A pedagógus előkészítő feladatai
 - A szülők megnyerése: Az ellenállás gyengítése, a fenntartásokkal bírók átmeneti megnyugtatása, a támogatók aktivizálása segítségkéréssel, konkrét feladatokkal egyszerre történik. A tevékeny részvétel mindig erősíti az elvi elfogadást, mert személyes üggyé teszi.
 - A gyerekközösség befolyása: A pedagógus egyértelmű állásfoglalására van szükség „Én-üzenetek” formájában közvetítheti a számára elfogadható norma- és értékrendszert. A befogadást egyértelműen pozitív érték-kontextusba kell helyeznie.
 - A domináns csoport(ok) vezetőjének megnyerése: felelőssége hangsúlyozásával, kizárólag rá bízható feladatokkal (főként, ha nem előítéletes családból származik), rávehető, hogy a befogadott gyerekek legfőbb istápolójává, védelmezőjévé válják, és csoportja követni fogja őt.
 - Új szabályok elfogadtatása az osztállyal: Senki sem egyforma. Mások a fiúk és a lányok. Mások a testesebbek és a vékonyak, a jól rajzolók és a majd csak később ügyesedők, stb. Az emberek különbözőek. A mindenkinek szüksége lehet segítségre is olyan elv, melyre fogékonyak a gyerekek.

A két fő elv elfogadása kaput nyit a másság és a sajátos igények elfogadásához. A belépést követően a gyerekek természetes empátiáját felhasználva nyíltan lehet beszélni arról, hogy osztálytársuk milyen tekintetben különbözik a többiektől, és milyen megszokottól eltérő megsegítésre szorul.

II.10.4 Az iskolapszichológus

Az iskolapszichológus fő feladata a prevenció, a csoportok és a csoportdinamika feltérképezése, a pedagógus munkájának segítése és támogatása. Évente elvégzi a szociometriai méréseket az osztályközösségekben, tapasztalatait megosztja az osztályfőnökkel, illetve a csoportot oktató pedagógusokkal. Csoportos és egyéni foglalkozások tartása, érzékenyítés.

Az iskolapszichológus elsőrendű feladata az egyéni és csoportos konzultáció és tanácsadás amelyet – saját szabad elhatározásuk, kérésük alapján – az iskolai élet valamennyi szereplője igénybe vehet: a diákok és diákcsoportok éppúgy, mint a tanárok és a szülők. Az iskolapszichológus feladatainak és céljainak a középpontjában az iskolában keletkező, illetve az iskolai létezéssel kapcsolatos érzelmi, kapcsolati, teljesítménybeli nehézségek felderítése, a diákokkal, szülőkkel, pedagógusokkal való közös megértése és az elérhető legmegnyugtatóbb rendezése áll.

Milyen problémákkal fordulhatnak a diákok az iskolapszichológushoz?

- érzelmi problémák (krízishelyzetek, szorongás, lehangoltság, hangulatingadozás)
- viselkedési zavarok
- beilleszkedési zavarok
- családi problémák
- tanulási, koncentrációs gondok
- pályaválasztási, életvezetési tanácsadás

Milyen problémákkal fordulhatnak a szülők az iskolapszichológushoz?

- iskolai teljesítményszorongás, tanulmányi eredmény romlása, tanulási nehézségek
- hirtelen viselkedésváltozás, nevelési nehézségek, magatartási viselkedési gondok
- motivációhiány
- pályaaorientáció, pályaválasztás
- tanácsadás
- szülő-gyermek, tanár-diák konfliktusok megoldásának támogatása

Iskolapszichológusi foglalkozás típusok, igénynek, osztályfőnöknek jelzése alapján:

Alsó osztályok:

- Osztályközösség építés (elfogadás, tolerancia, együttműködés támogatása játékos formában)
- Kommunikációs tréning

- „Bátorság csoport” – szorongásoldás, varázsjátékos, meseterápiás elemekkel
- Elsősök számára: adaptációs csoport – melynek célja játékos formában támogatni az óvodából az iskolába való átmenetet (szorongásoldás, kreativitás fejlesztés, belső fékek fejlesztése)
- Szociometria felvétele
- Tanulástechnika csoport
- Egyéni tanácsadás

Felső osztályok:

- Tanulástechnika csoport
- Szociometria felvétele
- Osztályközösség építés (asszertivitás tréning, élménypedagógia – kalandterápiás tréning elemekkel)
- Kommunikáció fejlesztő, szorongásoldó csoport
- Fiú/Lány csoport (korosztályt foglalkoztató kérdésekről kötetlen, vagy tematikus beszélgetés)
- Szóbeli felvételre való dramatikus felkészülés
- Egyéni tanácsadás

Az intézményi szociális munkás

A feladatai sokrétűek az esélyegyenlőség megteremtésében. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

- a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

- c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- f) a jelzőrendszer működését.

A csoportba illesztés

A befogadó közösség törekszik a személyes kapcsolatokra, ezért az osztályon belüli csoportok között rivalizálás indulhat az új osztálytársért. Ilyen esetben a pedagógus szemlélődő magatartása a helyes megoldás, melynek célja a gyermek valóságos beillesztése. A kivárás taktikája eredményt hozhat. Hamar kiderül, melyik az a csoport, amelyik a külső szereplőknek való megfelelési kényszer nélkül, önmagáért, személyiségeért fogadja el az új osztálytársat.

A kölcsönös elfogadás elve

Előfordulhat, hogy a közösségbe beillesztett gyermek előző keserű tapasztalatai, kudarcai, személyisége és szocializációja eltérő fejlődése miatt maga lesz elutasítóvá a többiekkel szemben. Ha a befogadó közeg nem enyhíti a tüneteket, a pedagógusnak a szülők együttműködésével sürgősen szakember segítségét kell kérnie.

Az egyenlő bánásmód elve

A pedagógus részéről kritikus hiba lenne, ha félreértelmezett együttérzésből, segítő szándékából nem köti magát ahhoz, hogy a figyelméből, gondoskodásából (az előre megbeszélte, osztály által elfogadott, szükségletekhez mért pluszon kívül) a beillesztett osztálytársnak több jut, mint a többieknek. Ezzel a pedagógus rombolja saját szavahihetőségét, a befogadott gyermek önértékelését, a többség készségét a befogadásra.

A beavatkozás elve

A pedagógus csak akkor avatkozhat be a sajátos igényű gyermek osztálytársaival való konfliktusaiba, ha úgy érzi, a kezdeti befogadást felváltja az elutasítás. Ennek

oka lehet a „kölcsonös elfogadás elvének megsértése”, átmeneti zavar, melyet eddig ismeretlen helyzet generált, vagy az osztály önálló közösségei megszokott erőviszonyainak átstrukturálódása.

Az inkluzív nevelés csak akkor eredményes, ha humanisztikus elveit nem csupán a befogadottra, a befogadó közösségre is érvényesítjük.

II.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az iskola egészség- és környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást biztosítunk, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések, az egészség és a környezettudatos életmód.

Az egészség- és környezet nevelési munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Diákjaink szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a bolygót, a természetet, s benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. A természetismeret, kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés.

Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is. Tanórán és az erdei iskolákban megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat, egészséges életmódot. Téma napjaink: „Egészség napja”, a „Föld napja”, valamint a „Zöld napok” megszervezése is azt a célt szolgálja, hogy a tanítási óra kereteiből kilépve a tanulókat motiváljuk a téma iránti érdeklődésben. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket, valamint igyekszünk elérni, hogy az egészséges életmód kialakítása igényükké váljon. Így válhatnak a gyerekek olyan egészséges felnőtté, akik majd tudatosan védik környezetüket, a természetet.

Általános alapelvek, jövőkép, célok

A környezeti- és egészségnevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy egészséges, környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban kialakítjuk:

- az egészséges és környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a megfelelő technikákat és módszereket;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, megőrzésük igényét;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- a globális összefüggések megértését.

A célok eléréséhez szükséges készségek:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

Hagyományaink ápolása

- községünk nevezetességeinek feltérképezése;
- erdei iskolai programok szervezése, megvalósítása;
- drog-prevenációs program;
- természetjáró szakkör;
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi és egészségügyi témában;
- Témnapok szervezése: „Egészség napja”, „Föld napja”, „Zöld napok”.

Szaktárgyi célok

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti- és egészségnevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei);
- a hétköznapi környezeti és egészségügyi problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (kooperatív csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- tanórán kívüli szakórák szervezése;
- természetvédelmi és egyéb versenyekre felkészítés;
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon;
- a számítógép, IKT eszközök felhasználása a tanórákon és tanórán kívül.

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások

A környezeti- és egészségnevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes kép alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

- terepi munka során: terepgyakorlatok, táborok, tanulmányi kirándulások, akadályversenyek, stb.;
- kézműves foglalkozások: egy-egy ünnephez kötött, tábori időben stb.;
- „akciók”: pályázatok, újságkészítés, kiállítás-rendezés, filmkészítés, kérdőíves felmérés,

- „nemzetközi akciók” (pl.: autómentes nap”);
- modellezés;
- „látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, valamint szeméttel, hulladékégető, szennyvíztisztító stb.;
- versenyek;
- szakkörök;
- iskolazöldítés;
- témanap, témahét (virág, ritmus, szivárvány, víz, kő stb.);
- „jeles napok”;
- projektek (pl. savas eső, vízvizsgálat, zuzmóprogram);
- moduloktatás az erdei iskolában;
- tanórán;
- erdei iskolában.

II.11.1 Az iskola egészségnevelési programja

Az egészségnevelési program célja

- A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit
 - az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat;
 - az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
 - a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
 - az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram;
 - fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
 - az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
 - a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
 - a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.
- Célunk, hogy ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.
- Szomatikus nevelés terén

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés),
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés,
- kondicionálás (testedzés, sport),
- baleset megelőzésre nevelés.
- Pszichohigiénés nevelés terén
 - önismeretre, önfejlesztésre nevelés,
 - fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés,
 - környezeti hatások feldolgozására nevelés,
 - emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés,
 - abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés,
 - érzelmi nevelés.
- Szociálhigiénés nevelés terén
 - kedvező társas miliő működtetése,
 - kommunikációs nevelés,
 - családi életre nevelés,
 - az iskola, mint munkahely pszichoklimájának alakítása,
 - szerepfeszültségek felismerése, feloldása,
 - a stressz- és feszültségoldás módszerei,
 - társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés,
 - egészségpropaganda.
- Alapvető célunk, az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és be-
tartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	- A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - Komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladatterv-	A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Hungarofit-mérés). Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet

Célok	Feladatok	Kritériumok
	nek kialakítása és megvalósítása.	minden területét fogják át.
Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása	- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése.	A tanulók: - vegyenek részt aktívan a különböző helyi, területi, megyei sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	- Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészségmegőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint	A tanulók: - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiéniát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megővésének lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

Célok	Feladatok	Kritériumok
	egészségkárosító tevékenységforma vázolása. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták).	
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	- Értéorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	A tanulók: - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonnyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése.	A tanulók: - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

Az egészségnevelés várható eredményei

- A család szerepének megértése.
- A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
- A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása.

- A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése.
- Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása.
- Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
- A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
- A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
- A testi higiénia iránti igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
- Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
- A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
- Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

II.11.1.1 Komplex intézményi mozgásprogram

- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
- Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).

- Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

II.11.1.2 A tanulók fizikai állapotának mérése

- A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelő végzi el a felső tagozatban a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal a magasabb jogszabályokban meghatározott időben, melynek eredményeit a központi NETFIT rendszerbe tölti fel és rögzíti.

II.11.2 Az iskola környezeti nevelés programja

A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntarthatósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét.

A környezeti nevelés átfogja a személyiség kognitív és nem kognitív tartományait, alakítja az érzelmi viszonyulásokat, értékrendet, megismerési, cselekvési és döntési képességeket fejleszt, az embert képessé teszi az együttműködésre, altruizmusra és életvitelének tudatos hangolására, beleértve az önkorlátozást is.

Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Ecsér helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Módszerek, tanulásszervezési formák

- A tanítási órák klasszikus módszerei,
- Kooperatív tanulási technikák,
- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

A környezeti nevelés színterei

- Tanítási órák;
- Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások;
- Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások, táborok;
- Helyi-, területi-, megyei-, országos versenyek;
- Téma napok, zöld napok;
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínein.

Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos foglalkozások teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Felső tagozaton a környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *természettudomány, biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika*. E tantárgyak tanulása során szerzi meg a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi-kulturális viszonyok pozitív irányú formálása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tantárgyi oktatás feladatai közé tartozik

az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

A *technika és tervezés* tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

A *művészeti tantárgyak* alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A *test- és egészségnevelési tantárgyak* a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebben ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

Környezeti nevelés tanulmánykiránduláson, erdei iskolában

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, a tanulmányi kirándulás és az erdei iskola szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású.

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Területei

- „Aranyseprű” tisztasági verseny.
- Helyi környezetvédelmi, környezetszépítő pályázatok, programok.
- Helyismereti és helytörténeti foglalkozások, szakkörök, versenyek.
- Hagyományörző programok.
- Táborok.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	Tudatformálás ismeretekkel, élményekkel. Természetes anyagokkal való ismerkedés.	Papírmerítés.	A környezettudatos gondolkodás alapjainak az elsajátítása.
	Természeti tárgyak, dolgok, jelenségek észlelése, megfigyelése, vizsgálata.	Cserepes növények gondozása (öntözés, tápoldatozás, átültetés), az iskola környékén lévő fák, bokrok ültetése, megfigyelése, örökbefogadása, ápolása.	Igény kialakítása az esztétikus zöld környezetre.
	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Vízminőség- vizsgálat. Zaj- és levegőtérnyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A földrajzi táj és a földrajzi környezet alakulásának adott szintű értelmezése.	A geológiai tanösvények bejárása, a terület botanikai, zoológiai értékeinek megismerése.	Ismerkedés a környék természeti kincseivel. (pl.: Merzsemocsár)
	A környezeti problémák természettudományos megközelítésű értelmezése.	Az erdőlátogatás szabályainak ismerete. A veszélyes hulladékok megismerése, kezelésük szabályai.	A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatoztatása.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	Környezeti hatások és történések közötti kapcsolat meglátása.		Ok-okozati összefüggések felismerése.
	A környezet egészségünkre gyakorolt hatásainak ismerete.	A levegőt szennyező források és a szennyeződés következményeinek vizsgálata.	
	„E” számok, élelmiszer adalékanyagok megismerése.	Mi van a Colában? – élelmiszerek vizsgálata.	Az egészséges táplálkozás megalapozása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola területén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
	Az energia és az anyagtakarékosság fontosságának ismerete.	Az áram és víztakarékosság lehetőségeinek vizsgálata otthon és az iskolában.	Energiatakarékossági ismeretek szerzése.
	Hulladékmentességre törekvő szemlélet kialakítása.	Környezetbarát vásárlás.	Környezetbarát csomagolási ismeretek.
	A „Zöld Napok”, azaz a fontosabb környezet- és természetvédelmi jeles napok ismerete.	Megemlékezés a legfontosabb „Zöld Napokról” hagyományos formában illetve projekt-módszerrel (pl.: Föld Napja, a Víz Világnapja).	A környezetvédelmi napok tartalmának jelentősége.
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. Helyi viszonyoknak megfelelő környezeti probléma kiválasztása, helyi környezeti gondok megismerése, pályázatokon való részvétellel.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése.
	Praktikus környezetvédelmi ismeretek szerzése, a háztartás környezetbarát működtetése.	„Zöldköznapi praktikák” megismerése lépésről lépésre.	Háztartási praktikák megismerése.
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása	Helyi és iskolai egészség- és sportna-	Az egészségmegőrzés alapjainak a ki-

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	sa. Tudatos egészség- megőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának ismerete.	pok szervezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	alakítása.
	Állóképesség fejlesztése. Helyes életviteli szokások kialakítása. Szabad percek, órák felhasználása. Káros környezeti hatások elkerülésének, kivédésének technikái.	Túrák, hétvégi kirándulások, erdei iskolák. A televíziózás és a túlzott számítógépezés káros hatásainak vizsgálata. Mibe ne csomagoljuk uzsonnáinkat?	Helyes napirend, életviteli szokások megismerése és alkalmazása.
3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Érzelmi viszonyulások alakítása, képessé tenni az egyént a másokkal való együttműködésre. Az élet tiszteletére való nevelés. Az állatok iránti felelősség kialakítása, az állattartás etikája.	Madáretető, madárkalács készítése, madáretetés novembertől február végéig. Állatsimogató Látogatás gazdálkodással foglalkozó helyi családoknál.	A tudatos kisállatvédelem kialakítása.
	Megélhető vagy elképzelhető élethelyzetek teremtése.	Látogatás a Fővárosi Növény- és Állatkertben, arborétumokban.	Az állatok életközeli megismerése.
	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, tanulmányi kirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

Zöld Napok tervezett időpontjai

Március 22. A Víz Világnapja

Április 22. A Föld Napja

Május 10.	Madarak és Fák Napja
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Az Állatok Világnapja

Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak.

Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Iskolánk arculatának fontos eleme Ecser lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen.

Az iskola belső környezete

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben szobanövények gondozásával, esetleg akvárium és terrárium berendezésével járulhatunk hozzá. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a tanulókat a növényekkel való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználatától az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A környezetismeret és a természetismeret órák eszközigényesek. Fontos, hogy milyen tárgyi felszereltségre építhetünk: szemléltetőeszközök, tablók, posztterek, képgyűjtemények, képi, vizuális információk. Ezek beszerzése, újítása folyamatos.

Hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk nemcsak iskolánk, hanem tágabb életterünk, szűkebb környezetünk megóvásához.

Kommunikáció: faliújság, iskolai honlap

Tanulóink és természetesen a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság és az iskolai honlap. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni az iskolában, a községünkben, a régióinkban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, programokról.

II.12 Az intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

II.12.1 Komplex alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1. osztályban felmenő rendszerben került bevezetésre a 2020-21-es tanévben.

Alapelvek, célok, feladatok

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó

gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).

- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

A Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: *Tanulni élmény!* amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos munkálattal lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.

- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot
- Tudatosan neveljünk „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).

- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Órai illusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.

- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mérték- tartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

Kötelező a tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) módszerét alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka

- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértel fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaaorientáció
- család, párvalasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályao-rientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékoságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése:

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal

javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- a minősítő (szummatív értékelés)
- a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg, amely témazáróra kapott érdemjegy duplán számít. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés

- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.

A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a *DFHT tanítási-tanulási stratégiának* az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulásszervezési eljárások.

10-30%-ban pedig a Komplex órák keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

II.13 A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program érvényessége

Az iskola első ízben 2024. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.

A pedagógiai programot az iskola igazgatója készíti el, és az intézmény fenntartója hagyja jóvá.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület rendszeresen vizsgálja az alábbiak szerint:

- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítását az iskola igazgatója, a nevelőtestület bármely tagja, a nevelők szakmai munkaközössége, a szülők közössége, az iskola fenntartója javasolhatja.
- A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását a szülői választmányon, illetve diák-önkormányzati képviselő útján javasolhatják.
- A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el. Amennyiben azt jogszabály előírja a fenntartó jóváhagyása is szükséges.
- A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánossága

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy nyomtatott példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- Az iskola fenntartójánál,
- igazgatójánál,
- könyvtárban,
- az iskola honlapján.

A programról kérésre, az iskola igazgatója és/vagy helyettesei – a hivatalos nyitvatartási időben – előzetes időpont egyeztetést követően további felvilágosítást nyújtanak az érdeklődők számára.

A tanulókat és szülőket az osztályfőnökök osztályfőnöki órán, illetve szülői értekezleteken tájékoztatják a program előírásairól.

Ph.

Ecser, 2024. június 21.

Kiss Katalin
igazgató

LEGITIMITÁSI ZÁRADÉK

A Laky Ilonka Általános iskola Pedagógiai Programjának véleményezése az alábbiak szerint megtörtént:

Véleményező szerv	Dátum	Dokumentum iktatószáma
Intézményi Tanács	nem releváns	nem releváns
Iskolaszék	nem releváns	nem releváns
Szülői szervezet	2024. június 17.	klik032496001/00962-3/2024
Diákönkormányzat	2024. június 17.	klik032496001/00962-2/2024

JÓVÁHAGYÁSI ZÁRADÉK

A Laky Ilonka Általános Iskola Pedagógiai Programját a Monori Tankerületi Központ Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. § (2a) pontjában biztosított hatáskörömben eljárva az Nkt. 83. § (2) g) pontja alapján jóváhagyom.

Monor, időbélyegző szerint

dr. Hrutkáné Molnár Monika
tankerületi igazgató